

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΕΤΟΣ ΙΖ'

ΤΕΥΧΟΣ 196—197

ΙΟΥΝΙΟΣ—ΙΟΥΛΙΟΣ 1917

ΑΘΗΝΑΙ

Ὁδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22α

“ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ”

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ *έτησίαι* δραχμαί 12.

ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ *δραχμαί* 2

ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Οδός Χαριλάου Τρικούπη 22α

ΤΕΥΧΟΣ 196 · 197

ΙΟΥΝΙΟΣ - ΙΟΥΛΙΟΣ 1917

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Τὰ στοιχεῖα (Χυμικὸν διήγημα) ὑπὸ *Μ. Λεοφανίδου.*
- Τὸ μαρτύριον τοῦ ἐπισκόπου Λεωνίδου ὑπὸ *Κωνσταντοπούλου.*
- Μειδιάματα.
- Ἀνασκαφαὶ Νικοπόλεως.
- Ραβέννα, ὑπὸ *Ch. Diehl*, (τέλος). Μετάφρασις *Τούμας Ν. Καλογεροπούλου.*
- Τὰ δαστὰ τοῦ Κολόμβου, ὑπὸ *Α. Μωραΐτου*
- Ποικίλη σελίς.
- Θύμιος ὁ βοσκός, (εἰδιύλλιον) ὑπὸ *Α. Ραζέου.*
- Ἀρμονίαι. Σὰν πεθάνω, ὑπὸ *Ἀμαράντου.*
- Σημειώσεις ἐνὸς μηνός, ὑπὸ *Δάφνιδος.*
- Θεατρικὴ Ἐπιθεώρησις, ὑπὸ *Κ. Γράμμαται καὶ Τέχνας.*

ΕΙΚΟΝΕΣ

- Ἀνασκαφαὶ Νικοπόλεως. Ἀψίς τῆς Χριστιανικῆς Βασιλικῆς.—Παράστασις κήπου μετὰ πτηνῶν.
- Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος.
- Μνημεῖον Θανάση Ραζηκώτικα, ἔργον Ἄγγ. Λεοβάνου.

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ τῆς «Πινακοθήκης», οἱ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ τῷ ἐξωτερικῷ, ὅπως ἀποστείλωσι τὴν συνδρομὴν των διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς ἢ εἰς τὴν Διεύθυνσιν εἰς τὴν δυσάρεστον ἀνάγκην νὰ διακόψῃ τὴν ἀποστολὴν, πολυδάπανον ἄλλως τε ἤδη ὡς ἐκ τῆς ἀνωμάλου καταστάσεως.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Ἀπερασιόθη ὑπὸ τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Συμβουλίου ἡ ἐνέργεια ἀνασκαφῶν παρὰ τὴν Καισარიανὴν πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ τελεστηρίου ἐν τῇ ἀρχαίῳ Δήμῳ Φλοίων, παρὰ τὴν Τεγέαν πρὸς ἀνακάλυψιν τοῦ μικροῦ ναοῦ τοῦ Ποσειδῶνος καὶ εἰς τὸ χωρίον Βανίνα τῆς Γορτυνίας πρὸς διευκρίτισιν τῶν ἐκεῖ ἀρχαίων εἰρηπίων.

Κατὰ τὰς ἐνεργουμένας νέας ἀνασκαφὰς ἐν Πομπηῇ ὑπὸ τοῦ ἀρχαιολόγου Σπινατζόλα ἐγένοντο ἐνδιαφέρονται ἀποκαλύψεις, ἰδίως εἰς τὴν ὁδὸν Ἀφθονίας. Ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐνὸς πλουτοῦ ἐφρέθη τὸ ἐστιασίον ἀθικτον ὡς ἦτο πρὸ 1800 ἐτῶν, ἐπὶ δὲ τῆς προσόψεως τῆς οἰκίας ὑπάρχοντες γεγραμμένα θεατρικὰ διαφημίσεις. Ἐτερον εἶδημα εἶνε ἐν δημοσίῳν ὀπλοστάσιον πρὸ τοῦ ὁποίου ἐφρέθη φυλάττουσα ἡ φρουρά. Εἰφρέθη μία οἰκία μὲ πολλὰς τοιχογραφίας καὶ μουσαϊκά. Ἐπίσης μία ὑπόγειος δίοδος διακεκοσμημένη μὲ ἐπεισόδια τῆς Ἰλιάδος.

ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Συναδέλφω.—Μὰ δὲν τὸ εἶδατε; Κάποιος κοσμογράφος ἔγραψε διὰ μίαν συναυλίαν, τὴν τελευταίαν ἐφρετινήν. «Ὁ ἐγνωσμένος ὠδίκης ἀρετῆς βαρύτερος...» Καὶ παρακάτω: «Ὁ κ. Γάδε συνώδευσε μετὰ διακρίσεως ἐπὶ κλειδοκρημάλου!»

Μ.—Ὁ ἔρωσ διαθέτει εἰς θυσίας, διότι ἀντιπαθιστὴ τὸ ἐγὼ τοῦ ἐνὸς τῶν ἀγαπομένων εἰς τὸ ἐγὼ τοῦ ἄλλου. Ὁ ἔρωσ ἐξασθενεῖ τὸν ἐγωισμόν.

Συνδρομητῆ.—Ἡ ἔκδοσις διπλῶν φύλλον ὀφείλεται εἰς τὴν ἔλλειψιν ἐπαρκούς χώρου. Ἀπὸ τοῦ προσοχῆς τούτου ἀναλαμβάνεται ἡ τακτικὴ μηνιαία ἔκδοσις.

Καλλιτέχνη.—Διὰ τὴν καλλιτεχνικὴν ἔκθεσιν τοῦ Ζαπτείου ἔγραψαν κριτικὰς οἱ κ. κ. Παπαντωνίου εἰς τὸ «Ἐμπρός», Νιρβάνας εἰς τὴν «Ἐστία», Πολίτης εἰς τὴν «Πρόοδον», Μιχαηλίδης εἰς τὸ «Ἔθνος», Τόμπος εἰς τὴν «Ἐπιφυλίδα» καὶ Ἀνώνυμος εἰς τὴν «Πατρίδα».

Φιλοτέχνη.—Ὁ Δεμυτσὺ εἶνε ἕνας ἀπὸ τῶν μεγαλύτερων συγγραφέων μουσουργῶν. Διακρίνεται διὰ τὴν πρωτοτυπίαν του. Αἱ συνθέσεις του διὰ τὸ πᾶνον εἶνε μελωδικωτάται. Αἱ καλλιτέρας εἶνε, ἡ «Παγόδες», «Βραδύα στὴ Γρεναίδη», «Κήπος κάτω ἀπὸ βροχὴ» παρθεῖσα ἐσχάτως εἰς συναυλίαν τοῦ Ὁδείου. Ἄλλα ἔργα του εἶνε Πηλοῦδια διὰ πᾶνον, ἡ «Θάλασσα» συμφωνικὴ τριλογία, ἡ «Ἰμπέρια»,—ἥτις θεωρεῖται ἐκ τῶν ἀρίστων ἔργων του—ἐμελοποίησε δὲ τέλος καὶ τὸ δράμα τοῦ Μαίτεριγκ «Πελέας καὶ Μελισσάνθη». Ὁ Δεμυτσὺ εἶνε 55 ἐτῶν.

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Γνωστοποιεῖ ὅτι

Οἱ ἰδιῶται πρὸ τῶν οἰκιῶν τῶν ὁποίων ἐτοποθετήθησαν λυχνίαι ἠλεκτρικαὶ διὰ τὸν φωτισμόν των ὁδοῦν δύνανται προσερχάμενοι καθ' ἑκάστην 8 1)2 τ. μ.—12 1)2 μ. μ. εἰς τὸ ἐν τῷ Δημαρχεῖῳ Τμήμα Φωτισμοῦ νὰ λημβάνωσι τὸ ἀντίτιμον τῆς καταναλώσεως τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος.

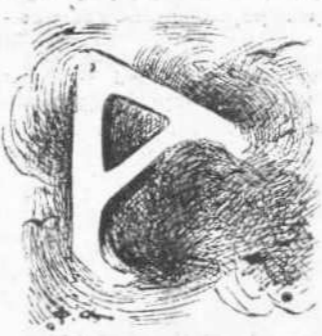
Ἀθῆναι 14 Ἰουνίου 1917.

Ὁ Δημάρχων Γ. ΤΣΟΧΑΣ

ΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Χυμικὸν Διήγημα

ΠΟ τὴ γιάλινη φιάλη μὲ ἀπαγογὸ σολῆνα περιόσσε τὸ ἀέριο μὲσ' ἀπὸ τὸ νερὸ μᾶς πειραματικῆς σκάφης. Στερίζοντες τὰ κεφάλια στὴν παλάμη του Ὁ Λαβουαζιὲ παρακολούθησε τὸ πείραμα ἀφισημένως. Μάκετ' αὐτὸ ἐσταγαν οἱ μπουρμπουζοὶ ἀπὸ τὸν ἄρρωστον ἄνθρωπον.

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ γυῖος τοῦ ἀγγέλου, πού ἀγόπησε στὴ Γῆ μία γυναῖκα καὶ ὁ ἔρωτάς του προέδωσε τὰ μεταλλὰ τῶν μετάλλων καὶ τὸν καταρτίσθηκε γι' αὐτὸ ὁ Ἰερωβὰς... Θέλει νὰ ληθῆς μαζύ μου; Θὰ σοῦ μάθω πράγματα, πού δὲν τὰ ἔβρουσ οἱ σοφοί.

— Ὡ γὰ! Ἔλλω!

Τὸν πήρε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ ἔφυγαν μαζύ πετόντας ἀπὸ τὸ ἀνοιχτὸ παράθυρο, καὶ ἔφθασαν σὲ λιγὰκι στὸ ἀπέτανι βουνό, ὅπου ἀνέστησε μὲ προσοχὴ τὴν ἀκρὴ τοῦ ζακινθίου θόλου, σὺν πού σηκώνει κανεὶς τὴν ἀκρὴ μᾶς οὐρανῆς, καὶ πέρασαν ἀπὸ τὸ ἐπίανον μέρους τοῦ Οὐρανοῦ.

Θαύμα! Μία ἔκτασις ἀπέραντη μὲ πεδιάδες καὶ χαράδρους καὶ βουνὰ ἀέθρια, μὲ λίμνες καὶ ποτάμια γεμάτα ἀπὸ αἶθρα, δάση ἀπὸ δένδρα μὲ ἀστραπῆς κλαδιά καὶ ἀνθὴ ἀπὸ ἀστρα, μὲ πολιτεῖες ἀπὸ σπίτια κροταλλένια. Καὶ ἀγάμεθα σ' αὐτὸν τὸν φρετινὸ κόσμον ἕνας διὰδρομος σὺν λεωφόρος, στρωμένους μὲ μὴ πέλομα σάλα, πού ἀνέβαινε ἀπὸ τὴν πρὸς τὰ ἐπίανον μόνη τῆς καὶ κατέβρινε πάλι ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ Οὐρανοῦ, Σταθῆσαν ἀπάνω στὸ πρῶτον σκαλοπάτι καὶ ἔφθασαν ἔτσι στὴν κορυφὴ τοῦ Στερεώματος σὲ μὲ μεγάλη πόλι. Μπῆκαν μεσα στουὺς δρόμους καὶ σταμάτησαν μπροστὰ σὲ ὄμιρροφο παλάτι φωτοστάλλακτο.

— Αὐτὸ εἶναι τὸ παλάτι τῶν Στοιχείων. Ἔχουν συναστροφὴ ἀπόψε. Ἐλα, μπαίνουμε ἀπὸ τούτῃ ἐδὸ τὴν πορτίτζα ἀπαρτιήρητοι.

Ἐφθασαν στὴ σάλα. Θέε μου! Μία αἶθουσα ἀπέραντη, ὅπου ἔλαμπαν ἀρίθμητα μπουκέτα ἀπὸ φωτεινῆς πολυχρωμῆς ἀκτίνες· μέσα σὲ ἀστερένια ἀνθογάμια, καὶ ἔβγνετο μὴ εὐωδιά γλυκὰ ἀπὸ γότες ὄλων τῶν ἀρωμάτων, καὶ ἔμεινε μὴ ἀρμονία σιγαλὴ ἀπὸ ἀρώματα τῆς μουσικῆς. Πλήθος κυριῶν καὶ κυριῶν, ἄλλοι χόρευαν ἢ συνωμίλων, ἄλλοι κἀθηγο ἢ περπατοῦσαν μοναχοὶ ἢ μὲ συντροφιά.

— Στάσου, λέγει ὁ Γυῖος. Αὐτὰ εἶναι τὰ στοιχεῖα τοῦ Κόσμου, τὰ πνεύματα τῶν Στοιχείων, τῶν ἀληθινῶν. Τὰ περισσότερα ἔρχονται στὴ Γῆ κρυμμένα μὲσ' ἐστὶ σωματια. Μόνα των ἂν τὸ θελήτουν φανερόνται στὸν εὐτυχὴ των εἰσοσόμενον, ἢ καὶ ἄθελα καμὲν ἰσφρά μπουζὶ νὰ συλληθῶν τὴν στιγμὴ τοῦ πρηνάτε ἀπὸ σῶμα σὲ σῶμα βιαστικὰ. Σπάνια γυνοδὸν ἐλεύθερα στον κόσμον σα, μὴ καὶ τότε πάντα μὲ τὴν ἰσκή μορφή.

— Πές μου! Γιὰ τίς μου πρῶτα κείνα τὰ μορφοειμένια σὺν ναιτόπουλα πού χροιοπιστὰ χροεῖουν τροχουδόντας.

— Τὸ ἕνα μὲ ζουμπουλένια φορεσιά, τὸ δεύτερο μὲ κοκκινὴ καὶ τὰλλα δύο κροιοποροσάγια. Εἶναι τ' ἀγαπημένα ἀδελφάρια Ἀλατογόνα, τὰ παλληκάρια τῆς ἀγάπης, οἱ Ἄν Ζουάν τῶν Στοιχείων. Οἱ ἄλλες, πού χροεῖουν μαζύ, οἱ ἰδιαίτερες τῶν ἐροσόμενες ἀπὸ τὴν οἰκογένεια Ἀλκάλια, γυναικοῦδες τρυφερῆς, γεμάτες ἀσθημα καὶ ἀγάπη. Ἄκου τί τραγουδοῦν. —Κάτω στὸ γυαλό. Τούτ' ἀρέσει πολὺ τὸ κῆμα. Τὸ Χλόριο, ἐκεῖνο πρὸς τὰ δεξιὰ, τὸ τιμὰ ξεχωριστὰ μὲ τὴν φιλία τῆς ἡ κυρία Χρυσάφι.

— Ἡ κυρία Χρυσάφι λέγει;

— Ναι. Βλέπεις ἐκεῖ κάτω μὴ μεγαλοπρεπὴ ὄχλονισσα ἤλιοντομένη, μὲ στέμμα ἀγδαλάλετο; Εἶναι ἡ κυρία Χρυσάφι.

— Μὰ εἶναι ὁ χρυσὸς γυναῖκα;

— Καὶ βέβαια γυναῖκα. Ἀσχημα τὴν νομίζουν στὴ Γῆ γένους ἀροσενικοῦ. Εἶναι ἀπὸ τὰ βασρογόνα, δηλ. τὰ θηλικὰ στοιχεῖα, καθὼς καὶ τὰλλα μέταλλα.

— Καὶ εἶναι πανδρομένη;

— Ἄ, ὄχι. Εἶναι σχετικὴ καθὼς εἶπα μὲ τὸ Χλόριο. Μὰ στὸν κόσμον τῶν Στοιχείων ἐδὸ δὲν ὑπάρχουν κοινωνικοὶ δεσμοί. Ἔχουν κοινογαμία. Ἐγροεῖται διὰ τούτ' ἡ γάμος; τὸν καγονίζει ἡ συμπάθεια, ἢ ἀμοιβαία ἔλξις, ἢ χυμικὴ συγγένεια. Μὰ ἡ κ. Χρυσάφι, σοφὴ καὶ ἀριστοκράτις, μὲ μεγάλη ἱστορία καὶ περὶ φανη γι' αὐτὸ, εἶναι δυσκολοπίσστη σ' ἔρωτες καὶ σὲ πάθη. Εὐφρεσάται καὶ ἀφρογάδιαστη ἀπὸ ἀγάπῃ γ' ἀσπεινέται καὶ νὰ περὶζῇ τούτ' ἄλλους. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν τὴ χροεῖουν πολὺ. Ἄν πῆ; γιὰ τίς κυρίες, τὴν χροεῖουν ὑπερβολικά. Νά, πρὸ πάντων ἐκεῖνη ἐκεῖ κάτω, ἡ κυρία Χαλκός.

— Μία μὲ τὰ κόκκινα μαζύ μὲ δύο ἄλλες;

— Ναι. Ἡ μία εἶναι ἡ κυρία Ψευδάργυρος; μὲ τὸν ἀκόλουθό τῆς τὸ Κάδιμο. Παρὰ κάτω μὴ λευκοδονομένη ἀντρογοναῖκα, ἡ κυρία Κασσίτερος. Πλάγι στὴ Ψευδάργυρος εἶναι ἀπὸ πού σου εἶπα, ἡ κυρία Χαλκός, πολὺ καλὴ, μὰ φοβερὰ φλύαρη. Ἡ συναστροφὴ τῆς μὲ τὴ Ψευδάργυρος τὴν ἔμαθε νὰ φρεῖεται καὶ παραπιάνεται μὲ τὴ Χρυσάφι. Γι' αὐτὸ καὶ πολλῆς φορῆς λέγει ἀνοησίες. Νά γιὰ παράδειγμα. Ὅταν τ' Ἀλατογόνα καὶ τ' Ἀλκάλια τραγουδοῦν «Κάτω στὸ γυαλό», ἡ κ. Χρυσάφι τὰ λέγει εἰρωνικά

«Αφροδίτη», και η κ. Χαλκός προσπαθεί τότε ν' αποδείξει πως καθόλου δεν μοιάζουν με την 'Αφροδίτη, που την γνώρισεν αυτή πολύ καλά κάτω στην Κύπρο... Δες, το Χλόριο πλησίασε την κ. Χρυσάφι και συνομιλούν. 'Αγαπή η Χρυσάφι γά διηγείται τις περιπέτειές της και τα κατορθώματά της κάτω στη Γη. Γελά με τις μορίες των ανθρώπων και με τις κοροϊδίες που τους έκαμε—το χρυσόμαλλο δέρας, το πάθημα του Μίδα, και μάλιστα με την φάρσα της χρυσόποιτας—και το Χλόριο ξεραίνεται από τα γέλια. «Θέλεις ν' άκούσουμε;

— Σας παρανοιάζει (έλεγε η Χρυσάφι) ένας σοφός που κολιμβά στην έπικρά νεια θέλοντας γά σού λάβη κάτι στον πυθμένα, κι' έξωφρα τον βλέπετε γά παύση μιά βουτιά σ'τά τρίαβαθα γιά γά πίσση βίαν φελό που πλέει στην επιφάνεια και ύστια με κάτι που λένε «θεογία», σου έξηγει τα πράγματα που δεν συνέλαβε. Γελάτε; Αυτό, κύριοι, το λένε «έπιστημονική έρευνα», κι' αυτοί είναι οι σοφοί γούμερο ένα που το περισσότερο κινούνται σ' όριζόντια γραμμή. Μά είναι και κάτι άλλοι σοφοί γούμερο δύο που έχουν πρακτικώτερη σοφία. Αποδοτούν τους πρώ-

τους. Έτσι έχουν καιρό και δύναμη γά κινήθουν αυτοί καθέως σ'α ψηλότερα... Δεν έχουν πιά τα τέσσαρα στοιχεία εκεί κάτω. Τώρα προσκυνούν το Φλογιστό. Ξέρετε σεις το Φλογιστό; Ούι' εγώ!... Μιά φορά λοιπόν που λέγαμε, είσθησα σ' ένα αλχημείο την κ. Χαλκός. Τι τράβηξε η κακομοίρα. Μά ποιάς της πιαίει κι' αυτή; «Έπρεπε γά τα μαγειρέψη καλλιτέρα. Είναι τόσο συνειδημένη από μαγείασημα...

— 'Αλήθεια, με την παραμάγειση καθ' Κασιότερο είναι μοναδική—έτσι χωρίς γά καταλάβη την ειομνία ή κυρία Σίδηρο, μιά μεγαλοφυαία με φαντασμογνομία άστη;.

— 'Η καθ' Σίδηρο δεν θέλει γά ξεχάση τη φιληνάδα της. Και όμως με τη σιναναστροφή της Κασιότερου έγινε τεκεκές. Δεν είναι έτσι, καθ' Μολόβη;

— 'Αλήθεια, έστη.

— 'Η καθ' έξασπασε σ' γέλια με την άποόσπη άπάντησ της κυρίας Μολόβη, μιάς πλαδαρήσ δυοκίνητης γυναίκας, κομμάτι κομής και άμύλητης, που πλησίασε πού όλίγου λαγανισμένη.

(*Έπεται τό τέλος) ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΣ

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΛΕΩΝΙΔΟΥ*

(Συμβολή εις την τοπογραφίαν των Χριστιανικών 'Αθηνών)

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑ των 'Αθηνών, κατά τους χριστιανικούς χρόνους δεν ήρουνήθη μέχρι τούδε έπαρκώς, έι συγκρίσει μάλιστα πρὸς τό πλήθος των μελετών, των γενομένων πρὸς καθορισμόν των μνημείων τῆς πόλεως, των άναγομένων εις τους αρχαίους χρόνους.

Τὴν έλλειψιν ταύτην συνεισθάνθησαν ήδη οί περι τῆς μεσαιωνικῆς ιστορίας των 'Αθηνών διατρέψαντες, εύρεθέντες πολλάκις εν άπορία ως εκ τῆς άνεπαρκείας των βοήθημάτων άτινα άναφέρονται εις τὴν τοπογραφίαν τῆς πόλεως, ἰδίᾳ κατά τους πρώτους χρόνους τοῦ χριστιανισμοῦ.

Ο γλαφυρὸς ιστοριογράφος των χριστιανικῶν 'Αθηνῶν Φερδινάνδος Γρηγορόβιος, ὁ συστηματικώτερος διατρέψας εις τὴν ἴδρυσιν καὶ τὴν βαθμιαίαν προόδον τῆς 'Εκκλησίας 'Αθηνῶν, μετὰ δυσθυμίας εξέφρασε τὴν έκπληξιν αὐτοῦ διὰ τὴν

τοιαύτην παντελῆ έλλειψιν εἰδηρίων καὶ βοηθημάτων περὶ των πρώτων χριστιανικῶν μνημείων τῆς πόλεως. 'Αληθὸς δ' έκκλησιαστικὸν εἶνε πῶς 'Εκκλησία ἥτις έλαμπρύνθη διὰ σειράς έπιφανῶν ἱεραρχῶν, ἥτις ἤκμασε καὶ έμεγαλύνθη κατὰ τους πρώτους αἰῶνας τοῦ χριστιανισμοῦ καὶ κύνονήθη κατ' έξοχὴν ὑπὸ των Κισάρων τοῦ Βυζαντίου, στερεῖται μνημείων συνδεομένων άμέσως πρὸς αὐτήν.

Τὴν έλλειψιν ταύτην νομίζομεν ὅτι δύναται ν' αναπληρώση ἡ έρευνα μνημείου, ὅπερ παραδόξως δὲν έτυχε μέχρι τούδε τῆς προσήκουσας προσοχῆς παρὰ των σπουδαίως ασχολουμένων εις τὴν μελέτην τῆς εν 'Ελλάδι χριστιανικῆς τέχνης, μνημείου δυναμένου πολλά νὰ εξηγήση καὶ διαφωτίση.

'Αληθὸς ὅμως εν των αἰτίων δι' ἃ δὲν έτυχε τῆς δεούσης προσοχῆς τὸ μνημεῖον τοῦτο, ὑπῆρξεν ἡ έσφαλμένη καὶ κατ' έπιπολήν άπόδοσις αὐτοῦ εις τους Φραγκικούς χρόνους ὑπὸ παλαιῶν τῆς πόλεως περιηγητῶν, οἵτινες δὲν είχαν οὔτε κειρὸν οὔτε εἰδικότερα ὅπως διακρίνωσι σαφῶς τὸν ρυθμόν των χριστιανικῶν μνημείων των 'Αθηνῶν. Περὶ τοῦ μνημείου τούτου ἡμῖν ενταῦθα ὁ λόγος.

Ἐπὶ τῆς νησίδος, ἣν σχηματίζει ὁ Γλισσὸς νησιανατολικῶς τοῦ περιβάλλου τοῦ 'Ολυμπίου, πῶζονται τὰ εἰρεπία μεγάλου χριστιανικοῦ οικοδομήματος, μέχρι των θεμελίων σχεδὸν κατεστραμμένου. Τὸ οικοδομημα τοῦτο αποτελείται ἐξ έπιμήκους σχοῦ, ἔχοντος έκαστέρωθεν πλάγεια

* Σημ. τῆς Διευθύνσεως.— Πολύς πρό τιος έγένητο λόγος περὶ τῆς παρὰ τον Γλισσὸν σωζομένης εν ερειπίαις μεγάλης Χριστιανικῆς βασιλικῆς ἐπ' ευκαιρία των εκεί ἀρξαμένων ανασκαφῶν. Διὰ τῆς δημοσιευομένης διατριβῆς τοῦ κ. Κ. Μ. Κωνσταντοπούλου οί άναγνώσται ἡμῶν θά γνωρίσωσι τὰ κατά τό σπουδαιότατον τοῦτο μνημεῖον τό συνδεόμενον πρὸς τὰς ἱεροτάτας παραδόσεις των Χριστιανικῶν 'Αθηνῶν.

κλίτη, κατά δὲ τὴν ανατολικὴν αὐτοῦ πλευρὴν μεγάλην ἡμικυκλικὴν ἀψίδα. Συνεχομένη καὶ περιλαμβανόμενη εντός τοῦ διαγράμματος αὐτοῦ εὑρηται πρὸς τὴν βορείαν πλευρὴν ὑπόγειος κρύπτη.

Τὸ διάγραμμα τοῦ οικοδομήματος παρουσιάζει πάντα τὰ γνωρίσματα βασιλικῆς των πρώτων χριστιανικῶν χρόνων, εἶναι δὲ πολλοῦ λόγου αξίον διὰ τὸ ἀσύνθητος, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ ἄλλα εν 'Αθήναις χριστιανικά μνημεῖα, μέγεθος καὶ τὴν κατασκευὴν. Τὸ μήκος αὐτοῦ ὑπερβαίνει τὰ παντήκοντα μέτρα, ἀνάλογον δ' εἶναι τὸ πλάτος. Ὅσον δύναται τις νὰ εἰκάσῃ εκ των σωζομένων λειψίων, ἡ βασιλικὴ αὕτη διηρέιτο εις πέντε έπιμήκεις χώρους, τον εν τῷ μέσῳ σχόν (ναῦν) καὶ ἀν' δύο έκαστέρωθεν κλίτη. Δύο ἕτεροι έγκριστοι χώροι εὑρηται, ὁ μὲν παρὰ τὴν ανατολικὴν πλευρὴν των πέντε πρώτων, ἀποτελοῦν τὸ βῆμα μετὰ διακονικῶ καὶ προθέσας έκαστέρωθεν, ὁ δ' ἕτερος εν τῇ δυτικῇ πλευρῇ, ἀποτελοῦν τον νάρθηκα. Τὸ διάγραμμα τοῦτο εἶναι ἀνάλογον πρὸς ἄλλα εν 'Ελληνικαῖς χώραις βασιλικῶν διαγράμματα, μάλιστα τῆς εν Θεσσαλονίκῃ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου.

Ἴδιως ὅμως προσοχῆς εἶναι ἀξία ἡ μετὰ τῆς βασιλικῆς συνεχομένη ὑπόγειος κρύπτη, εις ἣν ἄγει ἐξ αὐτῆς στενὴ κλίμαξ. Ἡ κρύπτη αὕτη ἀποτελεῖται εκ τετραγωνικοῦ χώρου, ἔχοντος εις τὰς τρεῖς πλευράς, βορείαν, ανατολικὴν καὶ δυτικὴν, ἀνοίγματα ἐνός περίπου μέτρου βάθους, μετὰ ἡμικυκλικῆς ὀροφῆς. Εἰς τὴν νοτίαν πλευρὴν, εις ἣν ἄγει ἡ κλίμαξ, εὑρηται θύρα γθαμαλή, ἔχουσα ἄπλοῦν εκ μαρμάρου ὀριζόντιον ὑπερθρον. Αἱ ἡμικυκλικαὶ ὀροφαὶ των τριῶν ἀνοιγμάτων σχηματίζονται διὰ μεγάλων πλίνθων ὀπῶν, μετ' εξακρατικῆς τέχνης καὶ ἀκριβείας συνηρμοσμένων. Τὰ τρία ταῦτα ἀνοίγματα παρουσιάζουσι πάντα τὰ γνωρίσματα χριστιανικῶν νεκρικῶν μνημείων, οἷα ἀπαντῶσιν εν Ρώμῃ μάλιστα. Εἶναι τὰ λεγόμενα arcosolia ὡς διακρίνονται τὰ ἔχοντα ἡμικυκλικὴν ὀροφὴν ἀπὸ των ἄπλων παραλληλεπίδων (lo culi). Τὰ διαστήματα τὰ μεταξύ των κογχῶν τούτων εἶνε ὠκοδομημένα ὡσαύτως διὰ πλίνθων ὀπῶν εν ὀριζοντία στρώσει, ἀκολουθοῦντα δὲ τὸ περίγραμμα των ὀξῶν σχηματίζουσι κωνοειδῆ θολωτά (trompes) εν ταῖς γωνίαις· οὕτως ἡ κρύπτη κορυφουται εις τρουλλον γθαμαλόν, ὡν κατά τό πλεῖστον κατεστραμμένων. Ἡ βῆσις των κογχῶν, ἥτις καίται ὑψηλότερον τοῦ εδάφους τοῦ μέσου χώρου, ἔφερε ἀρχικῶς πλάκας έπιτυμβίους, ὡς δύναται τις νὰ εἰκάσῃ εκ των ἔχων ἄτινα ἀπομένουσιν. Αἱ κόγχαι αὗται ἦσαν προωρισμέναι πρὸς ὑποδοχὴν νεκρῶν, ἡ δ' ὅλη κρύπτη ἀποτελεῖ νεκρικὴν αἴθουσαν (culicidium), ἀνάλογον πρὸς ἄλλας εν Ρώμῃ καὶ ἄλλαχού. Τὸ ὄλον διάγραμμα τῆς νεκρικῆς ταύτης αἰθούσης, έσωτερικῶς μὲν εἶναι σταυροειδές, έξωτερικῶς δὲ ὀταγωνικόν, έκτισμένον διὰ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἡ βασι-

λικὴ ὀλικῶ, ἡ συνόπερις δ' αὐτῆς μετὰ τοῦ καιῦ μαρτυρεῖ ὅτι δὲν ἔχρησίμεισε πρὸς ὑποδοχὴν σωμάτων κοινῶν θνητῶν, ἀλλ' ὅτι πάντως ενταῦθα εὑρηται μνημεῖον συνδεόμενον πρὸς τὴν 'Εκκλησίαν των 'Αθηνῶν. Τὴν σκέψιν ταύτην ενισχυεῖ καὶ ἡ εξαίρετος κατασκευὴ τῆς κρύπτης καὶ τὸ σταυροειδές αὐτῆς διάγραμμα, μάλιστα δ' οἱ χρόνοι εις οὓς ἀνάγεται τὸ χριστιανικόν τοῦτο μνημεῖον, οἷοτι ὡς εκ τῆς μελέτης των ερειπίων πείθειται τις, τούτο δὲν δύναται ν' ἀνήκῃ εἰμῇ εις ἀρχαίους χριστιανικούς χρόνους. Εἰς τούτο δύο τινα δύναται νὰ ληρθῶσιν ὡς τεκμήρια ἀσφαλῆ α) ἡ τεχνικὴ έκτέλεσις τοῦ έσωτερικοῦ τῆς κρύπτης καὶ β) τὰ περισθῆντα τμήματα τοῦ ψηφιδωτοῦ διακόσμου τοῦ διαπέδου τῆς βασιλικῆς. Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ εις τὴν τεχνικὴν έκτέλεσιν τοῦ έσωτερικοῦ τῆς κρύπτης, ἡ διὰ πλίνθων ὀπῶν κατασκευὴ των ἡμικυκλικῶν ὀροφωμάτων καὶ των κωνοειδῶν θολωτῶν μαρτυρεῖ ὅτι εἶναι ἡ αὕτη των αυτοκρατορικῶν ρωμαϊκῶν χρόνων, οἷα έπακράται μέχρι τῆς Ε' έκατονταετηρίδος· ἡ σύγκρισις τοῦ έσωτερικοῦ τῆς κρύπτης πρὸς ρωμαϊκά έργα διὰ πλίνθων έκτισμένα διδάσκει σαφῶς ὅτι τὸ παρὰ τον Γλισσὸν χριστιανικόν μνημεῖον δὲν εἶναι δυνατόν νὰ νομισθῇ μεταγενέστερον τῆς Ε' έκατονταετηρίδος, προσθέτως δὲ ἡ χρῆσις τοσούτων ὑπογείων νεκρικῶν μνημείων παύει ἀπὸ τῆς Σ' έκατονταετηρίδος. Τὸ διάγραμμα τῆς κρύπτης ἀναπολεῖ εις τὴν μνήμην ἕτερα ὁμοια νεκρικά χριστιανικά μνημεῖα, ἄτινα ὡς ἀπέδειχθη ἔχουσι προέλευσιν εκ τῆς ἐξέλλητισμένης 'Ανατολῆς. Ταιαῦτα δὲ εἶναι τὸ εν Ραβέννη μωσωλεῖον τῆς Πλακιδίας, καὶ τὸ εν Μιδιολάνοις, τὸ κοινῶς καλούμενον τοῦ Ἁγίου Ναζορίου. Ἐν τῷ ἡμέτερῳ ὑπὸ μικροτέραν κλίμακα εὑρηται τὸ διάγραμμα τοῦ μωσωλεῖου τῆς Πλακιδίας. Καὶ εν ἐκείνῳ τὰ σκέλη τοῦ σταυροῦ σχηματίζονται διὰ ἡμικυκλικῶν ὀροφωμάτων, ὁ δ' εν τῷ μέσῳ τρουλλὸς διὰ τεσσάρων κωνοειδῶν θολωτῶν. Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὰ εν τῷ διαπέδῳ τῆς βασιλικῆς περισθῆντα τμήματα ψηφιδώσεως, ἡ τεχνικὴ αὐτῶν έκτέλεσις εἶναι των τελευταίων ρωμαϊκῶν χρόνων. Ὁ αὐτὸς τρόπος ἦτο εν χρῆσει κατά τὰς Δ' καὶ Ε' έκατονταετηρίδας εν Ραβέννη, Ρώμῃ καὶ ἄλλαχού τῆς 'Ανατολῆς.

(*Έπεται τό τέλος) Κ. Μ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΜΕΙΔΙΑΜΑΤΑ

- Ἐρωτῆ ὁ μικρός.
- Μπαμμά, πῶς δουλεύει ὁ άσφραματός;
- Σάν τὴ γλώσσα τῆς μιμῆς σου, που δὲν ἔχει έννοι με τό κεράλι...
- Συζυγικός διάλογος.
- 'Αν πεθάνω τί θά κάμης;
- Θά τρελλαθῶ...
- Ὅστε δὲν θά ξαναπανδρευθῆς...
- Δὲν θά τρελλαθῶ καὶ μέχρι τοιούτου σημείου...

ΡΑΒΕΝΝΑ*

Αλλά πριν εκθέσω τὰς λεπτομερείς τῶν ἀνακαλύψεων τῶν σωρῶν τούτων παρατηρήσω, πρὶν ἐπιζητήσω ἀπὸ τὴν νέαν Ραβέννην πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ διδάξῃ ἡμᾶς περὶ τῆς ἰστορίας τῆς τέχνης τοῦ παρελθόντος, ὑπάρχει ἐπιτύχουσι τὴν τὸν ὅλαν, τὴν ὁποίαν ἐν ἀρχῇ ὁμείλω νὰ ὑποδείξω πρὸς καλύτεραν κατανόησιν τῶν θελημάτων τῆς Ραβέννης.

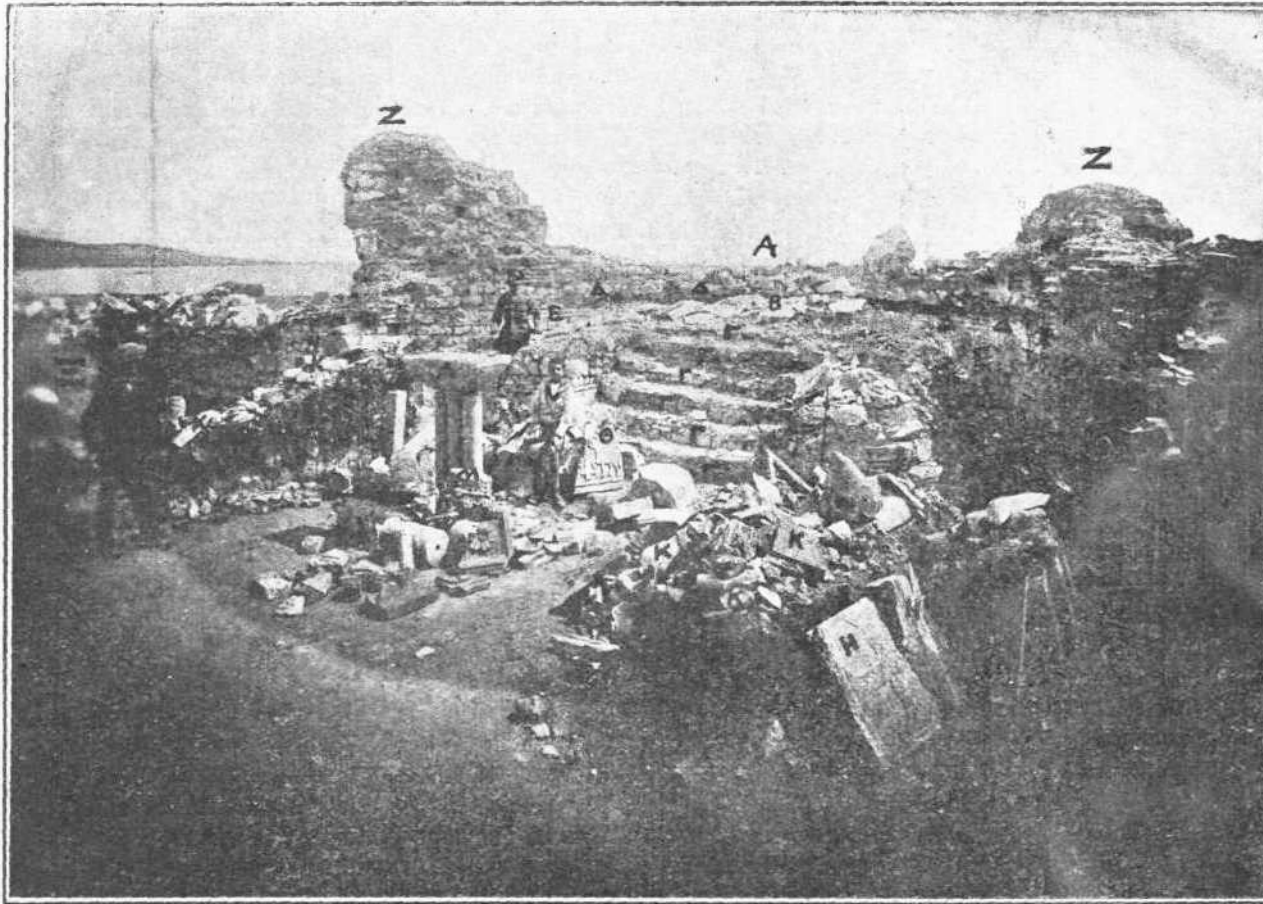
Εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀπολλωνίου τοῦ Νέου δύο ποσάματα Μωσαϊκὰ ὑποδηλοῦσι τὴν λαμπρότητα ἣν εἶχε κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ ἔκτου αἰῶνος ὁ νεκρὸς οὗτος σήμερον τόπος. Τοῦ ἐν τούτοις παρουσιάζει τὸν λιμένα τῶν Κλάσεων, καὶ τὸ ἕτερον τὴν πόλιν τῆς Ραβέννης.

Παρ' ὅλην τὴν δυσκολίαν ἣν εἶχεν εἰς ἀμφότερα ὁ καλλιτέχνης περιορισμένος ὡς εἰς ἐνδείξεις ονομαστικᾶς, ἡ θεὰ ἦν ἔδωκεν εἰς τὰ πράγματα ἐπισφραγίσαντος τὴν προσοχὴν. Ἐνσαῦθι μὲν (ἐν τῷ πρώτῳ μωσαϊκῷ ἐντὸς τοῦ περιβόλου τῶν Κλάσεων φέροντος κατὰ τὸ ἄνω μέρος ἐπαύσεις καὶ κλειόμενον δι' ὑψηλῆς θύρας πυργωτῆς παρατηρεῖται καλλιπὲς οἰκοδόμημα διηρημένον εἰς δύο μέρη στηριζόμενον ἐπὶ τοῦτων. Τοῦτο εἶνε τὸ ἀμφιθέατρον στηριζόμενον εἰς

* Τέλος.

μερῶν στῶν. Πρὸς τὰ δεξιὰ καλλιπὲς οἰκοδόμημα διηρημένον καὶ τοῦτο εἰς δύο ἐπιπέδω μέρη καταλήγει εἰς κωνικὴν στήλην δεσποζύσαν τὸν ὅλον πίνακα περισσείοντος ἀκόμη βασιλικῆν τινα, καὶ εἶδος τι θριαμβευτικῶν τοῦτων. Εἰς τὰ ἀριστερὰ μεταξὺ τῶν τειχῶν καὶ τοῦ τετραγώνου πύργου φέρονται τινὲς γυναικίαι λακνίζοντι ἐπὶ τῶν κινῶν. Εἰς τὸ ἕτερον δὲ μωσαϊκὸν ἐπὶ τοῦ ἀπέναντι μωσαϊκῶτος τῆς ἐκκλησίας εἶνε ἐξογραφισμένη ἡ Ραβέννα, τῆς ὁποίας καὶ τείχη καταλήγουσιν εἰς μεγάλην θύραν μετὰ τριπλῶν κεκλιμένων ἐπὶ τοῖς ἰστέον ἐκ γυναικῶν. Ἐν τῷ τῆς πόλεως καὶ εἰς τὸ βάθος ἐκτείνεται οὐρα κινῶν, πρὸς τῶν ὁποίων δίδεται εἰς τὰ κατοικίαι. Περὶ τῶν τοῦ Ἁγίου Βασιλίου ἐκτείνεται ἡ βασιλικὴ τοῦ Ἁγίου Ἀπολλωνίου τοῦ Νέου μετὰ τοῦ ἁγίου ἀετοῦ καὶ τοῦ γαλιλαίου ἁγίου καὶ ἁγίου Λαζάρου διακρίνεται τὸ καλλιπὲς μωσαϊκῶτος τῶν Ἁγίων καὶ τινὲς ἄλλα ἀκόμη κτίρια καὶ ἴδιος ἐργαζόμενος πολεοδομικῶς τὸ ἀνακτορον τοῦ Θεοδοσίου, ἐνδοφύρου τὰ μέγιστα. Τοῦτο δηλαδὴ παρὸς οὐκ ὀλίγα ὁμοίωσι, καλλιπὲς οἰκοδομηματικῶν εἰς δύο ἐπιπέδω ὁμοίωσι, καλλιπὲς οἰκοδομηματικῶν ἐπὶ ἀριστερῶν καὶ στηριζόμενον ἐπὶ ἀριστερῶν.

Στοιχεῖ φέρονται ἀετοῦ τριγωνικῶν μετὰ τριῶν μεγάλων θύρων πύργου θριαμβευτῆν ἐπίπυρον τοῦ εὐσταθίου, Ἄπὸ τῶν μετεπιπέδων κεραινοὶ πύργου

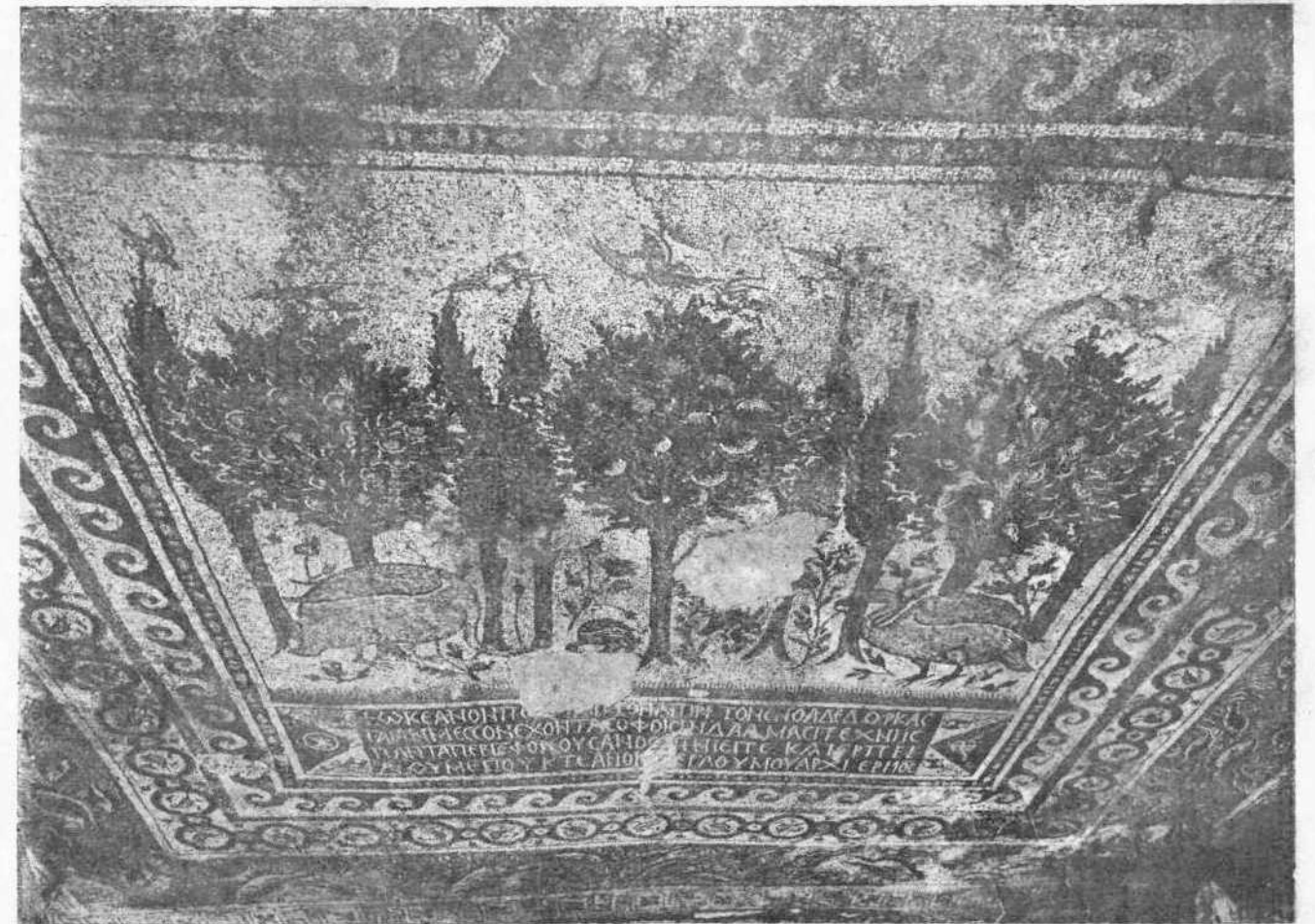

Ἀνασκαφαὶ Νικοπόλεως. — Ἡ μεγάλη ἀψὶς τῆς Χριστιανικῆς Βασιλικῆς.

ΑΝΑΣΚΑΦΑΙ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ

Εἰς τὸ τελευταῖον τευχὸς τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος δημοσιεύεται περιγραφή τῶν νεωτέρων ἀνασκαφῶν τῆς Νικοπόλεως ἀπὸ τοῦ διευρητήσαντος αὐτὰς ἐφοροῦ κ. Ἀλ. Φιλαδέλφους. Ἐκ τῆς περιγραφῆς ταύτης δημοσιεύονται δύο εἰκόνες πολλοῦ ἐντυφίοντος. Ἐκ τούτων ἡ μὲν πρώτη παριστᾷ τὴν μεγάλην ἀψίδα τῆς ἀρχαιοτάτης Χριστιανικῆς Βασιλικῆς τῆς Νικοπόλεως. Κατὰ τὴν ἐσοκλήνην τοῦ εὐνοεικοῦ αὐτῆς χώρου, εὐρέθη κτίσμα ἡμικυκλικόν, ὅπερ μὴ ἐρασιτόμενον τῆς Ἀψίδος, ἀλλὰ χωριζόμενον ἀπ' αὐτοῦ διὰ διαλόφου, ἢ ὑπογείου στήγιος, ἐσημάτιζεν οἰκίαν πύργου ἐν αὐτῇ. Ἐπ' αὐτοῦ δ' ἀνήγειτό τι διὰ κλίμακος, ἀποτελούμενης ἐκ πέντε βαθμίδων. Ἐπὶ δὲ τῆς ἀνω ἐπιπέδου εἰκάζεται ὅτι θύρα ὑψηλῶν θρόνων, εἰς ἐν τῷ κέντρῳ ὑψηλότερος, ὁ Ἐπισκοπικός, καὶ εἰτα ἄλλοι ταπεινότεροι ἐκατέρωθεν, οἱ τῶν Πρεσβυτέρων καὶ ἄλλων κληρικῶν, ἐξ οὗ τὸ τμήμα τοῦτο τοῦ ναοῦ ἐκαλεῖτο *Σύνδρονον*. Ἐντὸς δὲ τῶν χωμάτων ἀνευρέθησαν πληθὺς μαρμαρίνων λε-

πῶν πλακῶν δι' ἃν ἦτο ἐστρωμένον τὸ Σύνδρονον. Ἐν τῇ δευτέρῃ εἰκόνι παρίσταται μεγάλη κεντρικὴ εἰκὼν ἐν τῷ ὑψηλῶν Προδρόμου (3, 01x2,35) παριστάσει κήτον μετὰ ὀπωροφόρων δένδρων καὶ κωνοφόρων. Ἀπὸ αὐτῶν εἰσὶν εἰς τὸν ἀριθμὸν τριῶν ὄντων τρία: μήλα, ροζὶ καὶ ἄγλαδα. Οἱ ὄνται τῶν κήτων μετὰ ζωνῶν ἐρυθρῶν καὶ ἐρυθροκίτρινων χωματίων ἐξέρχονται ἐν μέσῳ βαθεπρασίνου φυλλώματος τῶν δένδρων καὶ ὑπὸ ταῦτα καὶ ἐν τῷ πρώτῳ ἐπιπέδῳ πηγαίνονται δύο χηρῆς φυσικῶς μεγέθους, μεταξὺ δ' αὐτῶν πύργου, ἀνοῦ δ' ἐπὶ τῶν φυλλώματων τῶν δένδρων πηγαίνονται μικρὰ μολὴ ἐπ' αὐτῶν καταπάντα. Κάτωθεν τῆς θαυμαστῆς ταύτης τοπογραφικῆς συνθέσεως ὑπάρχει ψηφιδωτὴ ἐπιγραφὴ μετὰ χεραικῆς Βαζαντινοῦς, εἰς τέσσαρας στίχους. Ἡ οποσδομοσάτη αὐτῆς ἐπιγραφὴ διεσώθη εὐτυχῶς σχεδὸν ἄθικτος, ἔχει δὲ ὡς ἑξῆς συμπληρωμένη. Ἐξ ἰσκαίων περιφάντων ἀπίστον ἐνθάδε δορκὸς γαίην μέσσον ἔχοντα σοφοῖς ἰνδάλμοις τέχνης πάντα περίξ φορέουσαν ὅτι πνίει τε καὶ ἔχει Λουκιεῖον κτέανον μεγαθύμου ἀρχιερέως.

Ἀνασκαφαὶ Νικοπόλεως. Κεντρικὸς πίναξ. Παρίστασις κήρου μετὰ πηγῶν.

παραπαισίματα και ανάθεσιν άνθών. Είς τὰ τόξα τῆς κυρίας θύρας λάμπουσι χρυσά μωσαϊκά εἰς τὰ κεντρώματα τῶν ἀψίδων, ἐνθ' ἐπίσης ἕτερα μωσαϊκά παρουσιάζουσι θαυμασίας προσωποποιίας τῆς πτεροφόρου Νίκης, αἵτινες φέρουσι ἀναδέσμους ἐκ χλωρίδος καὶ τῶν ὁποίων ἡ χαρίεσσα ελαφρότης ἐνθουμίζει κατὰ τι τὸς ἀρχαιοτάτας τῆς Πομπηΐας. Καὶ ἐν τέλει ὁλόκληρος ἡ ἀρχαία Ραβέννα παρουσιάζεται εἰς τοὺς ὀφθαλμούς ἡμῶν διὰ τῶν παραστάσεων τούτων μετὰ τὴν συνήθειαν αὐτῆς τύπων καὶ τῶν ἱερῶν κτιρίων, καὶ μετὰ πολυτελείας μεγαλοπρεποῦς καὶ ποιητικῶδες τῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων. Ἐάν δὲ θελήσῃτε ἴδῃ νὰ λάβῃτε εἰκόνα πληρεστέραν καὶ μᾶλλον ζωηράν τῆς πόλεως ἀναγνώσατε τὸ βιβλίον ὅπερ ἱερεὺς τις τοῦ ἐννάτου αἰῶνος ὁ ἀββᾶς Agnellus ἐγραψεν ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ παρασῇ εἰς τοὺς μοναχοὺς τοῦ μοναστηρίου του τὴν ἱστορίαν καὶ τὰ θαυμάσια τῆς γενεθλίου αὐτοῦ χώρας. Βεβαίως ὁ καλὸς οὗτος κληρικὸς δὲν εἶνε μᾶζι ἱστορικὸς καὶ διὰ τοῦτο συμβαίνει πολλακις νὰ συγχέῃ τὰς ἐποχὰς καὶ τὰ πρόσωπα. Ἀλλὰ δὲν εἶνε εὐκόλῳ νὰ περιγράψῃ τις πόλιν, οὔτ' ἡ Ραβέννα. Διατρέχων ὁ καλὸς μοναχὸς καὶ ἀγαθὸς χρονογράφος τὰς ὁδοὺς, ἐπισκεπτόμενος τὰς βασιλικὰς δὲν ἴδεν ἤδη τὴν συγκρατήσῃ τὸ ἄπειρον αὐτῷ ἐνδιαφέρον διὰ τὰ μεγαλοπρεπῆ ταῦτα κτίρια καὶ τὰ λάμποντα μωσαϊκά. Ἀνετίγραψε τὰς ἐπιγραφὰς αἵτινες ἐκάλυπτον τὰ μεσότοιχα τῶν ἐκκλησιῶν καὶ ἐκόσμου τὰς σαρκοφάγους, περιέγραψε τὰς ζωγραφίας αἵτινες ἐκόσμου τοὺς τοίχους, διηγῆθη τὰ πολυθρόνητα θαύματα καὶ τὰς εὐσεβεῖς μυθολογίας ἱστορίας, αἵτινες ἀπεδίδοντο εἰς τὰ μνημεῖα. Πάν ὅ,τι εἶδε, πᾶν ὅ,τι ἤκουσε τὸ κατέγραψεν εἰς τὸ βιβλίον αὐτοῦ ἄνευ ἐκλογῆς, καὶ ἐκ τούτου ἀκριβῶς προσέχεται τὸ ἰδιάζον θέλημα τοῦ βιβλίου τούτου. Περιέγραψεν εὐσυνειδήτως καὶ διηγῆθη μετὰ θελκτικῆς ἀρελείας. Καὶ ἐάν ἐπιτοτε ὁ ἀναγνώστης κοιμᾶται ἐκ τῆς μακρᾶς γλυκαρίας του

ἀφελοῦς μοναχοῦ, ἐν τούτοις ἀνευθίσκει ἀξίαν μετ' ὅσῃν. Τὸ ἔργον αὐτοῦ γεγραμμένον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν Mirabilia αὐτῶν ὁδήγηον τοὺς προσκυνητὰς τοῦ Μεσοῦ αἰῶνος εἰς τὴν αἰωνίαν πόλιν, δίδει ζωὴν εἰκόνα τῆς βυζαντινῆς Ραβέννης, τῶν οἰκοδομημάτων αὐτῆς καὶ τῶν παραδόσεων. Καὶ ἐάν θελήτε νὰ αἰσθανθῆτε ἐντελῶς τὴν ἀναβίωσιν τοῦ παρελθόντος, ληρομησάτε ἑαυτοὺς ἀνευροπολοῦντας ὑπὸ τὸ σιγῆλόν καὶ μελιχρὸν ἡμίφωσ τῶν βασιλικῶν. Ἐμφυσῶσατε διὰ τῆς σκέψεως ταύτας τὰς μορφὰς, τὰς σιωπηλὰς καὶ ἀκινήτους, αἵτινες παρατάσσονται κατὰ μῆκος τῶν τοίχων. Ἄφerte νὰ κατέλθῃ εἰς τὸν χώρον τοῦ Ἁγίου Ἀπολλωναρίου ἡ λιτανεῖα τῶν ἁγίων οἵτινες κοσμοῦσι τοὺς τοίχους. Φαντασθῆτε εἰς τὸ μέγα κενὸν διάστημα τὰς Βυζαντινὰς δεσποῖνας φρουράς μικρὰς ἀμυβροεῖς κεκοσμημένας διὰ χρυσοῦν κεντημάτων καὶ μικρὰς μίτρας ἐκ χρυσοῦ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς κάτωθεν τῶν ὁποίων ἐκφεύγει ελαφρὸς λευκὸς πέπλος, κάσας δὲ λαμπρούσας ἐκ πολυτέλειαν λίθων. Ἄφerte νὰ περιελάσσωσιν ὑπὸ τοὺς θόλους τοὺς σωματοφόλακας, φέροντας πομπώδεις στολὰς, τοὺς εὐγενεῖς τοῦ κράτους μετὰ τοὺς λευκοὺς διαστίτους χιτῶνας, τὸν ἀρχιεπίσκοπον μετὰ τῆς ποιμαντορικῆς ράβδου, τὸν ἔξαρχον μετὰ τῶν ἀξιωματικῶν αὐτοῦ, τοὺς μοναχοὺς μετὰ τῶν μακρῶν φαιῶν ἐγδυμάτων, τῶν ὁποίων ἡ κεφαλή καὶ οἱ ὄμοι καλύπτονται ἀπὸ μελανά πέπλον. Καὶ ἄνευ κόπου θὰ αἰσθανθῆτε τὴν φαντασίαν σας ἐμφυσημένην, τὸ τεθηγὸς παρελθὸν ν' ἀναστῇ, τοὺς ἀφανισθέντας αἰῶνας ἐπανερχομένους, καὶ τὰς μορφὰς ἐνοσσοποιημένας. Τοῦτο ἀκριβῶς εἶνε τὸ διπλοῦν θέλημα τῆς Ραβέννης. Εἰς οὐδὲν μέρος ἐντέλειαν ἰσχυρότερα διὰ τὴν ἱστορίαν ἐπιφέρει βαθύτεραν σκέψιν περὶ τῶν μνημείων. Εἰς οὐδὲν μέρος ἡ εἰστωμένη καὶ ἐπιστημονικὴ μελέτη τῶν ἔργων τῆς τέχνης δίδει πλεόντερα διδάγματα, περισσοτέρας νέας πληροφορίας καὶ αἰτιολογίας χαρᾶν.

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΣΕΛΙΔΕΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΙ

ΤΑ ΟΣΤΑ ΤΟΥ ΚΟΛΟΜΒΟΥ

ΧΡΟΥΔΑΙΟΓΑΤΟΝ ζήτημα ἀπασχολεῖ τοὺς ἱστορικοὺς Ἴσπανοὺς, Ἀμερικανοὺς καὶ Ἴταλοὺς ἀπὸ τινος χρόνου, ποῦ εὐρέθησαν τὰ ὀστά τοῦ ἐξερευνητοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου. Ἰδιαζόντως δὲ τὰ Ἰταλικὰ φύλλα προσπαθοῦσιν, ἐκ τούτου λαμβάνοντα ἀφορμὴν, νὰ ἀποδείξωσι τὴν καταγωγὴν τοῦ μεγάλου ἐξερευνητοῦ. Ὁμοιωμένως ἡ εὐρεσις τῶν ὀστέων τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου εἶνε λίαν ἀξιοπεριέργως. Γνωστὸν τυγχάνει ὅτι αὐτὸς ἀπέθανε δεσμιὸς τὸ 1506 εἰς Βαλαδοδὶλ. Τὸ λείψανόν του ὑπέστη μεγάλη μαρτύρια, ὡς οὗτος ἐν τῇ ζωῇ· διότι τὸ 1513 ἡ σαρὸς του μεταφέρθη εἰς Σεβίλλην, κατὰ δὲ τὸ 1537 εἰς τὴν νῆσον τοῦ Ἁγίου Δομινίκου, κατατεθείσα εἰς τὸ πρεσβυτερίον τοῦ ναοῦ τῆς πρωτεύουσας. Ἐμεινεν ἐκεῖ μέχρι τοῦ 1655,

ὅπότε οὗτος ἐπολιορκήθη ὑπὸ τῶν Ἀγγλων. Ὁ τότε ἀρχιεπίσκοπος Ἁγίου Δομινίκου Δὸν Φραγκίσκος Πίος Γ', φοβούμενος πώλησιν τῶν ἱστορικῶν ἐκεῖνων κειμηλίων παρὰ τῶν Ἀγγλων, διέταξε νὰ μεταφερθῶσιν εἰς μέρος γνωστὸν μόνον εἰς αὐτόν. Μετὰ τὴν κατάληψιν ὑπὸ τῶν Ἀγγλων τοῦ Ἁγίου Δομινίκου ἐνομίετο ὅτι ἐντὸς τοῦ τάφου εὐρίσκοντο τὰ ὀστά τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου. Τὸ τοιοῦτον ὅμως ἐδείχθη ἀθέσιμον, μετὰ πάροδον ὀλίγου χρόνου ἀνακαλυφθέντος τοῦ ἀκολουθοῦ ἐγγράφου χρονολογούμενου ἀπὸ τοῦ 1873, τὸ ὁποῖον ἐδημοσίευσε τὸ Παρισινὸν «Φιγαρό». «Καταστρεφόμενός, λέγει τὸ ἔγγραφο, τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ, ὅπως ἀνακινισθῆ πρὸς τὸ δεξιὸν τοῦ Ἱερῶ Βήματος, ἐνθα τὸ Εὐαγγέλιον ἀναγινώσκεται, εὐρέθη σαρκοφάγος λιθίνη, σχήματος κυβικοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκειτο κάλλη μολυβδίνη ἐφαρμένη περιέχουσα ἀνθρώπινα ὀστά. Πρὸ τινων ἐτῶν εὐρέ-

θη ἐντὸς τοῦ ναοῦ ἑτέρα σαρκοφάγος τοῦ αὐτοῦ σχήματος· κατὰ τὴν σωζομένην παράδοσιν ἡ ἐν τῷ δεξιῷ τοῦ ναοῦ εὐρέθησα περιελάει τὰ ὀστά τοῦ Χριστοφόρου Κολόμβου, ἡ δὲ πρὸς τὰ ἀριστερὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ».

Μετὰ τὴν συνθήκην τῆς Βασιλείας τοῦ 1759 μεταξὺ Ἰσπανίας καὶ Γαλλίας, συμφώνως πρὸς τὸ 9ον ἄρθρον αὐτῆς ἡ Ἰσπανία ἠναγκάσθη νὰ παραχωρήσῃ τὸν Ἁγ. Δομινίκον εἰς τὴν Γαλλίαν. Ὁ δὸν Γαβριὴλ δὲ Ἀρισταζάμπαι κυβερνήτης τοῦ Ἁγ. Δομινίκου, μὴ ἐπιθυμῶν νὰ ἐγκαταλείψῃ εἰς τοὺς Γάλλους ἐν τῶν πολυτίμων κειμηλίων τῆς Ἰσπανίας, τὰ ὀστά τοῦ ἀνακαλύφσαντος τὸν Νέον Κόσμον, διέταξε πρὶν ἢ ἀναχωρήσῃ ὁ Ἰσπανικὸς στρατὸς ἐκ τοῦ Ἁγίου Δομινίκου νὰ μεταφερθῶσι τὰ ὀστά εἰς Κούβαν. Ὅντως παρελήφθησαν ὑπὸ τοῦ Ἰσπανικοῦ στρατοῦ κρυφίως, ἐν ἀγνοίᾳ τῶν Γάλλων, καὶ μεταφέρθησαν εἰς Κούβαν. Κατὰ τὴν 14 Μαΐου 1877 ἐργάται κρημνίζοντες θύραν τινὰ τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγ. Δομινίκου, ἠναγκάσθησαν νὰ κρημίσωσι τοίχον τινα δύο μέτρων ὕψους. Ἐνθ' ὅμως ἐκρήμνισον εὗρον κάλλην μολυβδίνην, ἣν μετὰ μεγίστης προσοχῆς ἐξήγαγον, νομίζοντες ὅτι ἐντὸς αὐτῆς ἐκρύπτετο θησαυρὸς. Ὁ διευθύνων τὴν ἐργασίαν μηχανικὸς ἐπέδειξε τὴν εὐρέθεισάν κάλλην εἰς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Ἁγ. Δομινίκου δὸν Γρηγόριον ΙΙΙ, ὁ ὁποῖος παρέδωκεν αὐτὴν εἰς τὸν ἐν τῇ νήσῳ εὐρισκόμενον Γάλλον ἐνκλ. ἱστορικὸν Charles Noel πρὸς με-

λέτην. Ὁ Charles Noel ἐξετάζων τὸ ἐσωτερικὸν τῆς κάλπης εὗρε τὴν ἀκόλουθον ἐπιγραφὴν γεγραμμένην διὰ Γοθικῶν γραμμάτων «Ὁ ναύαρχος δὸν Λουδοβίκος Κολόμβος δούξ τῆς Βεραγκόνα, Μαρκήσιος (τὸ λατὶν μέρος δυσανάγνωστον, πιθανῶς τῆς Ἰαμαϊκῆς)». Ἀμέσως συνέταξεν ἔκθεσιν, ἣν παρέδωκε τῷ Ἀρχιεπισκόπῳ, ὅστις καλέσας τὰς ἐν τῇ νήσῳ ἀρχὰς καὶ τοὺς ξένους Προξένους ἀνεκοίνωσε τὴν ἔκθεσιν τοῦ Charles Noel, ἐπιπροσθέσας ὅτι αἱ ἐργασίαι, θέλουσι ἐξακολουθήσει, μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι πολυτιμότερον τι θὰ εὐρεθῆ. Κατὰ τὴν 8 Σεπτεμβρίου 1877 ἐπανήργισαν αἱ ἐργασίαι ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ πρεσβυτέρου Μπιλλίη. Μετὰ τινων ἡμερῶν ἐρευνᾶν εὐρέθησαν τὰ ὀστά τοῦ πρώτου διοικητοῦ τοῦ Ἁγ. Δομινίκου Ραμιρέξ. Τὴν ἐπομένην ἀνευρέθη τάφος μετρία μετὰ μικρὴν σαρκοφάγον. Ἡ σαρκοφάγος αὕτη ἐνομίσθη ὅτι ἦτο ἐκείνη, ἐκ τῆς ὁποίας ἀφιερέθησαν τὰ ὀστά. Αἱ ἐξακολουθήσαντες ὅμως ἀνακαθαί ερερον εἰς φῶς ὑπὸ τὸ κυρίως δάπεδον τοῦ καθεδρικοῦ ναοῦ, τάφον μετὰ σαρκοφάγου. Μετ' ὀλίγον οὗτος ἠνοίχθη παρουσία τοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ ἀνευρέθη εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς κάλπης αὐτοῦ τὰ ἀκόλουθον ἐπιγράμμα γεγραμμένον διὰ Γοθικῶν γραμμάτων «Ὁ διαπρεπὴς καὶ ἐξοχώτατος βασιλεὺς Χριστοφόρος Κολόμβος». Ὁ τάφος ἦτο κενός. Ἦτο αὐτὸς ὁ μυστικὸς, εἰς ὃν ἐκρύπταν τὰ ὀστά τοῦ μεγάλου ἐξερευνητοῦ.

ΑΛΕΞ. Κ. ΜΩΡΑΪΤΗΣ

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΕΛΙΣ

Εἰς ἄγνωστος λαὸς

Εἰς τοῦ Ἀμαζονίου ποταμοῦ τὰς ἄνω ροὰς, ἦτοι εἰς περιφέρειαν ἀνεξερευνήτων εἰσέτι, ἀνεκαλύφθη μία μεγάλη ἄγνωστος φυλὴ, τῆς ὁποίας οἱ χαρακτηριστεῖς ἔχουν παράδοξον ὁμοιότητα μετὰ τοὺς χαρακτηρισμοὺς τῶν Εὐρωπαϊκῶν λαῶν τοῦ Μεσαίωνα. Ἀκόμη καὶ ὁ κατ' ἐπισημοῦς τῆς ἐργασίας παρὰ τῇ νήσῳ ταύτῃ φυλὴ ὑπενήθιμίζει τὰς ἀρχαίας εὐρωπαϊκὰς μεθόδους. Ἐν μέρος τοῦ λαοῦ κατασκευάζει ἐνδύματα καὶ οὐδὲν ἄλλο, ἐν ἄλλο μέρος ἐπιδίδεται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν γεωργίαν, ἕτερον κατασκευάζει ὄπλα καὶ οὕτω καθέτης. Ἀλλὰ τὸ ἐπάγγελμα ἡ μᾶλλον ἡ τέχνη, εἰς τὴν ὁποίαν διατρέπει ὁ λαὸς οὗτος, εἶνε ἡ ἀγγειοπλαστική. Μερικτοὶ πῖθοι, τοὺς ὁποίους κατασκευάζουν ἔχουν μέγεθος τεράστιον, καίτοι δὲ τὸ πάχος τῶν εἶνε λεπτότατον, εἶνε στεροὶ καὶ διατηροῦνται ἐπὶ ἔτη. Κατασκευάζουν ἐπίσης μικρὰ ἀγγεῖα λεπτότατα ὡς φιλῶν χάριτος, ἀλλ' ἀθραυστα καὶ μετὰ καλίστησιν δυναμμένην νὰ παραβληθῇ μετὰ τῶν Εὐρωπαϊκῶν.

Οἱ κάτοικοι τῆς Ρέιμς

Εἶνε ἀράνταστος ἡ ζωὴ, τὴν ὁποίαν διάγουσιν οἱ παραμειναντες εἰς τὴν Ρέιμς ἐκ τῶν κατοίκων τῆς μαρτυρικῆς αὐτῆς Γαλλικῆς πόλεως. Ἡ ἀτυχὴς αὕτη πόλις βομβαρδίζεται ἀπὸ τινος ὑπὸ τῶν Γερμανῶν

ἀδιακόπως, ἀκόμη καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς νυκτός μετ' ἐλάχιστα διαλείματα. Ὁ ὑπέροχος καθεδρικὸς ναὸς ἀποτελεῖ καὶ πάλιν τὸν στόχον τοῦ Γερμανικοῦ πυροβολικοῦ. Ἐν τούτοις οἱ δύο θαυμαστοὶ πύργοι τῆς Μητροπόλεως ἴστανται ἀκόμη ὄρθιοι.

Ἡ συνήθης διαμονὴ τῶν κατοίκων εἶνε τὰ ὑπόγεια. Ἐν τούτοις καὶ ἀπὸ ὑπογείου εἰς ὑπόγειον διεξάγονται κανονικώταται ἐμπορικαὶ συναλλαγαὶ καὶ συνεχίζονται αἱ κοινωνικαὶ σχέσεις. Ἀκόμη καὶ ὠρισμένα σχολεῖα δὲν διεκόψαν τὰ μαθήματά των, τὰ ὁποῖα γίνονται ἐντὸς τῶν ὑπογείων.

Ἀλλὰ τὸ ἐκπληκτικώτερον εἶνε, ὅτι Γάλλος δημοσιογράφος, ὁ κ. Πολ Ντραμάς ἐξακολουθεῖ ἐκδίδειν μετὰ τὴν βοήθειαν ἐνὸς συντάκτου καὶ 5 στοιχειοθετῶν τὴν ἐφημερίδα του, τὴν ὁποίαν τυπώνει εἰς 1500 περίπου ἀντίτυπα, ἐπὶ χειροκινήτου πιεστηρίου. Ὁ γενναῖος αὐτὸς Γάλλος ἀφηγεῖ καθ' ἐκαστὴν τὸν κίνδυνον τοῦ θανάτου διὰ τὴν μεταφέρῃ μόνος του μετὰ τῶν 6 συνεργατῶν του τὰ φύλλα εἰς τὰς ὑπογείους κατοικίας τῶν συνδρομητῶν του, ἀπὸ τοὺς ὁποίους δὲν θέλει νὰ λείψῃ ἡ παρηγορία τῆς ἐφημερίδος.

Τὸ χεῖμα εἰς τὴν ἀρχαιότητα

Κατὰ τοὺς χρόνους τῶν Ρωμαίων Αὐτοκρατορῶν τὸ χεῖμα εἶχεν ἀξίαν δέκα φορές μεγαλειότεραν ἐκείνης, ἣν ἔχει σήμερον. Σήμερον ὁ χειμὸς ἔχει τὴν ἀπόλυ-

τον υπεροχόν επί των άλλων πολυτίμων μετάλλων, άλλ' όσον και αν φαίνεται περιεργόν, δεν είχε πάντοτε το προσήμιον τούτο. Παρά πολλοί: λαοί, τής αρχαιότητος ή άξία του άργύρου (π-ρέβη, εί: πολλάς περιπτώσεις, τήν του χρυσού. Ο Τάκιος βεβαίω, ότι παρόμοιοι περιπτώσεις; σημειώθησαν εί: τήν αρχαίαν Άραβίαν και εί: τήν Γερμανίαν. Κατά τον 17ον αιώνα εί: τήν Ίταλίαν, ό χρυσός; και ό άργυρος είχαν ίσην άξίαν. Εί: τήν Γαλλίαν κατά τον 14ον αιώνα χρυσά τινά και άργυρά νομισματα, τό όποια είχαν τό αύτό βάρος, ίσοτητάτα.

Ο Έδισσον και ή μακροζωία

Ο Έδισσον θεωρεί έαυτός ίκανόν να ζήσθ μεζωτε ηλικίας 150 έτών, χάρις εί: τό σύστημα τής ζωής, τό όποιον άκολουθεί και όπου ανίσταται εί: τρεί: κινήτας 'Υγιεινή. Νά τρώγθ, να κοιμάται και να ύπνιάται λογικώς. Η μηχανή τής πέψης; όταν είνε πολύ φορτωμένη δεν λειτουργεί καλά. Ο Έδισσον λοιπόν τρώγει μόλιον έκείνο τό όλίγον, όπερ άναγκασιό διά τήν ζήσθ. Συνεπώς, μόλις κλίνη τήν κεφαλήν του επί τού προσκεφαλαίου όποιοιμάται άπό τής. Μένει εί: όρις

και όλας τάς κοιμάται με ύπνον βαθύ; και ήσυχον. Η σωματική του κατάστασις είνε έκτετατός, και τούτο ό Έδισσον τό άποδίδει εί: τόν τρόπον με τόν όποϊον ύπνιάται. Τά ένδύματά του είνε εύρύχωρα και έλαφρά. Έκείστη ήλέρ και εκείστη άσχημία τοισο-τοτρόπως έκτελεί τό έργον τής άντηποδιάστως.

Συλλογή χειρογράφων

Εί: τήν αΐθουσαν Άνδρυσον τής Ν. 'Υόρκης έπο-λήθη πρό τινός; διά δημοπρασίαν μία πολύτιμος συλ-λογή χειρογράφων. Η άνοτέρα τιμή έπληρώθη διά έν' χειρογράφων πρό Δίκωλυ, φέρων ζωολογίαν 1846. Τούτο ήγραφέθη άγτί εκείτον πεντήκοστα δολ-λαρίων υπό τού κ. Γεωργίου Σμιθ. Μία έπιστολή τού Κιρόλου Δίκων, τού διασημόν Άγγλον συγγραφέα; πρό τού, έν Ν. 'Υόρκη εκδόται. Χάρηται και άέλ-φοός; γραφέσαι όλίγα; ήμεις; πρό τού θανάτου του, έπληρώθη άγτί πεντήκοστα δολλαρίων. Τό ήμερολό-γιον τής ήμοσίας 'Γουάσινγκ' περιλαμβάνον τήν ιστο-ρίαν τής συλλήψεός; τής έπό τού άγγλικού πολει-μικού Άριστόφ' έπολήθη άγτί εκείτον έικοσι δολλα-ρίων.

ΕΙΔΥΛΛΙΑ

ΘΥΜΙΟΣ Ο ΒΟΣΚΟΣ

ΘΥΜΙΟΣ

Άημι, πικά μέσ' τόν καιρό πού πέρασε δέ σ'είδα
Καθώς άά τόρα. Φαίνεται πώς σου φωτιά ή έλπίδα
Κι' άπ' τή χαρά εν' ή όφι σου κόκκινη σάν τό μήλο
Τής δροσής; μιλιάζ. Για πέζ; στό καρδιακό σου φίλο
Τί σοφεί; δώσει τά φτερά πού σε σηκώνουν τόρα
Ψηλά; Για μένα θάτανε ή πού χροιάμενη όρα
Κείνη πού θέ να μάθαινα πώς τής ζωής σου ή στραία
Σπάρτη με τά γραφάρα και τ' άστρα και χιονάτα
Άγία τής λημονιάς. Γιατί κανείς όσάν έμένα
Στά χρόνια μου πού φεύγουνε πιγρά και μαρμαίνα,
Αέ βράζε την παρηγοριά πού βρήκα στη μεγάλη
Καρδιά σου καθώς άραξα στό γαλήνιο άκορμάκι
Τής άδολης αγάπης σου. Πόσες φορές μαζί σου
Δέν έφραγ' άπ' τό λιγιστό μ' άδερφικό φρεμό σου!
Μιά νύχτα πάλι ποΐδερνε τή γή, τό χιονοβρόχι
Κ' είδα κονέφει μία στιγμή στό μακρινό Μετόχι
Τ' Άψευδή, πέρασε μέσ' τό βαθύ σκοτάδι
'Ο λόγος; και πέταξε άπ'αξέ γίδα άπό τό κοπάδι,
Κι' ένοιώθη μέσ' τά στήθια μου να σπαραχά ή καρ-
διά μου.
Είπα; έρωτες; τόν άσπλαχνό θεμό, τού τσέλιγγά μου,
Τού τσέλιγγα τού φοβερού. Και μουές; Μη σέ μέλει,
Έχω άπό τόν πατέρα μου κληρονομιά εν' άμπέλι,
Όλο τόπρωμάρι και με αύτό; τά γίδα σου πληρώνω,
Σάν κόκορο, βοήθηκ' άφρανό με συντροφο τόν πόνο
Με άταξ; στήν πόλι σε πολλές χιλιάδες άλλου κόσμου
'Αφρατά, χάρις, άδιάρου σ' έβλεπα, τότε, έμπρός μου
Φωροτό; άνοίραν όί άφρανοί, κι' όταν τό καλοκαιρι
Ροβόλαγα πού; ζες φορές στά πλάγια κι' εν' άστέρι
Δέ φαίνονταν, σάν έβλεπα μακριά να φέγγη κάτι
Σ' ένα καλήφι, πέραστάς γοργά τό μονοπάτι,
'Ανάγκη άπ' τή γλυκερά φρεμό σ' ένα σκαμνί κα-
θόμου
Νά ξεπαγώσω κι' όλο κεί σέβανε συλλογιόμου,

Σέβανε πόνιαι μόνο φώς στό έρωμό μου σκοτάδι,
Πού άν έλειπες, μέσ' τήν φροιά δέ δίχο άλλο άπ' τόν
[Άδη,
Με τί λατρία πάντοτε κάποια στιγμή προσέμεινε
Πού κάτι θα έπληρώνα γι' αυτά σου, αγαπημένο
Και μεγαλόφρο παιδί.
ΔΗΜΟΣ
Αόρις λοιπόν τό δειλί
Πέφω τήν κόρη τού Λαμπή ποΐζει άπαλό τ' άγγίλι
Και κόκκινο σάν τού βουνού τήν κόκκινη άναμώνη.
Τόν ήλιο συνενέξεται στά κάλλι και τ' άφρότι
Στό λάλημα. Σαν τήν ιδής, όθιαι, θα πη: 'Η Άνθούλα
Θέ νανε γέννα άπ' άγγέλο κι' ήμ' τοισοποστο λα.
ΘΥΜΙΟΣ
'Ω! πώς; κερνάει τήν πόνημά ή πειρηλαστρα Μοίρα,
'Ω! δέκα το Παράδεισου πού σ' άνοίξεν ή όφρι.
Τή νύχτα πού με; έρχεται πριν να προ; ή ή πούλα,
Τήν όρα πού θα φτερακοίν τά μάρμα νυχτοπούλα,
Φεύγω και δέ θέ να σταθώ παρά μακριά, κεί πέρα
Πίσω άπό τό βουνο πού όρθό χαράζει τόν αΐθερα
Σάν όνειρο. Τ' άστέρια εκεί θα κλαίνε, όλο θα κλαίνε
Κ' ή σιταρήθρες τό προ; κανένα δέ θα λένε
Τραγοΐδι καθώς; άλλοτε. Κεί θάνε ή πλάσι μάρμα
Και θα ζήτ' ή καρδούλα μου μέρα και νύχτα ναΐθ
Τή βροχή τής άλησιμονιάς!
ΔΗΜΟΣ
Μά πώς; θα χωριστούμε
Τώρα πού τέτοια σάν κι' αυτή χαρά θέ να χαρούμε;
Θά σου χαρίσω τό λευκό μεταξωτό μαντήλι
Πού αυτή τό κέντησε, και να μόλις μου τόχει στείλει.
Πάρτο και μεϊνε άν μ' αγαπής.

ΘΥΜΙΟΣ

Θυμάμαι πού μονάχοι
Κάτου άπό τήν άστροφεγγιά καθόμαστε στη ράχη,
Κι' όταν εν άναστέναγμα ξέφευγε; πότε πότε
'Από τό σπλάγγα μου πιγρά κι' άκράταγο, σι τότε
Με ρόταγες ποιόν μυστικό πόνο βαθείά εκρατούσα
Μά ό πόνος κείνος; μ' έπνιγε, γι' αυτό δεν ήμπορούσα
Τότε να σου τό δηγηθώ, πώς; μια φορά στό δρόμο
Με κόρ' είδα πού διάβαινε μ' ένα σταμνί στόν όμο.
Κι' άπ' τής πηγής τό κρύο νερό τή στάμνα είδα να
[σταίξη
και να δροσίζη τή δροσιά. Κι' ένοιώσα πώς; γαλάζιοι
Τριγύρω όί κάμποι γίνηκαν και χόθη άναγαλλιούστρα
Πνοή στήν πλάσι. Κι' άλλοτε σάν με τά δυό της τ' άστρα
Μ' εκάταξε, ανατρέχιασα, κι' ό πόθος μου μεγαλος;
'Αναψε, πάγωσα ό φτοχός; με μητ' αυτή μητ' άλλος
Τόξερε. Κι' όρκο φοβερό μονάχος είχα κανει
Σε ή μίνα πού με γέννησε; σού Χάρου τό δρεπάκι.
Τή μοναχην έλπίδα μου σ' άλλον να μην αφήσω
Κι' αν τήσινε, άφοβα γι' αυτή μ' όλους να πολεμήσω

ΑΡΜΟΝΙΑΙ

Σ Α Ν Π Ε Θ Α Ν Ω

A

ΑΝ πεθάνω, δεν με μέλει.
'Όταν ξεψυχήσω, θα την
νοιώθω δική μου, μαζί μου
θα την έχω τή αγαπημένη
μου, συντροφιά παντοεινή.
'Αφού με τή πνοή της ζω
μαζύ μου και σάν πεθάνω θα την πάρω, και
τη σκέψη της και τό παλμό.

B

Σάν πεθάνω, μη νομίσετε πώς; θαμαι πεθα-
μένος. Κλειστά τά βλέφαρα, μα τά μάτια μου
εκείνη, πάντα εκείνη θα βλέπουν. Τά σιασρω-
μένα μου χέρια θα κινηθουν, εκείνη γ' αγαλιό-
σουν. Τά χέλιη μου θα σπαραχούσουν εκείνη να
φιλήσουν. Στά στήθη ένας; κορφός παλμός θ'
άκουσθ, να πη πώς; ή καρδιά μου παρέλινε για
κείνη

C

Σάν πεθάνω, πριν με θάφουν, γύρω μου θα
περνάνε, άγνωστοι και φίλοι, και θα λένε: «Ση-
χωρεμένος; νανε». Μόνον εκείνη με βουρκομένα
μάτια, σάν άντιρόση ή μετωπό μου πού θα τό
πλημμυρίζει άόμα ή σκέψις για αυτήν, θα ψι-
θυρίση: «Μαζύ, πάντα μαζύ».

D

Σάν πεθάνω, πολλοί θέ να δακρύσουν. Άλλοι
άπό συμπάθεια, άλλοι άπό οικτιο, άλλοι άπό
συνήθεια. Μονάχα εκείνη πού θα θυμηθ' ή τής
αγάπης μου τα λόγια και τα φιλή, τ' αγαλιό-
ματα και τό κλάμμα, αυτή δεν θα δακρύση μόνο.
Θά πονέση, θα δαγκωσθ τά χέλιη, θα σφιξ' ή

'Ακόμα και με τό στοιχείο πού ζή μες' τό σκοτάδι
Και τά μεσάνυχτα βογγά στού Δρύλου τό λαγκάδι.
Μουζει τρώσει τήν καρδιά, δέ σβύεται άπό τό νού μου
'Α Άνθούλα ή πολυαγάτητη, τ' άστέρι τ' όφρανού μου.
Και τόρα για σου σε; βουνά με τ' άκριβό θυμάρι,
Κ' ή γούρμη άκοροταμιά ντυμένη στό χορτάρι,
Πού τά γελάδια ειρηνικά στη γλόη σας βσκοΐσαν,
Και πέυκο, πού όλομόναχο ψηλά σε τυραννούσαν
Πότε ό βορρηάς, πότε ό νοτιάς και πούτ' ή όργη του
[μπάτη,
Πού κάτου άπό τόν ίσαιο σου με δροσίζες διαβάτη,
Κι' άκουγα πού ψιθύριζες τής έρημιάς τό πόνο.
Πού τό δικό μου μυστικό σου τόξερε, σ' ό μόνο.
Στη ρίζα σου στεργή φορά θέ ναρθω να καθίσω
Και πριν να φύγω άλαφρινά, για πάντα να σ' αφήσω
θα σ' αγαλιώσω τόν κορμό, θα σε δακρυοφιλήσω.
Και σ'α, ό Λήμο, ες; σ'α; φωτιά τ' άστρο τού άπο-
[σπερίτη
Και σ'ενεφου ίσαιο να μην δη τ' αγαπημένο σπίτι.
ΛΕΩΝ. ΡΑΖΕΛΟΣ

καρδιά, θ' άνοισενάξη και θα μου πη: «Σιό
καλό, αγαπημέτε!»
V
Σάν πεθάνω, δεν θα νοιώθω τής ζήλειας τό
φαρμάκι. Δεν θα με ζαλιζ' ή τού κόσμου ή κακο-
γλωσσού. 'Η γαλήνη τού τάφου δια θα τά εκ-
μηδενίξη και στη σκοτεινιά του άνεόπερο θα
φέγγη τό άστρο τής αγάπης, τό φώς τής άθά-
ναιτης ζωής...
VI
Σάν πεθάνω, κι' αυτή αν ζή, άνόφειλο! 'Ο
θάνατός μου θα ρίξη ένα μαύρο πέπλο σ'α μά-
τια τής φροχής της. Μία όμίχλη θα τής σκεπάξη
τό κάθε τί και ό ρούς; της; σιόν τάφο μου θα
τριγυρίζη, άφου γι' αυτή πεθαίνω...
VII
Σάν πεθάνω, τί όμορφα πού θάνε! 'Ολα
ήσυχια, όλα καλοσύνη και σιοργή. 'Ενα κανδήλι,
λίγα άνθη, ένας; στανρός; σ' ένα πλαίσιο μιο-
μάρινο. Και θάμαι εκεί ήσυχος; και θα με να-
νουζίξει ένα όνειρο άβραίλειτο: ή αγάπη μου.
Και θάρχεται εκείνη με λουλούδια και θα την
νοιώθω, και θα μου μιλή σιγανά και θα την
άκουώ, και θα μου λήη τό πόνο της; και θα την
συντροφεύω με μια φωνή πού μόνο αυτή θ'
άκούθ, γιατί θα είνε ή φωνή πού μόνο γι' αυτή
θα βγαίνη.
VIII
Σάν πεθάνω, μη δακρύση κανείς. Θα με
κλάψη εκείνη.—Μη με λπηθ' ή κανείς. Θ' άνα-
στενάξη εκείνη.—Μη έλθ' ή κανείς στό τάφο μου.
Μου φτάνει εκείνη, γιατί αν για σου; θαμαι πε-
θαμένος, μα αλώνια για κείνη θα ζω...
ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ

Σημειώσεις Ένος Μηνός

Έφυγε! — Ο Στρατηλάτης δακρύων — Τριλογία Έθνικου πένθους — Η δημοτική γλώσσα εν Μακεδονία — Έκας οι... μαλλιαροί — Οι Παλαιοί η οι Νέοι — Κενοί και εξημμένοι — Το μικρόβιον της γλώσσας — Πόνηια μήτηρ — Ο άτιμνηστος Νουμάς — Θεατρική κρίσις.

ΑΚΡΥΩΝ Έφυγεν ο Μάρτυς Βασιλεύς. Ο δοξασμένος Λοχιστράτηγος, θύμη πολιτικών ανταγωνισμών, είχε την δυσμενεστέρα τύχην να χωρισθῆ τῆς Πατρίδος του. Όλας του έκαμε θερμοτάτην προπομπήν. Σενάζον. Ο βοβός πόνος υπήρξεν η εύλωττοτέρα ζητωκραυγή. Όταν Έφυγεν από τὰ "Ανάκτορά του — εις τὴν Δεκλείαν — εις τὸν Ὁρωπόν, διεδραματί-

στη μία τραγική τριλογία. Οί πιστοί εις τὴν Δυναστείαν, ἢν Αὐτός ἐλάμπρυνεν, ἔκλαυσαν, ἐγονεπέτησαν, τοῦ ἐφύλησαν τὰς χεῖρας καὶ ὑγρά τὰ μινδῆλια ἐπέοιτο εις ἀποχαιρετισμόν. Καὶ Έφυγε δίδων τὸ υπέρτατον δειγμα τοῦ πατριωτισμοῦ του. Αὐτοθυσιαζόμενος. Έφυγεν ἐνῶ ἕνας ἀετός ὑπεράνω τῶν Ἀνακτόρων διέγραψε μεγαλειώδεις κύκλους, ἠκούοντο δὲ αἱ στροφαὶ τοῦ θουρίου «Τοῦ Ἀητοῦ ὁ γυῖός». Έφυγε συνιστὼν πειθαρχίαν καὶ γαλήνην. Καὶ ὁ πιστός του Λός τὸν εἰσήκουσε. Καὶ ἀπεχωρίσθη αὐτοῦ μετὴν πεποίησιν ὅτι ὅταν διαλυθῆ τῶν παθῶν ἡ ὁμίχλη, ἐν τῇ ἐθνικῇ ἐνώσει τῇ εὐτυχῶς συντελουμένῃ, θὰ ἐπανιδῆ τὸν ἐξόριστον.

Η Κυβέρνησις Θεσσαλονίκης καθιέρωσε τὴν δημοτικὴν γλῶσσαν εἰς τὰ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς ἐν Μακεδονίᾳ σχολεῖα. Δηλ. οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς θὰ διδάσκονται εἰς μεταφρασμένα κείμενα, τὰ δὲ διδακτικὰ βιβλία θὰ εἶνε γραμμένα εἰς τὴν δημοτικὴν εἰς ἢν καὶ θὰ γίνεται ἡ διδασκαλία. Πιστεύομεν ὅτι προέκειται περὶ τῆς γνησίας, τῆς ἀγῆς δημοτικῆς γλώσσας καὶ οὐχὶ τῆς ἐξωφρενικῆς μαλλιαρῆς. Ὡς λόγος τῆς εἰσαγωγῆς τῆς φέρεται ἡ δυσκολία τῆς ἐκμάθησος ἀπὸ τοῦς πληθυσμοῦς ἐκείνου, οἵτινες ἀνῆκουν εἰς διαφόρους ἐθνικότητας. Ὡστε ἄς ἠσυχῶσιν οἱ μαλλιαροί, οἵτινες νομίζον ὅτι ἐκέρδιον ἔδαφος. Ἀφοῦ λόγοι σκοπιμότητος ὑπεγόρευσαν τὴν καινοτομίαν, οὐδεὶς φόβος ὑπάρχει νὰ γίνῃ ἐκμετάλλευσις πρὸς διαστροφὴν τῆς γνησίας Ἑλληνικῆς γλώσσας.

Οἱ παλαιοὶ ἢ οἱ νέοι λόγιοι; Εἶνε τὸ ἐρώτημα, εἰς ὃ κατέφυγε πρὸς δημιουργίαν θέματος χρονολογικοῦ εἰς παλαιὸς λόγιος. Φαίνεται ὅμως ὅτι υπήρχε καὶ κάποια ὑστεροβουλία, καὶ δι' αὐτὸ κατηγάθη ἀρκετὴ ποσότης μελάνης. Ὁ χῶρος τῶν «Σημειώσεών» μου δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ ἐκταθῶ. Συνολικῶς καὶ λακωνικῶς τὸ ἀληθὲς εἶνε, ὅτι οἱ Παλαιοὶ — οἱ ὅποιοι εἰς δύο περιόδους δύνανται νὰ περιληφθῶσι, τοῦς πολὺ παλαιούς καὶ τοῦς τὴν μέσην ἡλικίαν ὑπερβάντας, — εἶνε πολὺ ἀνώτεροι ἀπὸ τοῦς νέους — δηλαδὴ τοῦς ἀποχαιρετώντας τὴν νεανικὴν ἡλικίαν καὶ τοῦς πολὺ νεαρούς. Οἱ πρῶτοι εἶνε δημι-

ουργοὶ φιλολογίας. Οἱ νέοι εἶνε ἀντιγραφεῖς. Οἱ πρῶτοι εἶνε Ἑλληνες συγγραφεῖς. Οἱ νέοι εἶνε οἱ Ἑλληνίζοντες. Οἱ πρῶτοι γλωσσικῶς καὶ αἰσθητικῶς ἦσαν λογικοί. Οἱ νέοι γλωσσικῶς εἶνε ἀναρχικοί, ὀργιάζουν εἰς ἐκφράσεις, ὑπόκειτο ὡς ἐκ τούτου. Αἱ ἰδέαι τῶν εἶνε ἀπηχῆσεις τῶν ξένων. Θεορβοτοιοί. Κενοὶ τὴν καρδίαν, ἐξημμένοι τὸν ἐγκέφαλον. Ὁ τι Έγραψαν, τὸ Έγραψαν συμβατικῶς, χωρὶς νὰ ἔχουν καμμίαν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ ἀναγινώσκοντος κοινού. Οἱ παλαιοὶ θετικώτεροι, αἰσθηματικώτεροι, περισσώτερον ἐμπνευσμένοι, μετρίοφωνοι. Οἱ νέοι ὁμιλοῦν περὶ τέχνης, συμβόλων, Ἰψεν, Νίτσε, Βεράρεν, Μαρινέτι, γράφουν στίχους ἀκατάληπτους καὶ ἀμέτρους προσποιούνται τοῦς «σοφουδαίους», ὁμιλοῦν μετρίοφρονισμῶν περὶ τῶν παλαιῶν, καὶ αὐτοῦ ἔτι τοῦ σύμπαντος. Δὲν θέλομεν νὰ ἀναφέρωμεν ὀνόματα νέων. Ἀλλὰ κανὲν δὲν ὑπάρχει τὸ ὅποῖον νὰ μᾶς σταματῆ. Ἐνῶ οἱ παλαιοὶ φέρονται εἰς ὄλων τὰ στόματα. Εἶθε οἱ νέοι τοῦ μέλλοντος νὰ ἐπισκιάσων παλαιούς καὶ παλαιότερους καὶ συγχρόνους. Αὐτὸ θὰ εἴπῃ πρόσδος. Ἀλλὰ οἱ τωρινοὶ νέοι ἄς ἀνακόψουν τὴν ὁρμὴν πρὸς τὸν κατήφορον. Ἄς κάμουν ἀβυρίαν ἐγωισμοῦ, ἄς ἀπαλλαγῶν ἀπὸ τὸ μικρόβιον τῆς γλωσσικῆς φυματίωσος, ἄς μελετοῦν χωρὶς νὰ ἀντιγράφουν, ἄς μὴ λησμονοῦν ὅτι ἡ τέχνη καὶ ἡ φιλολογία ἔχουν πατριδα, ὅτι ἡ Ἑλλάς εἶνε ἡ «πόνηια μήτηρ» τοῦ πολιτισμοῦ καὶ ἄς προσπαθῶσιν νὰ ὑπερβῶν τοῦς προηγηθέντας διὰ π ρ α γ μ α τ ι κ ῆ ς ἀξίας.

Ὁ κ. Α. Ταγκόπουλος ἰδρυτὴς καὶ διευθυντὴς τοῦ «Νουμά» τῆς γνωστῆς μαλλιαρῆς φυλλάδας, μετὰ πολλὰ δάκρυα ἀναγγέλει εἰς τοῦς νοήμονας καὶ ἀνοικτίρμονας ἀναγνώστιας του τὸν ἐκ χρονίου μαρasmus θάνατον τοῦ περιοδικοῦ του, τοῦ ὁποίου μάτην προσεπάθησε διὰ συγκλητικῶν καὶ οικονομολογικῶν ἐκκλήσεων νὰ παρατείνῃ τὸν ἀμαρτωλὸν βίον. Ὁ ἀτυχῆς ἰδιοκτήτης καὶ ἐπιχειρηματίας ὀλοφύρεται εἰς τὸ ἔσχατον φύλλον διὰ τὴν ἀσπλαγγον ἐγκατάλειψίν του ὑπὸ τῶν ὀπαδῶν τοῦ Ψυχαρτισμοῦ καὶ διακηρύττει ὅτι ὄχι μόνον δι' ἑλλειψιν πόρων ἀλλ' «ἐνεκα ἡ ἀπογοήτερι» ἀναγκάζεται νὰ τεθῆ αὐτεπαγγέλτως εἰς ἀποστρατείαν.

Ἐκφράζομεν καὶ ἡμεῖς οἱ συνάδελφοι τὴν λύτην μας διότι ἐξαφανίζεται — κάπως ἀργά, ἀλλὰ κάλλη ἀργά παρὰ ποτὲ — ἐν ὄργανον γλωσσικῆς διαφθορᾶς καὶ ἀσυναρτησίας, τὸ ὅποῖον συστηματικὰ ἐπολέμησε τοῦς ἀληθεῖς τῶν γραμμάτων ἐργάτας, διὰ νὰ εἰσηγηθῆ καινῶν δαιμονίων καὶ διὰ νὰ στεγάσῃ διαφόρου ποιότητος «συγγραφήδες». Χάνομεν ἐν φύλλον, τὸ ὅποῖον μᾶς διεσκέδαζεν ἀρκετὰ κάθε ἑβδομάδα.

Γαίαν ἔχει ἐλαφράν!

Ἡ θεατρικὴ κίνησις δὲν παρουσιάζει ἐφέτος τὴν ζωηρότητα τῶν προηγούμενων ἐτῶν. Ἡ ἀδιαφορία τοῦ κοινού ὑπονομεῖ ὁλονὴν τὴν ὑπαρξίν τῶν περιοισιτέρων θιάσων. Ἔργα ἀναβιβάζονται καὶ καταβιβάζονται συνεχῶς, παλαιὰ ἀνασύρονται ἐκ τῆς λί-

θης, ἐνῶ αἱ πενιχραὶ εἰσπράξεις ἐξαναγκάζουν εἰς περιορισμὸς μισθῶν τῶν ἠθοποιῶν, συγχρόνως δὲ εἰς ἀναβίβασιν ἔργων «ἀκατάλληλων διὰ δεσποινίδας». Καὶ ἐπὶ τὴν συναγωνισμὸς εἰς τὰς φάρσας τοῦ διδάσκοντος τὴν ἀνηθικότητα. Τρία θεάτρα ἔκλεισαν μόλις ἠνοιξαν, ἐπιθεωρήσεις ἐπιστρατεύονται διὰ νὰ συζητηθῆ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινού, τὸ ὅποῖον φεῦ! δὲν ὑπάρχει. Ἐπρωτάθησαν μέτρα τινὰ πρὸς ἀποφυ-

γὴν μοιραίων συνεπειῶν τῆς τοιαύτης καχεξίας. — λ. γ. ἐλάττωσις τιμῶν, ἐκλογή καλλιτέρων ἔργων — ἀλλὰ φαίνεται ὅτι εἰς οὐδὲν πρακτικὸν ἀποτέλεσμα θὰ καταλήξουν τὰ γυατροσόφια αὐτά. Ἐφ' ὅσον ἡ πολιτικὴ κατάστασις ἐξακολουθεῖ τόσον ἀνόμαλος καὶ ἀπογορευτικὴ, οἱ ἠθοποιοὶ θὰ πληρώσουν καὶ αὐτοί, καίτοι ἀνεύθινοι, τὸν φρόνον τῆς πείνης.

ΔΑΦΝΙΣ

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Κοτοπούλη

Κατὰ τὴν παράστασιν τῆς Ἐταιρείας τῶν Θεατρικῶν συγγραφέων ἐπαίχθησαν τρία μονόπρακτα. Τὸ «Τοῦ — Μπριτίς» τοῦ κ. Τσοκοπούλου, κοινωνικῆς ἀποτίμησης τῆς χωροποιίας, ἐν εἶδος κοινωνικοῦ διαλογικοῦ χρονογραφήματος. Οἱ οἰκοδεσπότης καλοῦν φίλους εἰς τοῦ — μπριτίς ἄλλ'. ἀγνοοῦν τὸ παιγνίδι καὶ αὐτοὶ καὶ οἱ προσκεκλημένοι. Βάζουν τοῦς ὑπηρετάς νὰ παίξουν διὰ νὰ διασκεδάσουν αὐτοὶ καὶ οἱ... θεαταί. Ὁ «Νέος θιάσος» τοῦ κ. Λιδωρίκη ἦτο μία πρωτοτυπος ρεκλάμα τοῦ «Πανοράματος». Ὅλα τὰ πρόσωπα τοῦ θιάσου παρουσιάσθησαν αὐτοῦσια διὰ νὰ κάμουν δοκιμίας. Ἐκρίθη ὡς ἡ μόνη ἐπιτυχία τῆς ὄλης παραστάσεως. Τελευταίον ἐδόθη ἡ παλαιὰ κωμῆδία τοῦ κ. Λάσκαρη «Τὸ κοκκαλάκι τῆς νυχτερίδας» μετὴν περιττὴν προσθήκην τεσσάρων ἀσμάτων.

«Κάθροντο στὴ στάχτη» δράμα τετράπρακτον τῆς Α. Β. Ὑψ. τοῦ ποιήτη Νικολάου (Μάρκος Μαρῆ). Μία γλύπτρια ζῆ μετὴν τὴν τέχνην εἰς τὸ κομψὸν ἐργαστήριόν της. Ἀπεχαιρέτησε πρὸ πολλοῦ τὴν νεότητα, χωρὶς νὰ αἰσθανθῆ ἄλλον ἔρωτα, ἀπὸ τὴν τέχνην. Ἡ καρδία της εἶνε τὸ κάθροντο τὸ κρημνιστὸν στὴ στάχτη. Ἀλλὰ τὸ κάθροντο αὐτὸ πυρακτώνει ἐν ὄρατον αἰσθημα μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ μαθητοῦ της ἐπὶ τοῦ Παρθενῶνος καὶ ἡ ἀπόκομος καλλιτέχνης ἀφροσιώνεται εἰς τὴν νέαν ζωὴν τοῦ αἰσθηματος. Ἀλλὰ δὲν διαρκεῖ πολὺ τὸ ὄνειρον τῆς ἀγάπης της. Ὁ νέος τὸν ὅποῖον ἀγαπᾷ, ἐπανδρεῖται καὶ μένει ἡ καλλιτέχνης ἀπογοητευμένη καὶ ἀπὸ τὸν ἔρωτα καὶ ἀπὸ τὴν τέχνην. Ἐνας συμπληρωτικὸς τύπος παράδοξος φιλοσοφῶν εἶνε πολὺ καλὰ βαλμένος.

Τὸ ἔργον εἶνε μία ποιητικὴ περιπέτεια, μία ψυχολογία αἰσθημάτων, μία ἐκδήλωσις πνευματικῆς ζωῆς τὴν ὁποίαν παροδικὴ πραγματικότης ἔρχεται νὰ σκιάσῃ. Τὸ θέμα ἐχειρίσθη ὁ συγγραφεὺς δεξιῶς, μετὴν διακρίνουσαν αὐτὸν λεπτὴν ἀντίληψιν. Ἀλλὰ μακροὶ διάλογοι μετὰ ἰδεολογίας ρητορικᾶς καὶ διδακτικᾶς ἐξασθενοῦν τὸ ἐνδιαφέρον, ἐπεισόδια δὲ τινὰ, ὡς τὸ τῶν κατὰδῶρον ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως, ἀποτελοῦν κάποιαν παρσφώνιαν εἰς τὸ τόσῳ καλὰ εἰργασμένον σύνολον.

Ἡ ἐκτέλεσις πολὺ προσεκτικὴ καὶ στοργικὴ πρὸς τὸ ἔργον. Ἡ δ. Κοτοπούλη ἐνεσαρκόθη τὸν ρόλον τῆς καλλιτέχνιδος μετὰ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Ἰδίως εἰς τὴν τετάρτην πρᾶξιν υπήρξεν ἀρίστη. Ὁ κ. Μυράτ καὶ ὁ κ. Γαβριηλίδης ἀνεδείχθησαν ἀντάξει συνεργάται της καὶ εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ.

Τὸ σκηνογραφικὸν μέρος, ἰδίως ἡ σεληνοφώτιστος Ἀκρόπολις, ἐνεποίησε μεγάλην ἐντύπωσιν.

Νέα κωμῆδία τοῦ Ἐγγενὲν καὶ Μπυλώ. «Οἱ φίλοι

τοῦ συζύγου της» προεκάλεσε ἀβίαστον τὸν γέλωτα. Πρόκειται περὶ ἐνὸς συζύγου, ὅστις ἔχει τὴν μαριάν νὰ γίνετα ἀχώριστος σύντροφος τῶν ἐραστῶν τῆς γυναικῶς του. Περὶ τὸ κωμικὸν αὐτὸ θέμα πλέκονται σκηναὶ ξεκαρδιστικαί. Ἡ δ. Κοτοπούλη καὶ οἱ κ. κ. Παλμύρας καὶ Μυράτ ἔπαιξαν μετὰ ὄρεξιν.

ὑπὸ τὸν νέον τίτλον «Ἡ γαροσινέρα» ἐπανελεῖθη τὸ παλαιὸν «Ξεπότισμα».

Τὸ «Πανόραμα» ἐφέτος ἔνεκα τῶν περιστάσεων περαιορίσθη εἰς Ἀθηναϊκᾶς σατυρικᾶς σκηνας καὶ τύπους, χωρὶς ἔγνος πολιτικῆς σατύρας. Ἡ ἀ' πρᾶξις εἶνε ἡ εὐφρεστερα. Τὰ καλλίτερα νοῦμερα εἶνε ἡ Διδασκάλισσα Μουσικῆς, ὁ Ὁργανοπαίκτης, ἡ Στρατιωτικὴ παρέλασις, τὸ Τηλέφωνον, τὸ Σαλόνι τῆς πατάτας, ἡ Ἡμέρες. Ἀλλὰ δὲν εἶνε μόνον ἡ ἐξυπνάδα τοῦ κ. Μωραϊτίνῃ ἠτις συνετέλεσεν ὅπως μὴ ἀποξενωθῆ τὸ Πανόραμα τῆς φήμης του. Καὶ ἡ ἐκτέλεσις ἦτο πολὺ ἐπιμελεμένη. Ἡ δ. Κοτοπούλη μολογότη ἔχει μόλις δύο νοῦμερα, ἔδωκε πολλὴν ζωὴν. Ἰδίως ὡς διδασκάλισσα μουσικῆς ἦτο χαριτωμένη. Ἡ κ. Δελενδῶδου γεμάτη φωτιὰ καὶ στὰς κινήσεις καὶ στὸ τραγοῦδι. Ἡ κ. Φύροστ κωμικωτάτη — ἀληθινὸν ἀπόκλιμα διὰ τὸν θιάσον — Ὡς ἀισχροκέρδεια, ἀμίμητος. Ἡ δ. Λάσκαρη ὡς Ἰπποκόμος παίζει μετὰ πολὺ μῆρι καὶ ἡ δ. Ἀνθοπούλου ὡς Μακαρόνι πολὺ καλῆ. Ὁ κ. Μυράτ ὡς Νυντῆς χρησιμεύει ὡς κομ' πῆρ μετὰ τὰς διαφόρους παρεμβάσεις του καὶ διηγῆσις. Ὁ Γονίδης ὡς Μανάβης μᾶς ἔδωσε ἕνα τύπον λαϊκῶν πολὺ ἐπιτυχῆ. Τὸ «Πανόραμα» ποικίλλεται καὶ μετὰ Ἀμερικανικῶν χορῶν τὸν ὅποῖον χορεύει ἐπιτυχῶς ἡ Νόρα Λέο καὶ ὁ κ. Μπαρκοῦλλέρο.

ὑπάρχον ὅμως καὶ νοῦμερα τὰ ὅποια ἀπλῶς ἐπιναλαμβάνονται ἀπὸ προηγούμενες ἐπιθεωρήσεις ὡς ὁ Φογγός, ἡ Γκέισσα, ἡ Ἀλασάη, οἱ Νησιῶται, ὁ ἄστρονόμος, ὁ Ἑλλ. χορὸς, τὰ ὅποια καθιστοῦν τὴν ἐπιθεωρήσιν μονότονον. Τῆς μουσικῆς ἀρκετὰ καλὴ ἡ περισυλλογὴ.

Καὶ μία πρωτοτυπία εὐχάριστος. Δὲν ὑπάρχον τετράστιχα.

Κυβέλειον

Ὁ «Ἐνοχος» δράμα τοῦ Ρ. Φός, ἀνεβιβάσθη ἐπιτυχῶς. Βάσις τοῦ ἔργου, παιχθέντος τὸ πρῶτον τὸ 1892, εἶνε μία δικαστικὴ πλάνη. συνεπειᾶ τῆς ὁποίας καταστρέφεται ὁλόκληρος οἰκογένεια. Εἶνε τοῦ εἶδους τῆς «Ἀγνώστου», συγκλητικῶν, ἀλλ' ἀπίθανον καὶ μελοδραματικόν. Πρωταγωνιστῆς ὁ κ. Οἰκονόμου. Ἡ κ. Καλογερικὸν ἔπαιξε πολὺ φυσικὰ. Κάλλιστος ὁ κ. Βεάκης ὡς καὶ ὁ κ. Σάββας εἰς τὸν ρόλον τοῦ πραγματικοῦ ἐνόχου.

Η Α. Μ. ο Βασιλεύς ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Το «*Ένοστικον*» του Κιστριάκου, το γνωστόν παρ' ἡμῶν ἐκ τοῦ κινηματογράφου, ἐπαίχθη ἐπιτυχῶς. Εἰς χειρουργοὺς σώζει τὴν ζωὴν τοῦ ἐραστοῦ τῆς γυναικὸς του, μὴ ἀποβλέπων εἰς τὸ ἐνοστικὸν τῆς ἐκδικήσεως ἀλλὰ εἰς τὴν ἰδέαν τοῦ καθήκοντος. Ἔχει γοργὴν δράσιν καὶ τεχνικὰς μεταπτώσεις. Ὁ κ. Βεῆκης, ἡ κ. Ε. Κομπότη καὶ ὁ κ. Φιλιππίδης ἔπαιξαν πολὺ καλά.

Ἡ «ἀκατάλληλος διὰ δεσποινίδας» φάρσα τῶν Γκαβῶ καὶ Μουεζὶ Ἐὸν Le Monsieur Zero, ἐπαίχθη ὡς «Νούλα» εἰς τὸ θέατρον Κοτοπούλη καὶ ὡς *Πυρεῖον ἀκίνδυνον* εἰς τὸ θέατρον Κυβέλης. Εἰς τὸ πρῶτον ἐπαίχθη δις μόνον. Εἰς τὸ δεύτερον ἠρτίθη σεῖρος παραστάσεων. Ἡ ὑπόθεσις γεμάτη ἀπὸ ἀπρόσπαι ἐπεισόδια στρέφεται περὶ τὴν κομικὴν δυστυχίαν ἐνὸς κυρίου, τὸν ὁποῖον διὰ μυρίων τρόπων ἐμποδίζουν τὰ ἐρωτευθῆ χάριν τῆς υγιείας του, ἡ ὁποία ἐν τούτοις εἶναι ἀρίστη.

Ἡ γνωστὴ κωμῶδια τοῦ Κερούλ καὶ Μπερ Βεῆ τὸν τυχερὸν παρεστάθη ὡς... νέον ἔργον μετὸν τίτλον «Τύχη τοῦ τὴν ἐξῆ ὁ...» Ὁ τίτλος φανερώσει καὶ τὸ ἀκατάλληλον τοῦ ἔργου.

Ἡ κ. Σακελλαρίου δὲν παύει νὰ ἐκδηλοῖ τὴν πρὸς τὸ θέατρον συμπάθειάν της. Μᾶς παρουσίασε πάλιν τρία μονόπρακτα, ἐκ τῶν ὁποίων μίαν μετέφρασαν τὸ ἐν. Ἡ μετέφρασις «Ὁ *πρῶτος μπάτσος*» — ἦτο μία ἀποτυχία. Ὁ «*Συγγραφεὺς*», δραμῆτιον ἀπλούστατον τὴν ὑπόθεσιν ἀλλὰ ἀρκετὰ ψυχολογικόν. Μία κόρη πλουσία ἀγαπᾷ ἕνα συγγραφεὴ, ἀλλ' ἐκεῖνος εἶναι ἀρκετὰ σκετικιστὴς καὶ τὴν ἐγκατέλειπε, ἀφοῦ προηγουμένως ἐμπνέεται ἐξ αὐτῆς. Τὸ τρίτον ἔργον

ἦτο ἡ πρὸς τρίτην παιχθεῖσα εἰς τὸ βασιλικὸν θέατρον κωμῶδια ἡ «*Γκρινιέρα*» γραμμὴν μετὰ πολλὴν φυσικότητα.

ὑπὸ τὸν τίτλον ὁ «*Ἰππότης τῆς μόδας*» ἐπαίχθη ἡ κωμῶδια τοῦ Σασῶ Γκιτῶ «Un beau mariage» Ἡ ὑπόθεσις ἀπλή. Πρόκειται περὶ ἐνὸς νέου καὶ μιᾶς νέας οἱ ὁποῖοι εἶνε ἐχθροὶ τοῦ γάμου καὶ τέλος γυμνεύονται.

Ἡ β' πράξις εἶνε ἡ ὀρειότερα. Ὁ κ. Λεπενιώτης ὡς μοντέρνος Ἰππότης καὶ ὁ κ. Βεῆκης ὑπῆρξαν οἱ μεγαλειότεροι παράγοντες τῆς ἐπιτυχίας.

«*Ἀδὰμ καὶ Εὐὰ*» κωμῶδια τοῦ Γκαβῶ, χονδροκομὴν ἀλλὰ διασκεδαστικὴν. Ἀδὰμ εἶνε ἐνας δικαστικὸς κλητὴρ καὶ Εὐὰ ἡ γυναῖκα του. Ὁ Ἀδὰμ κάμνει κατάσχεσιν εἰς τὸ σπίτι μιᾶς κυρίας τοῦ ἡμικόσμου, ἡ ὁποία εἶνε ἐρωμένη τοῦ γαμβροῦ του. Περὶ τὸ θέμα αὐτὸ ἐκτυλίσσονται ἀπροσδόκητα ἐπεισόδια, οἷχι ἀκατάλληλα, παραδόξως προκειμένου περὶ τοῦ συγγραφέως τῆς «*Ζοζέττας*». Ὁ κ. Νέξερ παρουσίασε ἕνα ὄρατον τύπον δικαστικὸν κλητῆρος.

Ἡ «*Καραβίδον*» ναυτικὸν δράμα τοῦ κ. Δ. Βρα τάνου. Ἐξελίσσεται εἰς τὸ Παλάτι τοῦ Πόρου εἰς ἕν περιβάλλον ἀπὸ ἀξιοματικῶν καὶ μετὰ ναυτικὴν φρασσεολογίαν, συμβολικόν, στηριζόμενον ἐπὶ τῆς θαλασσινῆς παραδόσεως, καθ' ἣν ἡ καραβίδα φέρνει γρουσουζιά. Εἶνε ἐπίσης γνωστὸν ὅτι ὅταν ἡ καραβίδα ἀντικρύσῃ τὸ κταπόδι ἔρχονται εἰς τὰξιν μάχης, ἡ καραβίδα μετὰ τὰ πόδια της σφίγγει τὸ κταπόδι καὶ φοροῦν μασὴ. Ἡ γυναῖκα τοῦ ἀρχηγοῦ ναυάρχου ἀγαπᾷ τὸν ὑπασπιστὴν του. Τοῦς ἀνακαλύπτει ὁ καύτης ὑπηρετῆς καὶ ἀπειλεῖ ἀποκάλυψιν ἐὰν δὲν πληρωθῇ μετὰ φίλημα. Ὁ ὑπασπιστὴς δειλιᾷ πρὸ τῆς ἀποκαλύψεως καὶ τὸ ἔργον τελειώνει μετὰ τὴν ἀναγγελίαν τοῦ συγχρόνου πνιγμοῦ εἰς μίαν ἐκδρομὴν ἐν ὄρει θαλασσοταραχῆς τῶν δύο ἐραστῶν καὶ τοῦ ναύτου, ἐνῶ ὁ ναύαρχος πίπτει κεραυνόπληκτος. Χαρακτηριστικὸς εἶνε ὁ τύπος τοῦ τυφλοῦ υἱοῦ τοῦ ναυάρχου ὅστις ἐκπροσωπεῖ τὰς ἀρχὰς τῆς ἠθικῆς. Τὸν ρόλον αὐτὸν διηρμήνευσε λίαν ἐπιτυχῶς ὁ κ. Βεῆκης.

«*Ὀλύμπια*»

Νέον στοιχεῖον ἐπιτυχίας προσετέθη εἰς τὸν θίασον «*Ὀλύμπια*» ἡ Ἰταλὶς ὑψίφωνος Τζούλια Τεζ ἣτις κατέκτησεν ἀμέσως τὰς συμπαιθείας τοῦ Ἀθηναϊκοῦ κοινού. Ἄν ἡ φωνὴ της εἶνε ὀλίγον ὀξεῖα καὶ ἀπτόμος, ἡ ἐμφάνισις της ὑπερήρασε. Λεπτὴ, εὐλύγιμος, μετὰ πλαστικὰς στάσεις, ὄρατα χέρια. Εἰς τὴν «*Τόσκαν*» εἶς ἦν τὸ πρῶτον ἐνεφανίσθη, ἀπέδειξε καὶ ἱκανὰ χαρίσματα ἠθοποιίας.

Ἀπὸ τὰς μεγαλειτέρας ἐπιτυχίας ὑπῆρξε καὶ ἡ ἀναβίβασις τοῦ «*Ὁθέλλου*» κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Λαυράκου. Ἡ κ. Τεζ μετὰ τὴν γεμάτην χρωματισμὸν φωνὴν της, ὁ τενόρος κ. Μπαράλλια μετὰ τὴν τέχνην του καὶ ἰδίως ὁ βαρύτονος κ. Μασουζέρι μετὰ τὴν ἀγογον ἠθοποιίαν του καὶ τὴν μεταλλικὴν φωνὴν ὑπῆρξαν οἱ στυλοβάται τοῦ ἔργου.

— Ἐνεφανίσθη ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῶν «*Ὀλυμπίων*» ἡ δ. Ἀλεξ. Παντζοπούλου εἰς τὴν «*Καβαλεριαν*».

Διονύσια.

Ὁ «*Υπνοβάτης*», μουσικὴ Σακελλαρίου. Λιμπρέττο κατὰ διασκευὴν τῆς φάρσας «*Ἡ κυρία Μογκοντέν*» ὑπὸ

τοῦ συνθέτου. Εἶνε τὸ πρῶτον ἔργον εἰς τὸ ὁποῖον ὁ κ. Σ. δεικνύει κάποιαν πρωτοτυπίαν. Ἡ μουσικὴ του ἔχει ἀξιώσεις, μολοντὶ δὲν ἔχει καμμίαν σχέσιν μετὰ τὴν ὑπόθεσιν. Ἀτυχῶς δὲ καὶ ἡ ἐκλογὴ τῆς φάρσας, διὰ τὴν σχηματίζει τὸ λιμπρέττο. Ἐνῶ δὲ ἐχρειάζεται πεταχτὴ μουσικὴ, τὴν ἔγραψεν ὁ συνθέτης μᾶλλον αἰσθηματικὴν. Ἡ ἀρχὴ τῆς β' πράξεως ἤρασε πολὺ. Ἡ κ. Ἐνικὴλ χαριτωμένη πάντοτε, ὁ κ. Δράμαλης κομικώτατος.

Ὁ «*Βοσκάκιος*» τοῦ Σουβῆ, τὸ ἀριστοῦργημα τῆς παλαιᾶς Βιεννέζικης μουσικῆς, σπινθηρίζων ἐκ πνεύματος καὶ χάριτος, ἐπαίχθη διὰ πρῶτην φοράν ὑπὸ Ἑλληνικὴν μορφήν. Μετὰ τὴν σύγχρονον ὀπερετοπλημύραν, ἠκούσθη μετὰ ἐξαιρετικὴν εὐχαρίστησιν. Παρὰ τὰς δυσκολίας ἅς ἀπῆρει μίαν ἐκπρόσωπος ἀναβίβασις του, ἡ ἐκτέλεσις ὑπῆρξεν ἀρκετὰ ἱκανοποιητικὴ, ὑστερήσασα μόνον εἰς γοργότητα. Ἡ κ. Ἐνικὴλ ὡς Βοσκάκιος, ἡ κ. Κανδύλη ὡς Βεατρίκη, ἡ δ. Λαουιάρη, ἡ κ. Δι. ἄσκου καὶ οἱ κ. Χατζηχορηστος, Δράμαλης καὶ Λαμιάσκος ἔπαιξαν πολὺ καλά.

«*Πανελλήνιον*».— *Θίασος Πλέσσα.*

«*Ἀντίο Γλαζέντζα!*» Κωμῶδια μετὰ ἀσμάτων Πολ. Δημητριάκου. Ἐργον, τὸ ὁποῖον ἀδικεῖ τὴν φήμην τοῦ συγγραφέως.

«*Πολυθέαμα*». Ἐπιθεώρησις τοῦ κ. Κ. Χαιροπούλου, συνεργασίᾳ τοῦ ἐν τῷ «*Χρόνῳ*» συνεργάτου του κ. Παπαμιχαήλ. Πολὺν ἔξση, ἀλλ' ἥμισθα θεαματικὴ. Ὁ κ. Πλέσσας ὡς Μενιδιάτης, ὡς δάσκαλος, ὡς Νιονιάκης ἀλλ' ἰδίως ὡς Ἀβινάσιος παρουσιάζει θαιμασίους τύπους. Ἡ δ. Βορδῶνη πρωταγωνιστεῖ μετὰ πολλὴν χάριν καὶ μπριό. Ὡς Χαροῦπι ἔκτακτος. Ἡ κ. Ρούσου ὡς Μακαρόνι καὶ κ. δ. Θ. Πλέσσα ὡς Αἰσχροκέρδεια καὶ ὡς Ναυτιλία εἶχαν ὀραίας ἐμφανίσεις. Εὐφρέστατον εἶνε τὸ νοῦμερο τῶν ἐπαναστάσεων, χαριτωμένον τὸ τοῦ σκαπανέως καὶ ὑπηρετρίας καὶ χαρακτηριστικὸν τὸ τοῦ Λεονταρῆ Ἀνδρέα ὅστις ἐξέρχεται τῆς οὐδετερότητος. Ἡ μουσικὴ τοῦ κ. Παρίδη, ἀπὸ τὰς καλλιτέρας ἐξ ὧν ἔχουν ἀκουσθῆ εἰς ἐπιθεωρήσεις. Πρὸ πάντων δὲν ὑπερθεμίζει γνωστὰ τραγουδια.

Ὁ «*Ντιέτεκιβ*» ἡ τὸ μαργαριτάειο κολλιέ. Ὁ μυθιστορηματικὸς καὶ κινηματογραφικὸς αὐτὸς τίτλος ἀνήκει εἰς νεωτάτην κωμῶδιαν τοῦ κ. Γε. Ξενοπούλου τρίαπρακτον μετὰ δώδεκα ἀσμάτων. Τὸ κολλιέ μιᾶς κυρίας ὑπεξαιρεῖται ἀπὸ τὸν ἐραστὴν της, ὁ ὁποῖος τὸ ἐνεχυράζει διὰ τὴν παίξῃ. Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ δράστου ἀνατίθεται εἰς ἕνα ντιέτεκιβ, ὁ ὁποῖος εἶνε καὶ ὁ ἦρως, ἐνας τύπος κομικὸς ὅστις φαντάζεται ἐαυτὸν ἰδιοφυῆ ἀστυνομικὴν καὶ τὰ θαλασσοποιεῖ, ὑποπτευόμενος ὅλον τὸν κόσμον πλὴν τοῦ πραγματικοῦ ἐνόχου. Ἔχει ἀρκετὰ ἐπεισόδια στηριζόμενα ἐπὶ παρεξηγήσεων. Ὁ κ. Πλέσσας ὡς Ντιέτεκιβ παρουσίασε ἕνα πολὺ καλὰ χαρακτηρισμένον κωμικὸν τύπον.

Παλαιῶννων.

«*Ἀγόρι ἡ κορίτσι*» Βιεννέζικη ὀπερέττα τοῦ Γκραγιωτέτεν, κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Νικολαΐδου. Ἡ ὑπόθεσις ὄρατα, μετὰ λεπτὸν πνεῦμα καὶ εἰς τὴν γ' ἰδίως πρᾶξιν μετὰ νόστιμα ἐπεισόδια. Ἡ μουσικὴ γλυκύτατη καὶ χαριτωμένη. Ἀπὸ τὰ ὀρειότερα μέρη εἶνε ἡ ρομάντζα τῆς β'.

πράξεως, τὴν ὁποίαν ἐπρόλαβε νὰ μᾶς γνωρίσῃ ὁ κ. Σακελλαρίου, παραθέσας αὐτὴν εἰς τὴν γ' πρᾶξιν τοῦ «*Πικ Νικ*».

Κεντρικόν.

Εἰς τὸ Κεντρικὸν ἔδωκεν ὀλίγας παραστάσεις θίασος ὑπὸ τὸν κ. Ροζάν. Ἐπαίχθη ὁ «*Καυμένος ὁ Πέτρος*» πολὺ καλλιτέρα παρ' ὅτι ἐπαίχθη ἀπὸ τὸν θίασον Κοτοπούλη. Ὁ κ. Ρεζάν ἀνεδείχθη ἀληθινὸς καλλιτέχνης.

«*Τὰ δύο Κορόμπλα*». Εἶνε παλαιὰ κωμῶδια, παιχθεῖσα ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Κύριος παρά πέντε» εἰς τὴν Ν. Σκηνὴν ἐπὶ Χρηστομάνου, ὑπὸ τῆς Κυβέλης κατὰ διασκευὴν ἤδη ἐπὶ τὸ ἀκατάλληλότερον.

Ἡ «*ἐκδικήσις*» δράμα τρίαπρακτον τοῦ Δάριο Νικοντέμ. Ἐκ τῶν παλαιότερων ἔργων (του, μετὰ κίριον προσὸν τὴν συντομίαν. Ὑπόθεσις ἡ παράβασις τῆς ἐβδόμης ἐντολῆς. Εἰς σύζυγος διὰ τὴν ἐκδικηθῆ τὸν ἐραστὴν τῆς γυναικὸς του τοῦ παίρνει τὴν μηστήν. Ὁ ἐραστής ἐκδικούμενος καὶ αὐτὸς ἀποκαλύπτει εἰς τὴν κόρην ὅτι εἶνε ἀπλῶς ὄργανον ἐκδικήσεως καὶ δηλητηριάζει οὕτω τὸν ἐρωτὰ του. Ἄλλ' ἡ γυναῖκα τοῦ ἐγγάμου ἐραστοῦ δέχεται νὰ θυσιασθῆ καὶ νὰ διαλευκθῆ διὰ τὴν ἀποδείξῃ πραγματικὴν τὴν ἀγάπην τοῦ συζύγου της.

Μνημεῖον τοῦ ἀγωνιστοῦ *Θανάση Ραζηκώταικα*, στηθὲν ἐν τῷ Ἡρώφ Μεσολογγίου. Ἐργον τῆς δεσπ. Ἀγγελικῆς Στεφάνου.

Θεατρικαί ειδήσεις.

Είς τὸ Ἀνάκτορον τοῦ πρίγκηπος Νικολάου ἐν στενοτάτῳ κύκλῳ κεκλημένων ἐπαίχθη νέα μονόπρακτος κωμωδία του, ὁ «Ἀκανθόχορος», ὑπὸ τῆς κ. Μέρλιν, τῆς δ. Ροΐδου καὶ τῶν κ. κ. Καλλιγᾶ καὶ Βαλαωρίτου.

—Θίασος ὑπὸ τὸν κ. Χαντᾶν δίδει παραστάσεις εἰς τὸ «Ἀθήναιον» με πρωταγωνίστριαν τὴν κ. Χαντᾶ, μαθήτριαν τοῦ κ. Οἰκονόμου. Ἐδόθησαν «Ἡ ἠθοποιὸς Ἐδίθ» τοῦ Λιντᾶου, οἱ «Ἀδελφοὶ Καρμαντζῶφ» τοῦ Δοστογιέφσκη καὶ ἡ «Ξόβεργα» τοῦ Ρισπέν. Καὶ εἰς τὰ τρία ἔργα διεκρίθη ὁ κ. Δελενάροδ.

— Ἐκ τῶν ἔργων τὰ ὅποια ἔδωσαν ὁ θίασος τῆς κ. Ρεζᾶν περισσοτέραν ἐπιτυχίαν ἐσημείωσαν ἡ «Ὀδὸς Σακτάλ» κωμωδία Βορῶ καὶ Σονάρ πλήρης κωμικωκωτάτων παρεξηγήσεων καὶ με κομῶν διάλογον.

— Κατὰ τὰς ἀρχαιεσίας τοῦ Συνδέσμου τῶν Ἑλλήνων ἠθοποιῶν ἡ διοικούσα ἐπιτροπὴ ἀπετέλεσθη ἐκ τῶν κ.κ. Βιάκη, Μωραΐτου, Βενέτη, Περίδου, Τριζᾶ, Κοφινιώτου, Παπαγεωργίου, Παρασκευοπούλου καὶ Κ. Νέξερ.

Ξένα Θέατρα.

Ἄ Πουτοῖνι ἔγραψε τρία νέα ἔργα, μονόπρακτα.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα ἀνέθηκεν εἰς τὸν καθηγητὴν τῆς Καλ. σχολῆς κ. Ἐπαμ. Θωμοπούλου τὴν γραφὴν εἰκόνας τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου, ὅπως ἀναρτηθῆ εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Διοικήσεως. Ἡ ἀμοιβὴ ὁρίσθη εἰς 3,500 δρ.

— Ὁ γλύπτης κ. Μ. Τόμπρος ἀνέλαβεν, εὐγενῶς προσφεθεῖς, τὴν κατασκευὴν τῆς προτομῆς τοῦ αἰ. μνήστου Σαμίρα, ἡ ὅποια θὰ στηθῆ εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Δημοτικοῦ θεάτρου, ἡ εἰς τὸ πρὸ αὐτοῦ κηπάριον. Εἰκὼν τοῦ Σαμίρα ἀνηρτήθη καὶ ἐν τῇ αἴθουσῃ τῆς Ἐταιρείας τῶν θεατρικῶν συγγραφέων.

— Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Πειραικοῦ Ὀδείου» τοῦ Μουσικοῦ καὶ Δραματικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς θὰ διοργανωθῆ τὴν 1ην Ἀγούστου καλλιτεχνικὴ ἐκθεσι Ζωγραφικῆς καὶ Γλυπτικῆς εἰς ἣν θέλουσι λάβει μέρος οἱ ἐπιφανέστεροι τῶν Ἑλλήνων καλλιτεχνῶν. Ἡ διάρκεια τῆς ἐκθέσεως θὰ παραταθῆ μέχρι τῆς 15 Σεπτεμβρίου.

— Εἰς τὴν μεγάλῃν αἴθουσαν τοῦ Πανεπιστημίου θ' ἀναρτηθῆ ἡ εἰκὼν τοῦ διατελέσαντος καθηγητοῦ Μίνωος Λάππα. Διὰ τὴν γραφὴν τῆς προσωπογραφίας ὁρίσθη τὸ ποσὸν τῶν 600 δρ.

— Εἰς τὴν ἀκτὴν τοῦ Παλαιοῦ Φαλήρου, παρὰ τὸν λόφον Πλατῦ ἐστήθη πρωτοβουλίᾳ τοῦ ποιητοῦ κ. Α. Πετροπουλάκη προτομὴ τοῦ Βασιλέως Κωνσταντίνου. Κατὰ τὰ ἀποκαλυπτήρια ἀπήγγειλεν ὁ ποιητὴς πατριωτικὸς στίχους.

— Ἐπὶ τοῦ τάφου τῶν δύο θυμάτων τῆς ἐρωτικῆς τραγωδίας τοῦ Φαλήρου, τῆς κόρης Καρζῆ καὶ τοῦ νέου Καραμήτρου, θὰ στηθῆ ἐπιτύμβιον διακοσμητικὸν ἀνάγλυφον, τοῦ ὁποίου τὴν φιλοτέχνησιν ἀνέλα-

τὴν «Ἀδελφὴν Ἀγγελικὴν» αἰσθηματικὸν, τὸν «Μαγδόαν» τραγικὸν καὶ τὸν «Τζᾶν Σκίκη». Ἀποτελοῦν ἐνᾷ τρίπτυχον δι' οὗ ὁ μουσουργὸς δοκιμάζει τρεῖς διαφορετικοὺς μουσικὰς μορφάς. Τὰ λιμπρέττα ἔγραψεν ὁ Φορτζᾶνο.

— Καὶ ὁ Μασκάνι ἔγραψε νέον ἔργον, τὴν «Λοντολέττα» ἐν εἰδύλλιον χαριτωμένον. Ἡ τελευταία πρᾶξις τῆς κρίνεται ὡς θαυμασία. Καὶ τῆς «Λοντολέττας» τὸ λιμπρέττο ἔγραψεν ὁ Φορτζᾶνο.

— Εἰς τὴν «Σκάλαν» τοῦ Μιλᾶνου ἐδόθη νέον μελοδράμα ὁ «Μαρούφ» τοῦ Ραμπῶ. Ἡ ὑπόθεσις εἶπε εὐλημμένη ἀπὸ τὴν Χαλιμᾶν, ἡ δὲ μουσικὴ ἔχει πολὺν χρωματισμὸν καὶ ζωηρότητα καὶ ἐπιτυχὴ συνδυασμὸν τοῦ πλαισιοῦ μελοδράματος καὶ τῆς βιγνερείου τεχνουργίας.

— Ὁ ἐν Παρισίοις διαμένων ποιητὴς κ. Σκίπης ἔγραψε δράμα φέρων τὸν τίτλον «Οἱ Πέρσαι τῆς Δύσεως». Τὸ ἔργον ἐκτελιώσεται εἰς τὸ περιβάλλον μιᾶς οἰκογενείας μισογερμανικῆς καὶ μισογαλλικῆς εἰς ἣν ἐκδηλοῦται ὁ ἀντικριστοῦ τῶν περιπετειῶν τῆς πελμικῆς τραγωδίας. Μετεφράσθη ἀπὸ τὸν κ. Λεμπέγκ, θὰ παιχθῆ δὲ προσεχῶς εἰς ἑν τῶν Παρισίων θεάτρων.

βεν ὁ γλύπτης κ. Ν. Στεργίου. Παρισίᾳ τὸν «Ἐρωτα θρηνοῦντα», εἶνε δὲ οὐθμοῦ ἀρχαίου.

— Εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Ἀπόλλωνος, ὁ γελοιογράφος κ. Γ. Μαυριλάκος (Noir) ἐξέθηκε γελοιογραφίας του. Ἡ ἐφετερινὴ ἐκθεσις του εἶνε ἀνωτέρα τῆς περυσινῆς, ἥτις ἐπίσης εἶχεν ἐπιτυχίαν. Εἰς τρεῖς μακρὰς σειρὰς παρελαύνουν οἱ γνωστότεροι τύποι τοῦ πολιτικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ κόσμου καὶ τῆς κοσμικῆς κινήσεως. Ὁ συμπαθὴς γελοιογράφος προσδίδει ἀληθινὰς. Ὑπάρχουν γελοιογραφίαι του ἀληθινὰ καλλιτεχνήματα. Κομψὸς τὴν γραμμὴν, ἀκριβὴς εἰς τὴν φυσιογνωμίαν, χαριτωμένος καὶ καλαίσθητος εἰς τὴν στυριζοῦσαν ἀπόδοσιν ὅχι μόνον τοῦ σώματος ἀλλὰ καὶ τῆς ψυχικῆς διαθέσεως ἀκόμη. Ἡ γελοιογραφία του δὲν δυσχερασεῖ τὸν γελοιογραφούμενον, τὸν κἀμνει νὰ γελᾷ καὶ αὐτὸς. Αἱ γελοιογραφίαι τοῦ ζεύγους Μπουσᾶρι καὶ τῆς Μαρίκας Κοτοπούλη κυριαρχοῦν. Καὶ ὀλίγα τοπετα τὰ ὁποῖα ἐκθέτει δεινῶν ζωγραφικῶν τάλαντον. Τὴν Ἐκθεσιν τοῦ κ. Μαυριλάκου ἐπισκέψθη ὁ Βασιλεὺς Ἀλεξάνδρος μετὰ τοῦ πρίγκηπος Ἀνδρέου.

— Ἡ δεσποινὴς Μαρία Ἰγγλέση, ἀφιχθεῖσα εἰς Ἀθήνας ἐξέθηκεν ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ τῆς πίνακας ἀξίους πολλῆς προσοχῆς ἐξ ὧν τινὲς εἶναι ἀπεικονίσεις Ρωμαϊκαί, ὡς τὸ Κολοσσαίον. Ἡ συμπαθὴς καλλιτέχνης διαμείνασα ἐν Ρόμῃ, εἰργάσθη ἐπὶ πενταετίαν εἰς ποικίλας ἀπεικονίσεις, λίαν ἐπιτυχεῖς, πολλοὶ δὲ πίνακες τῆς ἔχουν πωληθῆ εἰς Εὐρώπην καὶ Ἀμερικὴν. Αἱ ἐκτεθειμένα εἰκόνες δεικνύουν τὸ καλλιτεχνικὸν τῆς τάλαντον. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἰδιαίτερας πατριδος τῆς Μυκόνου ἐνεργεῖσθη, ἐκθέτουσα πίνακας Ἑλληνικῆς ὑποθέσεως. Δύο ἐσωτερικὰ ἐκ-

κλησιῶν εἶναι κάλλιστα εἰργασμένα, κατόρθωσε νὰ τὰ ἀποδόσῃ εἰς ὅλας τὰς λεπτομερείας των. Τὸ Ἠροσκύνημα τοῦ Ἀγ. Νικολάου εἶνε τὸ κάλλιστον Μία γυναῖκα τοῦ λαοῦ ἀνάπτει κερὶ πρὸ τῶν εἰκόνων. Μία ἀντίθεσις τοῦ φωτός τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ κηρίου ἔχει πολὺ καλὸν ἁρμονισμὸν. Καὶ ἐν τοπεῖον θερισμὸς εἶναι γραφικώτατον.

— Ἡ Σύγκλητος τοῦ Πανεπιστημίου ἐνήργησε 2.000 δρ. πρὸς κατασκευὴν εἰκόνας τοῦ Βασιλέως Ἀλεξάνδρου ἵνα ἀναρτηθῆ εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Πρυτανείας.

ΜΟΥΣΙΚΗ

Ἐν τῷ «Παρνασσῷ» ἐδόθη προεσπερὶς ὑπὸ τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ σὺλλόγου «Ἀρογὴ νηπίων». Ἡ κ. Καμπανάκη ἐτραγοῦδισε μονοδίᾳ τοῦ Ρασσίνι καὶ τοῦ Μπελλίνι, ἡ δεσπ. Κοτοπούλη ἀπήγγειλε ποιήματα Ἑλλήνων ποιητῶν. Ὁ κ. Μπουστεντούϊ ἐξετέλεσε συνθέσεις τῶν Λεκλαίρ καὶ Βενιάφσκι καὶ ὁ κ. Ἀγαπητὸς ἔπαιξε Σοπὲν καὶ Λίστ.

— Ἡ τετάρτη καὶ τελευταία συναυλία τῆς ὀρχήστρας τοῦ Ὀδείου Ἀθηνῶν ἦτο ἐπίδειξις τῆς προόδου τῶν τελειοφοίτων εἰς τὸ κλειδοκίμβalon, τὸ τετραχορδον καὶ τὸ ἄσμα. Οἱ ἀριστοὶ τούτων ἐνεφανίσθησαν εἰς δυσκόλους ἐκτελέσεις συμφωνικῶν συνθέσεων, συνοδείᾳ τῆς ὀρχήστρας. Ἡ δεσπ. Μαρία Πάνου μαθήτρια τῆς δ. Εὐλαμπίου, ἔπαιξε με κάποιαν ζωηρότητα ἀλλὰ καὶ ξηρότητα τὸ α' μέρος τοῦ Κοσέρτου (ἀρ. 23) τὸ Τσαϊκόφσκη. Κατεδείξε μίαν προσπάθειαν ὅπως ἀκολουθήσῃ τοὺς ψυχροὺς κανόνες τῆς τέχνης, ὑπελείφθη ὅμως εἰς ψυχικὴν ἐκδήλωσιν. Ἡ δεσπ. Μαρία Παταγιανοπούλου, μαθήτρια τοῦ κ. Λογκομπάρδι, ὑπῆρξε πολὺ εὐτυχεστέρα εἰς τὴν ἐρμησίαν τοῦ α' μέρους τοῦ Κοσέρτου (ἀρ. 16) τοῦ Γκριγκ. Ὁ μηχανισμὸς τοῦ παιξίματος τῆς ἄφοδος ἐκφραστικὴ, με λεπτότατον toucher καὶ ἐξαιρετικὴν εὐκίνησιαν δακτύλων, βοηθουμένη ἀπὸ τὴν τεχνικὴν γρηῖον τοῦ πεντάλ, ἠδυνήθη νὰ μεταδόσῃ ὅλην τὴν ποιητικὴν ἔμπνευσιν τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ μολονότι ἡ ὀρχήστρα ἐξ ἀδεξιότητος τοῦ διευθύνοντος αὐτὴν ἐκάλυπτεν ἐνίοτε τὸ παιξίμον τῆς.

Εἰς τὸ ἄσμα ἐνεφανίσθησαν δύο τελειόφοιτοι, ἀμφότεραι μαθήτρια τῆς κ. Φωκά. Ἡ δεσπ. Φλόρα Πασχάλη δραματικὴ ὑψίφωνος καὶ ἡ δεσπ. Ἀγγ. Τσακασιάνου ελαφρὰ ἢ μᾶλλον λυρική ὑψίφωνος. Τῆς πρώτης ἡ φωνὴ καλὴ εἰς τοὺς ὑψηλοὺς τόνους, τῆς δευτέρας συμπαθητικὴ. Ἡ δ. Πασχάλη ἔφαλε τὴν δύσκολον δραματικὴν σκηρὴν τοῦ Μπετόβεν «Perfide parjure» ἐπιτυχῶς, ἡ δὲ δ. Τσακασιάνου ἐν μέρει τῆς α' πράξεως τῆς «Τραβιάτας». Ἡ ἐκλογή μιᾶς παλαιότητος ὕπερας ὑπῆρξεν ἀτυχῆς, ἠδίκησε δὲ τὴν μαθήτριαν, ἀφοῦ ἠκούσθη ἡ Τραβιάτα ἕως τῶρα ἀπὸ καλλιτέχνιδας ἠθοποιούς. Εἰς τοὺς λαρυγγισμοὺς κατεδείχθη ἀδυναμία, ἐν γένει ὅμως εὐμενῆς ὑπῆρξεν ἡ ἐντύπωσις ἐκ τοῦ ἄσματος τῆς.

Εἰς τὸ βιολι εἶπε, καὶ αὐτὸς μικροσκοπικός, ἀλλὰ κράτιστος, ὁ νεαρὸς κ. Φ. Βολονίνης, υἱὸς καὶ ἐγγονὸς βιολιστῶν, μαθητῆς δὲ τοῦ κ. Μπουστεντούϊ. Εἰς τὸ «Κοσέρτο» εἰς οἱ ἔλασσαν τοῦ Σαιν-Σᾶνς (α' καὶ β' μέρος) εἶδειε χαρίσματα ζηλευτῆς δεξιότητος. Ἐπαίξε με τεχνικὴν ἀκριβείαν, με γλυκύτητα, λεπτότητα καὶ ἀσθημα χωρὶς ὑπερβολὰς, δικαίως ἐπιστάσας τοῦ ἀκροατηρίου ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις.

Ὁ κ. Α. Μητρόπουλος (τῆς τάξεως τοῦ καθηγητοῦ

κ. Μαροῖκ) ὁ γνωστός συνθέτης, διηπόνηε διὰ πρώτην φοράν δοκιμαστικῶς τὴν ὀρχήστραν εἰς δύο ἐκτελέσεις. Εἰς τὴν Εἰσαγωγὴν τοῦ Δὸν-Ζουάν τοῦ Μότσαρτ, με τὴν ὁποίαν ἤρχισεν ἡ συναυλία καὶ τὴν Εἰσαγωγὴν (ἔργ. 3) τοῦ Γκλαζούνοφ—με τὴν ὁποίαν ἐτελείωσαν—τὴν καὶ ἄλλοτε παιχθεῖσαν ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας, καὶ ἥτις εἶνε μία ἐπιτυχῆς ἀνάπτυξις ἑλληνικοῦ δημόδου ἀσματος, τοῦ γνωστοῦ «Καράβι ἀπὸ τῆ Χιό». Εἰς τὴν διεύθυνσιν τῆς ὀρχήστρας ὁ κ. Μητρόπουλος ὑπῆρξε δεξιὸς χειριστὴς τῆς μπαγκέτας· ἡ δευτέρα ἰδίως σύνθεσις ἀπεδόθη ἀρίστα.

— Κατὰ τὴν τελευταίαν ἐφετερινὴν συναυλίαν τῆς ὀρχήστρας καὶ χοροδίας τῆς Ἀθηναϊκῆς Μανδολινάτας ἐξετελέσθη ἡ εἰσαγωγὴ τῆς Πουπέ τῆς Νυρεμβέργης, ὁ Ἰσπανικὸς χορὸς τῶν Σαμίρα, οἱ Ψευδοσταίγκανοι τοῦ Μασσενέ, τὰ Ναυτοπόλια τοῦ Ἄμπι, ἡ σκηρὴ μπαλέτου (σὸλο μανδολίνου ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Λάβδα) τοῦ Μπερλιόζ, ἡ «Ἀκαταμίχητος ἰσθίς» (βάλς) τοῦ Γκρατουάτι, Ἡ κ. Γιαννάρου ἔφαλε τὴν Βιανέλλα τοῦ Ντελάκου καὶ δύο ἑλληνικὰς συνθέσεις τὸν «Ἄημον» τοῦ κ. Λάβδα καὶ τὸ «Περσιτέρη τῆς Εἰρήνης» τοῦ κ. Ξανθοπούλου.

— Διὰ πρώτην φοράν ἐνεφανίσθη ἐν ἰδίᾳ συναυλίᾳ ὁ νεαρὸς βαρῦτονος κ. Γεώργ. Βλαστάρης. Ἐχει φωνὴν γλυκείαν, τελειοποιούμενος δὲ συστηματικῶς ἐν Ἰταλίᾳ, ἐνθα θὰ μεταβῆ, θὰ ἀποβῆ εἰς τὸν ἀρίστον καλλιτεχνῶν τοῦ ἄσματος. Τῆς συναυλίας μετέσχε καὶ ἡ βιολίστρια δεσπ. Λευκιάδου, ἥτις συνοδευσμένη ὑπὸ τοῦ κ. Μητροπούλου ἐξετέλεσε συνθέσεις τῶν Κρεῖολερ, Σαραζάτε καὶ Βενιάφσκη.

— Ἡ κ. Αἰκ. Παξινῶ εἶδωσε συναυλίαν εἰς τὰ «Ὀλύμπια» ὑπὲρ τῶν οικονομικῶν συστάσεων, τιμηθεῖσαν ὑπὸ τῆς πριγκηπίσσης Ἐλένης καὶ τοῦ πρίγκηπος Χριστοφόρου. Ἡ κ. Παξινῶ με τὴν συμπαθητικὴν ὄσφ καὶ τεχνικὴν φωνὴν τῆς ἐτραγοῦδησε λίαν ἐπιτυχῶς μέρη ἀπὸ τῶν «Ὀρφέα» τοῦ Γκλόκ καὶ τῶν «Ἡρακλέα» τοῦ Χένδελ, τὸ Widmung τοῦ Σοφμαν καὶ τὸ «Ave Maria» τοῦ Μερκαντάντε, ἰδιαίτερος δὲ ἤρσε εἰς τὰ ἄσματα «Dans ton pays si plein de charmes» τοῦ Borodine, «Separation» καὶ «Feuilles sont mortes» ἀμφότερα τοῦ Doret. Ἐτραγοῦδησε ἐν δυοδίᾳ μετὰ τοῦ κ. Ἀγγελόπουλου τὸ ὄρατον ντουέττο ἀπὸ τοῦς «Γάμοις τοῦ Φίγαρο» καὶ δύο ἑλλ. ἄσματα, τὴν «Γρηὰ ζωή» τοῦ κ. Καλομοῖρη καὶ τὸ «Μάνα καὶ Γυῖος» τοῦ Σαμίρα. Μετέσχε τῆς συναυλίας ὁ βαρῦτονος κ. Ἀγγελόπουλος ὅστις ἔφαλε τὸ «Θεὸ τῶν πατέρων μου» ἐκ τοῦ ὄρατορίου τοῦ Μένδελσον «Ἡλίας» καὶ τὸ «Ἐφε χρυσὸ» ἐκ τῆς «Δεδουξ» τοῦ κ. Λαυράγκα καὶ ὁ ἐρασιτέχνης κ. Τοιτσιλιάνος ὅστις ἀπήγγειλε με πολλὴν δραματικὴν ἐκφρασίαν καὶ τέχνην τὸν Φυλακισμὸν τοῦ κ. Παλαμᾶ καὶ τὸ Ideal τοῦ Σαμαίν. Εἰς τὸ τελευταῖον ὑπῆρξε τέλειος Γάλλος ἀπαγγελεύς.

— Ὁ ὑπὸ τὴν κ. Νίνα Φωκά καὶ Μ. Καλομοῖρην «Μουσικὸς ὄμιλος» θὰ κάμη μερικὰς ἐμφανίσεις. Δὲν εἶνε ἀπίθανον ὑπ' αὐτοῦ νὰ παιχθῆ καὶ τὸ «Δακτυλίδι τῆς Μάννας» τοῦ Καμπίση, μελοποιούμενον ἦδη ὑπὸ τοῦ κ. Καλομοῖρη.

— Εἰς τὸ Ἀρσάκειον ἐπαίχθη μία σχολικὴ ὀπερέτα κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ τοῦ κ. Λάβδα, τὸ «Ὀικογενειακὸν βραβεῖον». Ὀρχήστρα ἐκ μαθητῶν συνόδου τὴν εὐθυμον μουσικὴν τοῦ ἔργου.

— Ἀπεφοίτησαν ἐφέτος ἐκ τοῦ Ὀδείου Ἀθηνῶν

κατά τὰ ἐκδοθέντα ἀποτελέσματα τῶν διπλωματικῶν ἐξετάσεων οἱ ἐξῆς :

Χρυσῶν μετάλλιον Συγγραφοῦ ἔλαβον ὁ κ. Φρ. Βολωνίνης (βιολίον) καὶ ἡ δεσπ. Ἄγγ. Κοτσάλη (δραματική σχολή).

Ἀργυρῶν ἡ δεσπ. Ε. Γεράκη (κλειδοκύμβαλον, μαθήτρια τοῦ κ. Βελουδίου), Φ. Πασχάλη (ἄσμα, μαθήτρια τῆς κ. Φωκά), Κλ. Βρασιβανοπούλου καὶ Ἰουλίτσα Κωνσταντινίδου (δραματική σχολή).

Χαλκῶν ἡ δεσπ. Μαρία Παπαγιαννοπούλου (κλειδοκύμβαλον, μαθήτρια τοῦ κ. Λογκομάργου).

Ἀπολυτήριον δίπλωμα (soliste) ἔλαβον εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον κατὰ σειράν ἐπιτυχίας αἱ δεσποινίδες Α. Πάντου, Ε. Κροντηροπούλου, Μ. Πάνου, Θ. Σαμοῦλη καὶ εἰς τὴν ὄρχηστρ. σχολὴν ὁ κ. Θ. Γαλιάνης.

Πτυχίον διδασκαλίας ἔλαβον εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον αἱ δεσποινίδες Μενιδιάτου, Φ. Κωστοπούλου, Μαυράκη καὶ Ρ. Κωστοπούλου. Πτυχίον Βυζαντινῆς μουσικῆς οἱ κ. κ. Μαργαζιώτης καὶ Χρήστου.

Κατὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν μεταλλίων παρατηρήθη καὶ ἐφέτος μεγάλη αὐστηρότης, παραδόξως δὲ τὸ χρυσῶν μετάλλιον ἀπερασίωθη ὅπως μὴ δίδεται εἰς τελειοφοίτους τοῦ κλειδοκύμβαλου.

Κατὰ τὰς ἐξετάσεις, ἐξαιρετικὴν ἐντύπωσιν ἐνεποίησαν ἡ ἐκτέλεσις δυσκολωτάτου καὶ μακροῦ προγράμματος ὑπὸ τῆς δεσπ. Μ. Παπαγιαννοπούλου, ἣτις ἀπέδειξεν ὅτι ἔκαμε σπουδῆς ἀρίστα ἐπιτυχίως διὰ μελέτης ἐπιμελεστάτης τὸ ἔμφυτον τάλαντόν της, εἰς ὃ συνδυάζονται ἡ τέχνη καὶ τὸ αἶσθημα. Ἐκ τῶν ἀποφοίτων τοῦ λυκείου ἔτους εἶνε ἡ μόνη συγκνερούσα τὰ πλεονεκτήματα ἀληθινῆς καὶ ἐμπνευσμένης ὄντως καλλιτέχνιδος.

— Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς συμπληρώσεως 25ετηρίδος ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Μελοδράματος θὰ ὀργανωθῆ ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τοῦ μουσουργοῦ κ. Α. Λαυράγκα χάρις εἰς τὸν ὅποιον ἰδρύθη καὶ ζῆ ἀκόμη τὸ μελόδραμα. Τὴν ὀργάνωσιν ἀνέλαβε ἐπιτροπὴ ὑπὸ τὴν ἐπιτίμον προεδρείαν τῆς Α. Υ. τοῦ πρίγκηπος Νικολάου. Πρόεδρος αὐτῆς εἶνε ὁ κ. Λόσκαρης, μέλη δὲ οἱ κ. κ. Χρ. Δαράλεξης, Γ. Τσοκόπουλος, Μ. Καλομοίρης, Θ. Σακελλαρίδης, Μ. Λιδωρίκης, Σ. Καίσαρης, Μ. Κουρτζῆς καὶ Σ. Βαλτετιώτης.

— Δύο ἐξαιρετικὰ μουσικὰ τάλαντα ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ σταδίου τῶν ἐξεδηλώθησαν μὲ τὴν βεβαιότητα τελείας ἀναδείξεως. Ἡ μικροσκοπικὴ δεσποινὶς Ντόρα Ἀντωνιάδου κατὰ τὰς ἐξετάσεις της, ἐν Παρισίοις, εἰς τὸ κλειδοκύμβαλον, ἔπαιξε μίαν Σονάταν τοῦ Μπετόβεν μὲ τόσην ἀκρίβειαν, ὥστε ἐκίνησε τὸν θάνασμα τῶν ἀκροατηρίου.

Ἐν Ἀθήναις δὲ ἡ νεαρὰ μαθήτρια τῆς ἀριστορίας δ. Λουκίας Ἰωάννου δεσπ. Κ. Πρωτοπαπᾶ ἔπαιξεν ἐν τῇ «Μουσικῇ Ἀκαδημίᾳ» εἰς τὴν ἄρπαν λίαν ἐπιτυχῶς, καίτοι βραχυτάτη ὑπῆρξεν ἡ διδασκαλία.

— Ἡ ἐπὶ τοῦ Γ. Ἀβερωφείου Μουσικοῦ διαγωνισμοῦ τοῦ Ὁδείου τοῦ κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1915 προκηρυσθέντος δι' ἄσματα μὲ μίαν φωνὴν συνοδεία πιάνου, ἑλλανόδικος ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν κ. κ. Λαυράγκα, Καλομοίρη εισηγητοῦ, Οἰκονομίδου καὶ Δροσίνης ἐξέδωκε τὴν κρίσιν της. Ὑπεβλήθησαν 60 συνθέσεις, ἐκ τῶν ὁποίων 40 ἐθεωρήθησαν ὅλως ἀνεπιτυχεῖς, 16 ἔτυχον εὐφύμνου μνείας καὶ τέσσαρες ἀξιαὶ βραβείου καίτοι ἐπρόκειτο νὰ βραβευθῶν 10, αἱ ἐξῆς κατὰ σειράν ἐπιτυχίας. Τὸ «Προσκόνημα» τοῦ κ. Γ. Λαμπέλετ ἐπὶ

σείχων τοῦ κ. Νιρβάνα, τὸ ὅποιον κατὰ τὴν κρίσιν, ἔχει βαθυτέραν τὴν ἄλλην ἐμπνευσιν, παρουσιάζει ὁμῶς πτωχεῖαν τεχνικῶν μέσων, ὑπερῆχει δὲ τῶν ἄλλων διὰ τὴν εὐλιζερνὴν συγκίνησιν ἣτις τὸ διαπνέει. «Ἐνα πουλάκι» τοῦ κ. Λαμπέλετ ἐπὶ στίχων τοῦ μακαρίτου Καμπύση, τὸ «Ὀνειρον» σύνθεσις τοῦ κ. Γ. Ἀξιώτου ἐπὶ στίχων ἀγνώστου ποιητοῦ, ὁμοιάζον πρὸς Λίντ, ἀμφότερα ἰσόπαλα. Ἡ «Παναγία τῆς Σπάρτης» τοῦ κ. Α. Μητροπούλου ἐπὶ στίχων τοῦ κ. Α. Σικελιανοῦ, δεικνύει τάσιν πρὸς νεωτερικωτέραν δημοουργίαν, εἶνε ὁμῶς μᾶλλον συμφωνικὴ εἰκὼν ἢ ἄσμα. Ἐκάστου ἐκ τῶν ἀνωτέρω βραβευθέντων ἀσμάτων ὁ συνθέτης θὰ λάβῃ 300 δρ. ἐξ ὧν αἱ 50 ἀνήκουν εἰς τὸν ποιητὴν. Ἔχουν τὴν υποχρέωσιν νὰ τὰ ἐκδώσιν ἐντὸς 10 μηνῶν, θὰ ἐκτελεσθῶν δὲ εἰς συναυλίαν τοῦ Ὁδείου.

Ἡ ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς δὲν παρουσιάζει ἐνθαρρυντικὰ πορίσματα διὰ τὴν μουσικὴν μας παραγωγὴν. Παρατηρεῖται ὅτι οἱ Ἕλληνες συνθέται ἔδει νὰ προσέξουν τὰ ξένα ὑποδείγματα τοῦ εἶδους τούτου καὶ ἔχοντες ὑπ' ὄψει τὸ μουσικὸν αἶσθημα τοῦ ἔθνους τὸν νὰ δημιουργήσιν ἰδικὰς τῶν μελωδίας, ἐκφράσεις καὶ μουσικὸς χαρακτηρισμοὺς, οἱ ὅποιοι νὰ καθρεπτίζον κάπως τὴν ἐθνικὴν ψυχὴν ἀλλὰ καὶ νὰ εὐρίσκωνται εἰς τὸ αὐτὸ καλλιτεχνικὸν ἐπίπεδον τῆς νεότερας παγκοσμίου μουσικῆς ἐξελιξέως.

Ἡ ἐπιτροπὴ εὐρεν, ὅτι τὰ πλεῖστα ἀν ὅχι ὅλα τῶν ὑποβληθέντων ἀσμάτων δὲν ἀνταποκρίνονται εἰς τὸ ὅς ἀνω ἰδεώδες. Τὰ περισσότερα στεροῦνται ἐμπνεύσεως καὶ πρωτοτυπίας, ὑπενθυμίζοντα κλισίους καὶ «νοῦμερα ἐπεθεωρήσεως». Ἡ ἐναρμόνισις εἶνε κοινὴ καὶ ὁ τονισμὸς τῶν λέξεων λελανθασμένος. Οὐδεμία ἀπόπειρα συναρμογῆς τῆς ποιητικῆς εἰκόνας καὶ τῆς μουσικῆς. Ἐπίσης ἡ ἐπιτροπὴ ἐτόνισε τὸ ἄστοχον τῆς ἐκλογῆς τῶν πλείστων ποιημάτων ὑπὸ τῶν συνθετῶν, στερομένων πάσης λογοτεχνικῆς ἀξίας.

ΣΥΜΜΙΚΤΑ

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς Σχολῆς τῶν Καλῶν Τεχνῶν, ἔχουν οὕτως :

Ἐκ τῶν ὑποβληθέντων εἰς τὰς κατὰ τὸν Ἰούνιον ἐξετάσεις τοῦ τμήματος Ζωγραφικῆς ἔτυχον διπλώματος : Τσαγοῆ, Γιανναράς, Οἰκονομίδου, Σ. Παπαλουκάς καὶ Κοβάτης. Ἐκ τῶν λοιπῶν τάξεων πρωτεύσαντες εἶνε οἱ ἐξῆς : Γ. Τιμοθέου, Α. Γεωργιάδης, Γιολδάσης, Λαμπροῖδης, Σπυρίδου, Πολυχρονίδου, Σ. Βιτωρόπουλος, Κ. Καλοσγούρος, Παλαδινός, Σαλαφῆρης. Ὁσμάν Χασάν, Καραμπέλος.

Τμήμα Γλυπτικῆς. Π. Μαυρομαρᾶς λαβὼν δίπλωμα μετὰ ζρηματικῶν βραβείων, Ντζιωρτζάκης, Μπεϊλής, Παπαγιάννης.

— Ἀντιπρύτανης τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος ἐξελέγη ὁ καθηγητὴς κ. Λούρος. Ὁ ἡδῆ ἀντιπρύτανης κ. Γ. Ἀγγελόπουλος ἔσται ὁ Πρύτανης τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1917—1918.

— Ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας συνέστησεν ἐξαμελῆ ἐπιτροπὴν ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Π. Μητροπολίτου ἡ ὁποία νὰ ἐξεύρη τὰ μέσα τῆς περαιτέρω ἐνίσχυσεως τῆς ἐν τῷ Ὁδείῳ Σχολῆς τῆς Βυζαντινῆς μουσικῆς.

— Ἐν συνεδρίῳ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τῆς Γλωσσικῆς Ἐταιρείας, ἀνεγνώσθη ἡ ἐκθεσις τῆς Κριτικῆς Ἐπι-

τροπείας, καθ' ἣν ἐκ τῶν ὑποβληθέντων ἔργων ἔτυχον βραβείου τὰ ἐξῆς :

1) Στ. Ξανθοπούλου : Ποιητικὰ Κρήτης. 2) Α. Λουκοπούλου : Μεταφοραὶ εἰς τὸ Αἰτωλικὸν ἰδίωμα καὶ τοπωνυμικαὶ Αἰτωλικαί, 3) Στ. Βίου : Χιακὸν γλωσσικὸν ἀπάνθισμα, 4) Ἄν. Κουκουλέ : Διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης, 5) Μ. Δένδια : Παξιακὸν γλωσσάριον, 6) Ξ. Φαρμακίδου : Συναγωγὴ Κυπριακῶν λέξεων, 7) Ι. Κυριακοῦ : Συναγωγὴ γλωσσικῆς ὕλης ἐκ Θήρας κλπ., 8) Τρ. Γεῶργου : Συμβολὴ εἰς τὸ μέγα Λεξικὸν τῆς Ἑλλ. γλώσσης ἐκ Βογαταϊκοῦ τῆς Μακεδονίας, 9) Στ. Λουπάση : Λέξεις ἀπαντώσαι εἰς τὸ Κρητικὸν ἰδίωμα, 10) Ἄ. Ράμφου : Συναγωγὴ λέξεων, φράσεων κλπ. ἐκ τῆς νήσου Μήλου, 11) Φ. Φιλιππίδου : Κυζικηνὰ ἀνέκδοτα καὶ 12) Ξ. Σάββα : Συλλογὴ τοπωνυμῶν Ἠπειρώ.

— Εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Πανεπιστημίου ἀνεγνώσθη ἡ ἐκθεσις τῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὸ Κόντειον διαγωνισμοῦ, ἀποτελουμένης ἐκ τῶν καθηγητῶν κ. κ. Γ. Χατζηδάκη, Σ. Μενάρδου καὶ Θ. Κακοῦδης. Ὁ εἰσηγητὴς τῆς ἐπιτροπῆς ἀνεκοίνωσε, ὅτι ἐκρίθη ἀξία βραβεύσεως ἡ πραγματεία περὶ «Συντάξεως πρὸς Θεοφάνη», τῆς ὁποίας συγγραφεὺς ἦτο ὁ ἐκ τῶν συντακτῶν τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ κ. Στ. Φάλης, εἰς τὸν ὅποιον καὶ ἀνεμνήθη τὸ χιλιόδραμον γέρας.

— Ὁ κ. Α. Φιλαδέλφους ἔκαμε σειράν διαλέξεων διελήσας ἐν Ναυπλίῳ περὶ τῆς Ἱστορίας καὶ τῶν μνημείων τῆς εἰρημένης πόλεως καὶ τῶν ἐν τῷ Μουσείῳ ἀρχαιοτήτων, ἐν Τύρινθι περὶ τῆς Ἀκροπόλεως καὶ ἐν Ἐπιδαύρῳ περὶ τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἀσκληπιοῦ.

— Ὁ κ. Μ. Τριανταφυλλίδης ἐν κόλῳ ὁμογενομόνων ἔκαμε μακρὰν διήλξιν περὶ τῆς δημοτικῆς γλώσσης, μὲ τὴν ὁποίαν ἀπὸ πολλοῦ χρόνου ἀσχολεῖται. Ἡ ὁμιλία περιεστράφη περὶ τὸ θέμα πῶς διὰ τῆς καλλιτεχνίας καὶ τῆς προσόδου τῆς νέας γραφομένης γλώσσης παρίσταται ἡ ἀνάγκη νὰ μελετηθῆ ἡ σημερινὴ γλωσσικὴ κατάσταση καὶ πῶς θὰ τὴν χρησιμοποιοῦσιν οἱ συγγραφεῖς πρὸς διαμόρφωσιν τῆς γραμματικῆς καὶ λογοτεχνικῆς. Μετὰ τὴν διήλξιν διεξήχθη διαλογικὴ συζήτησις μεταξὺ τινῶν ἐκ τῶν ἀκροατῶν.

— Ἀφίχθη εἰς Ἀθήνας ἐκ τοῦ Μακεδονικοῦ μετόπου ὁ Γάλλος ποιητὴς καὶ σαυνογιὸς Πιέρ Μποτρέλ, ὅστις περιερχόμενος τὰ πολεμικὰ μέτωπα ἐνθουσιάζει τοὺς μαχομένους διὰ τῆς ἀπαγγελίας καὶ τοῦ τραγουδιοῦ του. Ὁ Γάλλος Μαισοῦκας ἐξάπτει τὸν πατριωτισμόν, ἐξυμνεῖ τὰ καλλιπάρια μὲ στίχους ἀπλοῦς, οὓς προσσημῶζει εἰς γνωστοὺς ἴχθους. Ὁ Μποτρέλ ἦτο τὸ ἀγαπημένον παιδί τῆς Μομφερτης.

— Ἀπέθανεν ἐν Κιλκίθῃ ἡ Ἑλλῆ Θωμοπούλου, σύζυγος τοῦ γλύπτου κ. Θ. Θωμοπούλου καὶ ἀδελφῆ τοῦ ζωγράφου κ. Φ. Ἀριστέως. Ἡ θάνατος ὑπῆρξεν ἡ πρώτη Ἑλληνικὴ συνθέσις. Πρὸ ἔτων ἐξετελέσθησαν ὑπὸ τῆς στρατιωτικῆς μουσικῆς δύο συνθέσεις της, μία γραφεῖσα διὰ τὸν Ἀνακτορικὸν χορὸν καὶ ἐν πένθιμον ἐμβατήριον διὰ τὸν Ἐπιτάφιον τοῦ Ἄγ. Γεωργίου. Ἐπίσης ὑπὸ ὀρχήστρας ἐξετελέσθη ὀλόκληρος συμφωνία της, προσηχῶς δ' ἐκδίδεται τὸ «Τραγοῦδι τοῦ ναυτίου».

— Ὁ κ. Θεμ. Φιλαδέλφους ἐπιθυμῶν νὰ συνεχίσῃ τὸν ἀπὸ ἔτων διακοπέντα Φιλαδέλφειον λυρικὸν ποιητικὸν διαγωνισμόν ἀνέθηκε τὴν ἐκτέλεσιν αὐτοῦ εἰς τὸν Σύλλογον «Παρνασσόν» ὅστις καὶ ἐξέδωκε προ-

κήρυξιν διὰ τὸ ἔτος 1918. Γλώσσα ὀρίσθη ἡ ἁπλὴ καθαρεύουσα (συνεπῶς ἀποκλείεται ὁ μιλλαρισμὸς). Λι ποιητικαὶ συλλογαὶ γίνονται δεκταὶ εἰς τὸν «Παρνασσόν» πέχρι τῆς 18 Φεβρουαρίου 1918. ἀνονύμως. Βραβεῖον χιλιόδραμον. Ἡ ἐκθεσις τῶν κριτῶν θὰ ἀναγνωσθῆ περὶ τὰ τέλη Ἀπριλίου 1918.

— Ἡ ἐπὶ τοῦ Κοντείου διαγωνισμοῦ Πανεπιστημιακῆ ἐπιτροπείας προσέκηρξε διαγωνισμόν διὰ τὴν συγγραφὴν δοκίμων φιλολογικῶν ἔργων, ἐν τὰ θέματα ὀρίζονται ἐν τῇ προκηρυσί. Τὰ χειρόγραφα δέον νὰ παραδοθῶσι μέχρι τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1919.

— Ἀπέθανεν ἐν Ἀθήναις ὁ καλλιτέχνης τοῦ μανδολίνου καὶ καθηγητῆς τῆς μουσικῆς ἐν τῷ Ἀρσνακείῳ Ἰω. Παπαδημητρίου.

— Ἐν τῷ Δημοτικῷ Θεάτρῳ Ἀθηνῶν ἐδόθη ἑσπερίς ὑπὸ τῶν Γάλλων στρατιωτῶν πρὸς τιμὴν τῶν Ἑλλήνων συναδέλφων τῶν. Ἡ Γαλλικὴ μουσικὴ ἐπαύνησον ἐμβατήρια καὶ οἱ «πουαλύ» ἐτραγοῦθησαν πολεμικὰ τραγοῦδια. Γάλλοι ἠθοποιοὶ ὑπηρετοῦντες εἰς τὸν στρατὸν μετέσχον τῆς ἐσπέρης. Ἐπαύθη ἡ μονόπρακτος ἀστευομικὴ κωμῳδία τοῦ Κουρτελέν «Ὁ ἀσπλαγγνος χωροφύλαξ» ἀπὸ τοῦ κ. κ. Ἰμπάλ ἠθοποιὸν τοῦ θεάτρου τῆς Λυών. Ρεζιάν τοῦ Ὁδείου τῶν Παρισίων καὶ τοῦ Γκατιῶ. Ὁ κ. Impert τοῦ Ὁδείου τῶν Παρισίων ἔφαλε μονοδίαν ἀπὸ τὸ μελόδραμα «Le Roi d'Ys», ὁ κ. Rejiane ἀπήγγειλεν ἐν ποίημα τοῦ Ροστάν καὶ ἐπαύθη μία ἐπιθεώρησις «Ah ! les Grèces» γραφεῖσα ὑπὸ Γάλλου στρατιωτῶν. Ἡ πρώτη πράξις—πρωτόδικα στρατοπέδον ἐν τῇ Θεσσαλονίκῃ—ἀπετελεῖτο ἀπὸ τραγοῦδια καὶ εὐφρολογίας τῶν στρατιωτῶν. Ἡ δευτέρα πράξις ἦτις ἐκτελείσεται εἰς τὴν Παλαιάν Ἑλλάδα ἦτο πλήρης διασκεδαστικῶν σκηνῶν.

— Μετὰ δεκάμηνον ἐν Κερκίρῳ διαμονήν, ἐπανήλθεν εἰς Ἀθήνας ὁ καλλιτέχνης κ. Ν. Καλογεροπούλος κομίσας οὐ μόνον πλῆθος μικρῶν σκίτσων τῆς πολεμικῆς κινήσεως τοῦ λιμένους τῆς Κερκίρας, ἀλλὰ καὶ ὀγκώδη ἐπιστημονικὴν πραγματείαν περὶ τῆς Βυζαντινῆς τέχνης ἐν Κερκίρῳ ὡς ἀνεπτύχθη αὐτῇ διὰ τῶν μεγάλων Κρητῶν ζωγράφων. Ἡ ἐργασία αὕτη σημαντικὴ καὶ πρωτότυπος ἐξονηχίζει τὴν ἱστορίαν, τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν ἀκμὴν τῆς μετὰ τὴν ἄλωσιν Βυζαντινῆς τέχνης ἡ ὁποία ἀπέβη σημαντικωτάτη—ἐκτὸς τοῦ Ἀθῆν—διὰ τῶν μεγάλων καλλιτεχνῶν, τοῦ Ἐμμ. Τζάνε Μπουνιαλή, τοῦ Ἐμμ. Τζονφοναράρη, τοῦ Δαμσκηνοῦ, τοῦ Κονταρίνη, τοῦ Παραμειθιώτου, τοῦ Χρυσολοῦρα, τοῦ Σπεράντζα κλπ. Πλήρης ἀντιγράφων τῶν εἰκόνων τούτων κοσμοῦσι τὴν πραγματείαν ταύτην.

ΞΕΝΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἀπέθανεν ἐν Βερσαλλίας ἐν ἡλικίᾳ 70 ἐτῶν ὁ ποιητὴς Falre des Essarts. Ἦτο ρομαντικὸς, εἰς τῶν τελευταίων πιστῶν μαθητῶν τοῦ Βίκτωρος Οὐγκῶ.

— Περιεργὸς φυσιογνωμία τοῦ Γαλλικοῦ φιλολογικοῦ κόσμου ἐξέλιπε, ὁ Ἀδόλφος Ραυρε, ἐν ἡλικίᾳ 63 ἐτῶν. Ἡ ἐργασία του, βιβλιοκριτικὴ, ἐστράφη πρὸς ἕνα μόνον συγγραφέα, ὃν ἐθεοποίησε, τὸν Στεντάλ. Συνέγραφε τὴν Ἱστορίαν τῶν ἔργων τοῦ Στεντάλ τὴν φιλολογικὴν ζωὴν τοῦ Στεντάλ καὶ ἐξέδωκε τὴν Ἀλληλογραφίαν τοῦ Στεντάλ. Συνειργάζετο εἰς

τά περιοδικά Mercure de France, Censeur, Emilage και Paris—Journal.

—Υπό Αυστριακών αεροπλάνων ἐγένετο βομβαρδισμός του Καθεδρικού ναού και του Μουσείου της πόλεως Άκουίλλα βορειοανατολικῶς της Ρώμης, ὅστις ἐξήγγειρε τὴν ἀγανάκτησιν τῶν ἐν τῷ Βατικανῷ, ὅφ' ὧν ἡ πρᾶξις χαρακτηρίζεται ὡς «βανδαλισμός ἐκ προμελέτης».

Μία σφαῖρα μεγάλου διαμετρήματος ἐρρίφθη κατὰ τοῦ Μουσείου ἄνευ ὅμως σοβαρῶν συνεπειῶν. Σοβαρὰς ζημίας ὑπέστη ἐξ ἄλλης σφαίρας πεσοῦσης ἐπὶ τῆς στέγης του. ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου, ἀληθῆς ἀρχαιολογικὸς θησαυρός.

—Ὁ Πρόεδρος τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας ἐνεκαίνισσε εἰς τὸ Petit Palais, ἐκθεσὶν ἀντικειμένων τέχνης συλλεγέντων ὑπὸ τοῦ Συνδικάτου τοῦ Τύπου, καὶ ἄτινα θὰ πωληθῶσιν εἰς δημοπρασίαν ὑπὲρ τῶν θυμάτων τοῦ πολέμου.

—Ὁ Μαρινέτι ὁ ἰδρυτὴς τῆς φιλολογικῆς σχολῆς τῶν φουτουριστῶν, ὑπηρετῶν ὡς ἀξιωματικὸς εἰς τὰς τάξεις τοῦ ἰταλικοῦ στρατοῦ ἐπληρώθη παρὰ τὸ Ἰζόντο. Τὰ τραύματά του ἐκ θραυσμάτων Αυστριακῆς ὀβίδος δὲν εἴνε βαρῆα καὶ ὁ ἴδιος ἐδήλωσε ὅτι ἀμέσως μόλις ἰαθῆ θὰ σπεύσῃ ἐκ νέου εἰς τὴν μάχην.

—Τὸ Βασιλικὸν ζεύγος τῆς Ἰσπανίας ἐνεγράφη διὰ 1000 πεσέτας εἰς τὸν ἔρανον ὑπὲρ ἀνοικοδομήσεως τῶν ἐκκλησιῶν τῆς βορείου Γαλλίας, τῶν καταστραφειῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου.

—Ἡ περίφημος καλλιτέχνης καὶ συγγραφεὺς Ζωρζὲτ Λεμπλάν-Μαίτερλιχ ἔδωκε εἰς τὴν Λωζάνην μίαν πρῶτης τάξεως φιλολογικὴν ἐσπερίδα. Κατ' αὐτὴν ὁμιλήσῃ περὶ τοῦ ἔργου τῶν τριῶν μεγάλων Βέλγων ποιητῶν, τοῦ Λέρμπερκε, τοῦ Μαίτερλιχ καὶ τοῦ Βεράρεν καὶ ἀπήγγειλε τὰ καλλίτερα τῶν ποιημάτων των.

—Εἰς τὴν γαλλικὴν πόλιν Ντωβέλ, τῇ εἰσηγγήσει τοῦ δημάρχου Λὲ Χὸκ, καθηγήσθη ἐπιτροπὴ ἵνα φροντίσῃ διὰ τὴν ἀνάγεσιν ἀνδριάντος εἰς τὸν Πρεσβυτεριὸν τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν κ. Οὐίλσον.

—Ἐπιτροπὴ ἐκ καθηγητῶν καὶ καλλιτεχνῶν ἐν Γερμανίᾳ ἐξέδωκε προκήρυξιν, δι' ἧς ζητεῖ τὴν σύνθεσιν νέου Γερμανικοῦ ἔθνου, στίχων καὶ μουσικῆς συμφωνιότουρου πρὸς τὴν πολεμικὴν ἐξέλιξιν.

—Ἐν τῇ Γαλλικῇ Ἀκαδημίᾳ ἐγένετο ἡ δεξίωσις τοῦ νέου Ἀκαδημαϊκοῦ Ἀλφρέδου Καπύς, τοῦ γνωστοτάτου καὶ παρ' ἡμῶν κομωδιογράφου τῶν «Συζύγων τῆς Δεοντίας» τῶν «Δύο τρόπων». Εἶνε ἤδη διευθυντὴς καὶ πολιτικὸς ἀρθρογράφου τοῦ «Φιγαρό», διεδέχθη δ' ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τὸν μαθηματικὸν Ἐρρίκον Ποαγκαρέ, (ἀδελφὸν τοῦ Προέδρου τῆς Γαλλ. Δημοκρατίας), τοῦ ὁποίου ὁ νέος Ἀκαδημαϊκὸς ἐπλεξε τὸ ἐγκώμιον, ἀπήντησε δὲ ὁ Μωρίς Ντονναί, ἀναλύσας τὸ ἔργον τοῦ Καπύς.

—Ἐν Παρισίοις ἐγένετο Γαλλοελληνικὴ ἐορτὴ εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν. Ἀπήγγειλαν ποιήματα καὶ ἐξεφώνησαν λόγους οἱ κ. κ. Ψυχάρης, Σκίπης καὶ Μαυρουδῆς, ὁ Γάλλος ποιητὴς Πὼλ Φὸρ καὶ ἔτραγουδῆσαν ἡ κ. Ἀνεμογιάννη καὶ ἡ κ. Σπεράντζα Καλό.

—Ἐφρονεῦθη εἰς τὸ δυτικὸν μέτωπον τοῦ πολέμου, παρὰ τὸ Λάν, ὁ Σέργιος Μπασσέ, πολεμικὸς ἀνταποκριτὴς τοῦ «Φιγαρό» καὶ δόκιμος δραματικὸς συγγραφεὺς.

—Εἰς τὴν Σκόλαν τοῦ Μιλάνου ἐδόθη συναυλία καθ' ἣν ὀρχήστρα διευθυνομένη ὑπὸ τοῦ... δεκαετοῦς Φερρέρο ἐξέτελεσε τὴν τρίτην πρᾶξιν τῆς «Θαῖδος» καὶ τὴν τρίτην τοῦ «Φάουστ». Τὸ κοινὸν ἀπεθεώσε τὸν μικροσκοπικὸν Φερρέρο, τοῦ ὁποίου τὸ ὑπερφυσικὸν τάλαντον ἐξεδηλώθη ὅταν ἦτο μόλις διετής.

—Τῇ 31 Αὐγούστου συμπληροῦται πεντηκονταετία ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Βωδελαιρ, τοῦ Γάλλου ποιητοῦ τῶν «Ἀνθέων τοῦ Κακοῦ».

—Εἰς τὴν Πετρούπολιν ὁ τεράστιος χαλκοῦς ἀνδριάνς τῆς Μεγ. Αἰκατερίνης: κτεβεῖ βάσθη ἐκ τοῦ βάρθρου καὶ ἐστάλη εἰς ἐργαστάσιον πυρομαχικῶν διὰ νὰ μετατραπῆ εἰς ὀβίδα.

Ἐπίσης εἰς τὴν Γερμανικὴν πόλιν Ροτεσχάουζεν τὸ ὀρειχαλκινὸν μνημεῖον τοῦ Γουλιέλμου Α' παρεχορήγη ὑπὸ τῶν ἀρχῶν ὅπως ἀναλυθῆ πρὸς κατασκευὴν πολυμικροῦ ὕλικου.

—Ἀλλεπάλληλα ἐκδίδονται ἔργα φιλολογικὰ ἐν Γαλλίᾳ, θέμα ἔχοντα τὸν Εὐρωπαϊκὸν πόλεμον. Ὁ Τόρν περιγράφει πῶς διήλθεν ὀκτώ μῆνας μετὰ τοὺς «Μπό» εἰς τὸ Λουξεμβούργον, ὁ Taslananu πῶς διήλθε τρεῖς μῆνας εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς Γαλικίας, ὁ Ντέ Φάοζ συλλογὴν ἐπεισοδίων καὶ ἀφηγήσεων ὑπὸ τὸν τίτλον «Ah! la belle France!», ὁ λοχαγὸς Rimbanlt ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν γραμμὴν, ὁ Ἀκαδημαϊκὸς Ζίν Αἰκάρ ὑπὸ τὸν τίτλον «Les Cris dans la mêlée» ἐξέδωκε περιουλλέξας εἰς τριακοσίας σελίδας ἄρθρα τοῦ δημοσιευθέντα κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πολέμου εἰς τὴν ἐφημερίδα «La France».

—Ἀπέθανεν εἰς Παρισίους ὑπερπεντηκοντούτης ὁ Θεόδωρος Βυζεβιά, ὁ κριτικὸς τῆς «Ἐπιθεώρησης τῶν Δύο Κόσμων». Καταγόμενος ἐξ ἀρχαίας Πολωνικῆς οἰκογενείας, εἶχε θετὴν πατρίδα τὴν Γαλλίαν, ὑπὲρ ἧς ἀφιέρωσε τὸν βίον καὶ τὴν σκέψιν. Ἄλλ' ἦτο συγγραφεὺς κατ' ἐξοχὴν κοσμοπολιτικὸς. Εἰς τὴν «Ἐπιθεώρησιν τῶν Δύο Κόσμων» ἀλλὰ καὶ εἰς πληθὺν ἄλλων ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν ἐγκατέσπειρε τὸ ἔργον του συσσωματωθὲν ἔπειτα εἰς τόμους. Συνίσταται δὲ ἡ ἐργασία του εἰς τὴν κριτικὴν ἀνάλυσιν τῆς πνευματικῆς διανοητικῆς ζωῆς. Ἦτο πολὺγλωσσος καὶ πολὺγλωσσος, εἶχε μόρφωσιν φιλοσοφικὴν, τὴν δὲ γραφίδα ἐχειρίζετο ἀριστοτεχνικῶς. Τὰ καθαρῶς δημιουργικὰ ἔργα του, ἅτινα εἶνε ὀλίγα ὡς τὸ μυθιστορημικὸν του «Διηγῆσεις νεανίου» καὶ τὰ «Χριστιανικὰ διηγήματα», διακρίνει ἰδιολογικὴ τάσις Τολστοϊκῆς ἐμπνεύσεως, ἀλλ' ἔχουν ἀφθονον τὴν Γαλιτικὴν κλασικότητα. Εἰς τὰ κριτικὰ του μελετήματα ἀνατέμνεται ὁ Ρενάν, ὁ Ταίν, ὁ Νίτσε, ὁ Μαλαριέ, Ἴταλοι καὶ Γερμανοὶ ζωγράφοι τῶν ἀρχαίων περιόδων τῆς Τέχνης, ὁ Μπετόβεν, ὁ Βάγκερ, ὁ Δοστογιέφσκι, ὁ Τολστόϊ, ὁ Στέφενσον, ὁ Κίπλιγκ, ὁ Τέννyson, ὁ Δανὸς Ζαιργκενσον. Τὸ τελευταῖον του βιβλίον ἐκδοθὲν ἅμα τῇ ἐκρήξει τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου τιλοφορεῖται «Ἡ νέα Γερμανία» καὶ ρίπτει τὸν λίθον τοῦ ἀναθέμματος κατὰ τοῦ ἔθνους, τοῦ ὁποίου ἐν ὄρα εἰρήνης: εἶχε ἀνομολογήσῃ τὰ ὑπέροχα πλεονεκτήματα.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Νεαὶ ἐκδόσεις: «Ἀγκύρας» εἰς χρυσοδέτους τόμους: «Βικτώρια» ὑπὸ τοῦ *Κνούτ Χάμσον*, τοῦ γνωστοῦ Νορρηγγοῦ συγγραφέως. Εἰς τὸ βιβλίον αὐτό, ἕνα παθητικώτατον μυθιστόρημα ἔρωτος περιγράφεται με συναρπάζουσαν δύναμιν ἡ ψυχὴ μιᾶς ἐρώσης κόρης τὴν ὁποίαν τὸ βαθὺ τῆς αἰσθητικῆς ὁδηγεῖ εἰς ἕνα μαρτυρικὸν τέλος. Ὁ Χάμσον εἰσδύων βαθύτατα εἰς τὴν γυναικίαν ψυχὴν, φέρει εἰς φῶς ὅλας τὰς συγκινήσεις καὶ δοκιμασίας μετὰ τὴν γοητεῖαν ἀφηγήσεως ὅστε δικαίως τὸ βιβλίον τοῦτο θεωρεῖται ὡς τὸ μυθιστορηματικὸν τῶν μυθιστορημάτων τοῦ μεγάλου καὶ ἀληθινοῦ ἔρωτος. Ἡ μετάφρασις ἀκριβῆς καὶ φιλολογικὴ, ἐγένετο ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Χατζοπούλου.

«Ὁ Καπνός» ὑπὸ *Ἰβάν Τουργένιεφ*, κατὰ μετάφρασιν τῆς δεσπ. Π. Ραφαήλ, ἀπὸ τὰ ὑφαίτερα τοῦ μεγάλου Ρώσου συγγραφέως ἔργα, με θαυμασίας ἀπεικονίσεις τοῦ ρωσικοῦ μυστικοπαθοῦς χαρακτήρος.

«Ἡ ζωὴ τοῦ περῆ». Συλλογὴ ἐξ 9 διηγημάτων καὶ 22 χρονολογημάτων ἐκ τῶν ἐκλεκτοτέρων τοῦ κ. *Ε. Ἐνστρατιάδου* τοῦ γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Ἐψιλον». Εἶνε γραμμένα μετὰ πολλὴν χάριν καὶ κομψότητα, στιγμιότυπα τῆς καθημερινῆς ζωῆς, διακρινόμενα διὰ τὴν ζωντανότητα τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν ψυχολογικὴν ἀλήθειαν.

Πρὸς τὰς λάμπους τῆς Ἑλληνικῆς Δυναστείας. Εἰς τριακοσίας σελίδας ἐν πολυτελεῖ ἐκδόσει ὁ ἀκάματος σκαπανεὺς τῶν ἔθνικων ἰδεῶν κ. *Χρ. Ἡλιόπουλος* συνεκέντρωσε ἐπιλεκτὰ ἔργα ἐκ τῆς πληθῆος τῶν διαλέξεων, δημοσιευμάτων, ἀνεκδότων, ποιημάτων, ἀναμνησῶν, ἅτινα πάντα ἀποβλέπουσι εἰς τὴν Ἑλλ. Δυναστείαν. Υἱὸς ἀρχαιοτάτου αὐλικοῦ, παρακολούθησας τὰ κατὰ τὸν Β. οἶκον, ἐκθέτει ὀφθαλμῶς εἰκόνας τῆς ζωῆς τῆς Β. οἰκογενείας, ἀναλύων ἅμα τὸν Βασιλικὸν θεσμὸν ὡς ἔθνικον νόμον, καὶ κρίνων τοὺς Ἑλληνας Βασιλεῖς. Ὡς πρὸς τὸ λεκτικόν, τὸ πλήρες λυρικῆς ἐμπνεύσεως, εἶνε γνωστὴ ἡ καλλιτεχνικὴ τοῦ συγγραφέως ἱκανότης. Τὸ ἔργον κοσμεῖται ὑπὸ ὀρειματῶν ἀνεκδότων εἰκόνων, φωτοτύπων καὶ ἐκ τοῦ φυσικοῦ, ὃν τὰ καλλιτεχνικὰ πλαίσια ἐφιλοτέχνησεν ὁ ἴδιος συγγραφεὺς. Τὸ ἔργον ἔσχεν εὐρεῖαν κυκλοφορίαν.

Ἐξεδόθησαν ὑπὸ τῆς «Φιλολογικῆς Κυψέλης»: *Ζῆκ Καντέλ* «Μυριάμ καὶ Ἰησοῦς» κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Καιροφύλα. Εἰς γραμμὰς μεγάλου λυρισμοῦ ὁ συγγραφεὺς πραγματεύεται τὸν ἔρωτα Μαρίας τῆς Μαγδαληνῆς πρὸς τὴν πνευματικὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἰησοῦ. Τὸ ἔργον εἶνε μίαν ποιητικὴ ἀνάλυσιν τῆς διδασκαλίας, δι' ἧς ἐπετεύχθη ἡ ἠθικὴ κατεύθυνσις τῆς ἀνθρωπότητος.

Πρὸ τῆς λαϊμητόμου. —Φθάνει. Δύο ἔργα τοῦ *Ἰβάν Τουργένιεφ*, μεταφρασμένα ἀπὸ τὸν κ. Σ. Φραγκόπουλον, χαρακτηριστικὰ τῆς συγγραφικῆς ἀξίας τοῦ μεγάλου Ρώσου λογογράφου.

«Ἐρωτευμένοι». —Ἐπτά Ζακυνθιανὰ διηγήματα τοῦ κ. *Γρ. Σενοπούλου* καὶ τρία ἐπίσης Ζακυνθινὰ ἠθογραφήματα. Τὰ καλλίτερα εἶνε οἱ «Ἐρωτευμένοι» —ἐκτενὲς καὶ ὅλος ἀνεκδότων διήγημα τὸ ὁποῖον δίδει καὶ τὸν τίτλον τῆς ὅλης συλλογῆς—καὶ ἡ «Ναύα». Εἶνε ἀμφοτέρωτα γραμμένα μετὰ πολλὴν ρεαλισμόν. Διὰ τῶν νέων διηγημάτων ὁ κ. *Ξενοπούλος* σκιαγρα-

φεῖ ἦθη καὶ οἰκογενειακὰς σκηνὰς τῆς ἰδιαιτέρας πατρίδος τοῦ μετὰ πολλῆς δεξιότητος ἀλλὰ καὶ μετὰ κάποιαν ἐπιμονὴν εἰς ἀναγραφήν καὶ τῶν μικροτέρων λεπτομερειῶν.

Δύο νέας ἐργασίας ἐξέδωκεν ὁ κ. *Ν. Δρακουλίδης*, μίαν φιλολογικὴν καὶ μίαν ἐπιστημονικὴν. Ἡ πρώτη εἶνε *Ρωσικὴ Ἀνθολογία*, μετάφρασις ἑμμετροῦ 35 ποιημάτων τῶν μεγαλειτέρων Ρώσων ποιητῶν τοῦ 19. αἰῶνος, ἐν οἷς καὶ τῶν Λερμοντόφ, Ποσκιν, Κριλόφ, Μάϊκωφ. Ἡ μετάφρασις εἶνε ἐπιμελημένη, δεικνύουσα εὐχερῆ χειρισμὸν τοῦ στίχου, ὅστις εἶνε πρὸς τούτοις ἀρμονικός.

Τὸ ἄλλο τεύχος εἶνε ἐνδιαφέρουσα μελέτη περὶ τῆς *Χειρουργικῆς μετὰ 100 ἔτη*, ἐπιτυχῆς ἀνάπτυξης θέματος δοθέντος ἐν διαγωνισμῷ τῶν τελειοφοίτων τῆς ἰατρικῆς, ἐπαιθεθεῖσα διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ φιλοσοφικὴν ἀσφιν τῶν ζητημάτων τῆς χειρουργικῆς προόδου ἐν τῷ μέλλοντι, ἧεις προσδοκᾶται λίαν εὐόμοις.

Ἐξεδόθη ἡ ἐν τῷ «Παρασῶ» γενεμένη διάλεξις τοῦ κ. *Κ. Ράου* περὶ *Στεφάνου Σένου* καὶ τοῦ ἱστορικοῦ μυθιστορηματοῦ, ἐπηρμημένη, μετὰ σὴ μειώσεων, εἰκνὸς τοῦ βιογραφουμένου καὶ ἐνδιαφέροντος σημειώματος περὶ τοῦ ἐπίσης ἀξιολόγου ἱστορικοῦ μυθιστορογράφου Ράμφου. Καὶ ἡ νέα αὕτη ἐργασία τοῦ ἀταπατητοῦ εἰς ἱστορικὰς ἐρεῦνας κ. Ράου διακρίνεται διὰ τὴν εὐνοειδέτην ἀκρίβειαν ἀλλὰ καὶ τὴν κριτικὴν ὀξύνοϊαν.

Ἡ στατιστικὴ εἶνε παρ' ἡμῶν ἐκ τῶν μάλλον ἡμελημένων κλάδων τῆς ἐπιστήμης. Ἡ πολιτεία πάντοτε ἠδισφόρησε, ἐλλείπων δὲ ἐνεκα τούτου καὶ τὰ πρῶτα στοιχεία, ἐξ ὧν θὰ διαμορφωθῆ τὸ ὕλικόν πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς Στατιστικῆς. Ὁ κ. *Γ. Σταυράκης*, ἐκ τῶν ἱκανοτέρων ἑλλητῶν τοῦ Ὑπουργείου τῆς Ἐν. Οἰκονομίας μετὰ πολλῆς φιλοπονοῦ συνεκέντρωσεν εἰς ὀγκώδη τόμον ὑπὸ τὸν τίτλον «*Ἀπογραφοὶ τοῦ πληθυσμοῦ*» σπουδαιοτάτους στατιστικὸς πίνακας, τὸ πρῶτον ἤδη δημοσιευμένους ἐκ τῶν τελευταίων δὲ διεθνῶν ἀπογραφῶν ἐξηγμένους. Εἶνε τὸ πρῶτον βιβλίον ἐν Ἑλλάδι ἐκδιδομένον στατιστικόν, ὁ συγγραφεὺς δὲ μετ' ἐπιστημονικῆς ἀκριβείας πραγματεύεται πλεῖστα οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ ζητήματα, λίαν ἐνδιαφέροντα σχετικὰ μετὰ τὴν κατάστασιν τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ.

Ν. Δέου «*Τεκτονισμὸς καὶ Πατρίς*». Ὁμιλία δι' ἧς ὑποτιθέσθαι ὅτι ὁ Τεκτονισμὸς δὲν ἀποκλείει, ἀπ' ἐνάτιας πρέπει νὰ ὑποβάλη τὴν ἰδέαν τῆς πατρίδος.

Εὐαγ. Δ. Κολοκοτσᾶ, «*Εὐγένιος ὁ Βούλγαρις*» καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ. Μελέτη βιογραφικὴ καὶ κυρίως ἀναλυτικὴ τῆς Λογικῆς τοῦ Μεγάλου Διδασκάλου, ἀποτελοῦσα τὸ α' μέρος τῆς ὅλης πραγματείας, ἧς ἡ ἐκπότης ὑπερενίκησε ἱκανὰς δυσχερείας διὰ τὴν βαθύτην καὶ ποικίλην τῶν φιλοσοφικῶν διανοημάτων τοῦ συγγραφέως καὶ τὸ δύσληπτον τῆς γλώσσης αὐτοῦ.

Β. Ἀντωνοπούλου. «*Ὁ Βασιλεὺς ἐν τῷ Συντάγματι*». Πραγματεύεται συντόμως τίς ἡ θέσις τοῦ

Βασιλέως ἐν τῷ Πολιτεύματι ἡμῶν καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὴν λαϊκὴν κυριαρχίαν. Ἀφιερῶνται τῷ νέῳ Βασιλεῖ Ἀλεξάνδρῳ.

✱

Τὰ Φαρμακευτικὰ φυτὰ καὶ τὰ προϊόντα αὐτῶν ὑπὸ **Παν. Γενναδίου**. Ὑποδεικνύονται τὰ φυτὰ τὰ ἐν Ἑλλάδι ἀπαντώμενα, ἅτινα δύνανται καλλιεργούμενα εὐρέως νὰ χρησιμοποιηθοῦσιν ὡς φάρμακα, νῦν μάλιστα ὅτε ἐκ τοῦ πολέμου ὑπάρχει σπάνις τοιοῦτων.

✱

«Νεὸς Ἑλληνομνήμων». Τόμος ΙΓ'. Τεύχος Δ'. Λίαν ἐνδιαφέρουσα ἡ περὶ Βυζαντιακῆς σιγνύθητικῆς διατάξεως τῶν παθῶν τοῦ Χριστοῦ μελέτη. Συνεχίζεται ὁ κατάλογος τῶν κωδίκων Ἀλεξίου Κολυβά.

✱

Πρακτικὰ τῆς ΚΘ' Γεν. συνελεύσεως τῶν ἐταίρων τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας.

✱

Ἐξεδόθη διπλῶν ὀγκῶδες τὸ α' καὶ β' τεύχος τοῦ 5' τόμου τῆς **«Λογογραφίας»** περιέχον πλὴν ἄλλων

πραγματείαις τῶν κ. κ. Στ. Κυριακίδου, Φ. Κονκουλέ, Ν. Πολίτου κλπ. περὶ λογογραφικῶν θεμάτων, πλουσίαν σὺλλογὴν παροιμιῶν τοῦ Πόντου, ποικίλην λογογραφικὴν ὕλην ἐκ Κύπρου, Μακεδονίας καὶ ἐκ πλείστον ἄλλων ἐλληνικῶν τόπων, λογογραφικὰ ἀπανθίσματα, ἀναλύσεις βιβλίων κλπ.

ΝΕΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

«Ἑλληνικὸς κόσμος». Δεκαετηθήμερος Ἐπιθεώρησις. Διευθυντής Δ. Δεβέρης.

«Λόγος». Δίμημος ἔκδοσις ποιητικῆ. Διευθυντής Γ. Νάζος. Ἄξια προσοχῆς ἡ μετάφρασις τοῦ πρώτου εἰδύλλου τοῦ Θεοκρίτου ὑπὸ τοῦ κ. Μηλιάδου.

«Πυρσός». Μηνιαία λογοτεχνικὴ ἔκδοσις. Διευθυντής Γ. Θεοφιλόπουλος.

«Χαρά». Ἐπανηρχισεν ἡ ἔκδοσις τῆς «Χαράς» τοῦ κ. Σ. Τσίγγου. Περιέχει ὕλην ἐνδιαφέρουσαν καὶ μίαν δωδίαν ἐκ τῶν «Ἐρωτικῶν Γυμνασίων».

«Πνεῦμα». Ἐβδομαδιαῖον φιλολογικὸν περιοδικὸν ἐκδιδόμενον ἐν Καλάμῃς.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

1917—ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ ΕΞ - ΔΡ. 1,200,000 ΚΕΡΔΗ

Καθ' ἑκάστην) Ἐκδίδονται 100,000 γραμμάτια ἀξίας δραχμῶν 400,000
κλήρωσιν) Παρέχονται κερδῆ εἰς 2,000 γραμμάτια ἀξίας δραχμῶν 200,000
Ἐκαστον ἀκέραιον γραμματίον τιμᾶται δραχ. 4, δυνάμενον νὰ διαιρεθῆ εἰς τέσσαρα τέταρτα γραμματίου τιμώμενα μιᾶς δραχμῆς.

ΚΕΡΔΗ ΕΚΑΣΤΗΣ ΤΩΝ ΚΛΗΡΩΣΕΩΝ

Κέρδη	ἄριθ.	Δραχμαὶ	Ἐν ὄλῳ
1	1	80,000	80,000
1	1	20,000	20,000
2	2	2,500	5,000
6	6	1,000	6,000
15	15	400	6,000
25	25	200	5,000
1950	1950	40	78,000
2000			200,000

Ἡ δευτέρα κλήρωσις γενήσεται τῇ 27 Αὐγούστου 1917, ἡ τρίτη κλήρωσις τῇ 1 Ὀκτωβρίου 1917, ἡ τετάρτη τῇ 5 Νοεμβρίου 1917, ἡ πέμπτη τῇ 4 Δεκεμβρίου 1917 καὶ ἡ ἕκτη τῇ 31 Δεκεμβρίου 1917.

Δι' ἑκάστην τῶν κληρώσεων ἐκδίδεται ἴδια ἀκέραια γραμμάτια, πωλούμενα ἀντὶ τεσσάρων δραχμῶν ἰσχύοντα δι' ὅλοκληρον τὸ κέρδος, καὶ δυνάμενα νὰ διαιρεθῶσιν εἰς τέταρτα γραμματίου, τιμώμενα ἀντὶ μιᾶς δραχμῆς ἕκαστον καὶ παρέχοντα συμμετοχὴν εἰς τὸ τέταρτον τοῦ κέρδους.

Ἀμοιβαί, ὧν δὲν ἐζητήθη ἡ πληρωὴ ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς κληρώσεως, παραγράφονται ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου.

Εἰς τοὺς ἀγοράζοντας πρὸς μεταπώλησιν διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος, κατόπιν εἰδικῆς μετὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν συμφωνίας, γραμμάτια ἢ τιμήματα γραμματίου ἀξίας δέκα χιλιάδων δραχμῶν, παρέχεται ἕκτωσις ἐπὶ τοῦ τιμήματος αὐτῶν 15 ο)ο, εἰς δὲ τοὺς ἀγοράζοντας διὰ μιᾶς ἐπὶ προκαταβολῇ τοῦ τιμήματος γραμμάτια ἢ τιμήματα γραμματίου ἀξίας χιλίων δραχμῶν τοὐλάχιστον, παρέχεται ἕκτωσις 10 ο)ο, καὶ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς ἐπιτετραμμένους τὴν πώλησιν γραμματίων καὶ τιμμάτων γραμματίου, παρέχεται ἕκτωσις 5 ο)ο.

Διὰ πᾶσαν πληροφορίαν ἢ ζήτησιν γραμματίων ἀπευθυντέον εἰς τὸ **Γραφεῖον Λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου καὶ τῶν Ἀρχαιοτήτων**, Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν.

Ὁ Διευθυντής Γ. Ν. ΚΟΦΙΝΑΣ